Pedagoški slovnični portal

Iztok Kosem
Trojina, zavod za uporabno slovenistiko
iztok.kosem@trojina.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

- Aktivnost: januar 2010 – september 2013

- Aktivnost: januar 2010 – september 2013
- Cilj: ugotoviti, na katerih mestih imajo učenci in dijaki pri pisanju v slovenščini **v resnici** probleme

- Aktivnost: januar 2010 – september 2013
- Cilj: ugotoviti, na katerih mestih imajo učenci in dijaki pri pisanju v slovenščini **v resnici** probleme

IN

- Aktivnost: januar 2010 – september 2013
- Cilj: ugotoviti, na katerih mestih imajo učenci in dijaki pri pisanju v slovenščini **v resnici** probleme

IN

- jim ponuditi razlago in rešitev teh problemov v zanje **zanimivi in razumljivi** obliki.

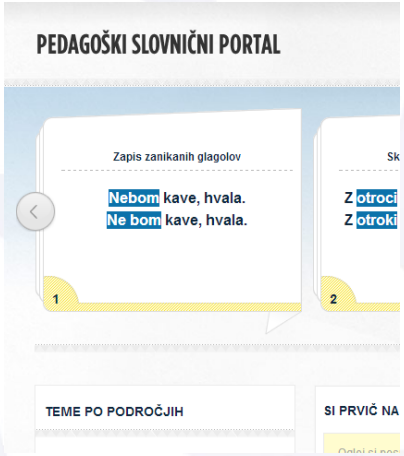

Ekipa

- **Koordinacija**: Špela Arhar Holdt (namestnik: Iztok Kosem)
- ***Ožja ekipa***: Gaja Červ, Iztok Kosem, Irena Krapš Vodopivec, Sara Može, Mojca Stritar
- ***Širša ekipa***: Katja Dragar, Urška Jarnovič, Karmen Kosem, Nina Ledinek, Nina Modrijan, Tanja Svenšek, Mojca Šorli, Jerneja Umer, Ana Zwitter Vitez

- ***Strokovni svet:*** Helena Dobrovoljc, Kaja Dobrovoljc, Polona Gantar, Simon Krek, Nataša Logar Berginc, Tadeja Rozman, Darinka Verdonik
- ***Tehnična podpora***: Mihael Arčan, Peter Ljubič, Simon Rigač, Miro Romih
- ***Izdelava portala***: Evolucija (spletna stran in administracijsko orodje),

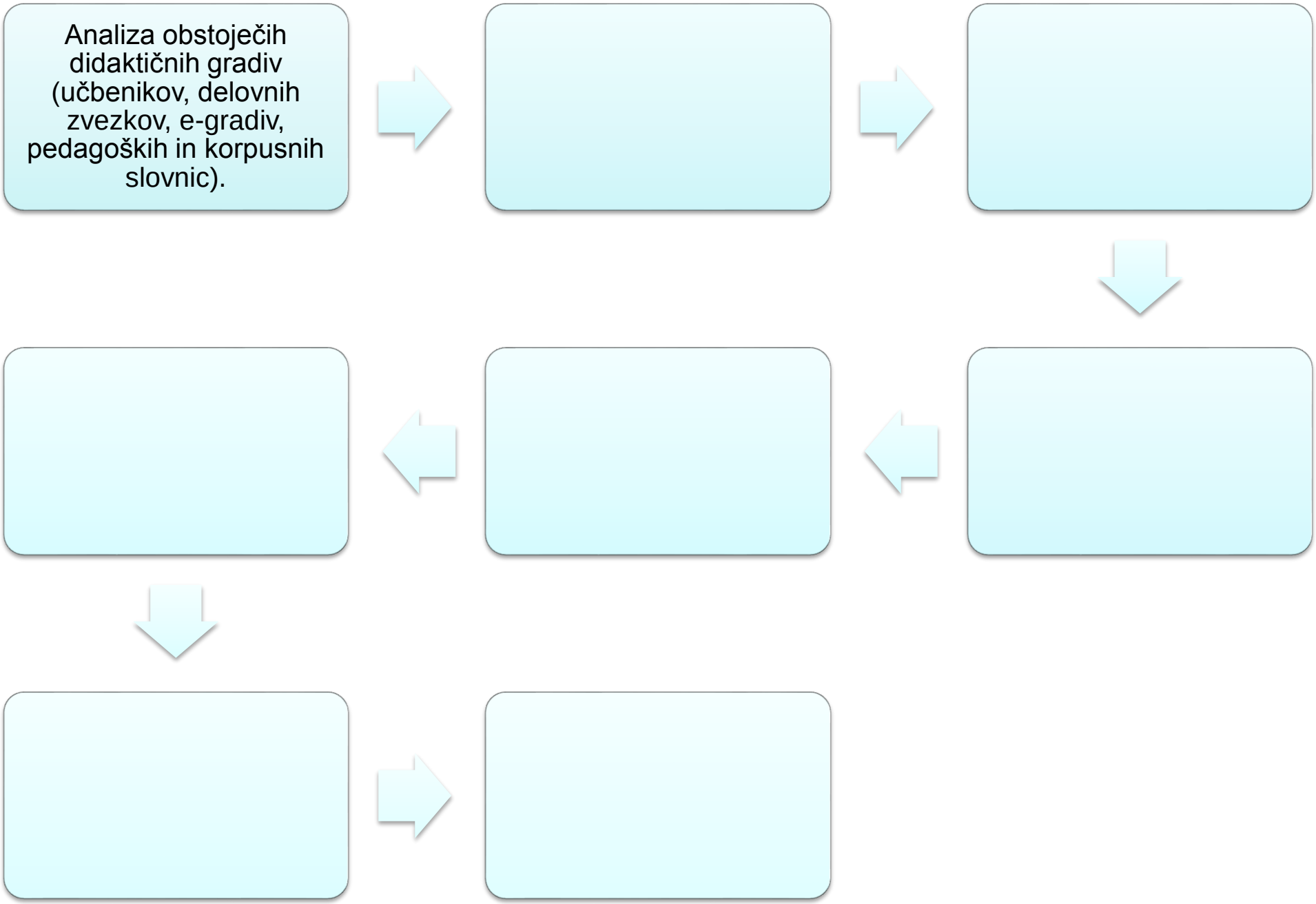
Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).

Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).

a. Učbeniki, slovnice
   - Klasična sistemska struktura
   - Terminologija (zahtevnejši uporabnik)
   - Redko izhajajo iz težav in/ali temeljijo na empiričnih podatkih

b. Elektronski viri
   - Pogosto le knjige prenesene v e-obliko
   - Ponekod iskanja možna le s klikanjem po kazalu
     - http://gradiva.txt.si/slovenscina
   - Slaba izkoriščenost prednosti elektronskega medija

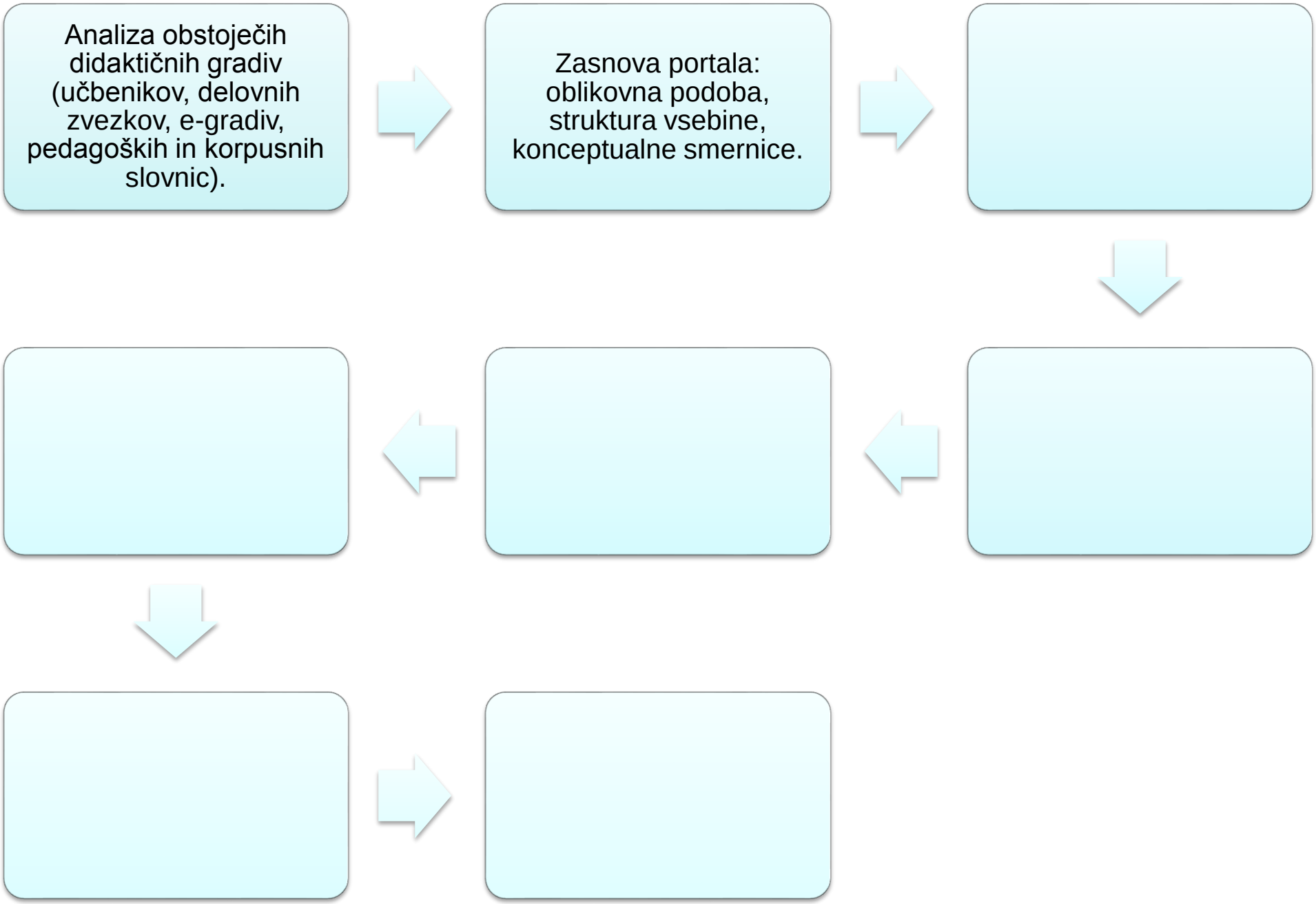
Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).
Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.

Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).

Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.

a) Portal sestavlja serija slovničnih gesel, vsako geslo odgovarja na **en konkreten, zaključen problem.**
b) Izogibamo se rabi terminologije in zahtevnega besedišča, jezik je **preprost in plastičen.**
c) Navajamo **izključno avtentične** jezikovne zglede, tudi v slovničnih nalogah.
d) Posredno in neposredno navajamo učence na **uporabo jezikovnih virov**.
e) Razlaga poteka **interaktivno in postopno,** dopolnjujejo jo naloge za učenca, s katerimi ga **aktiviramo in motiviramo.**

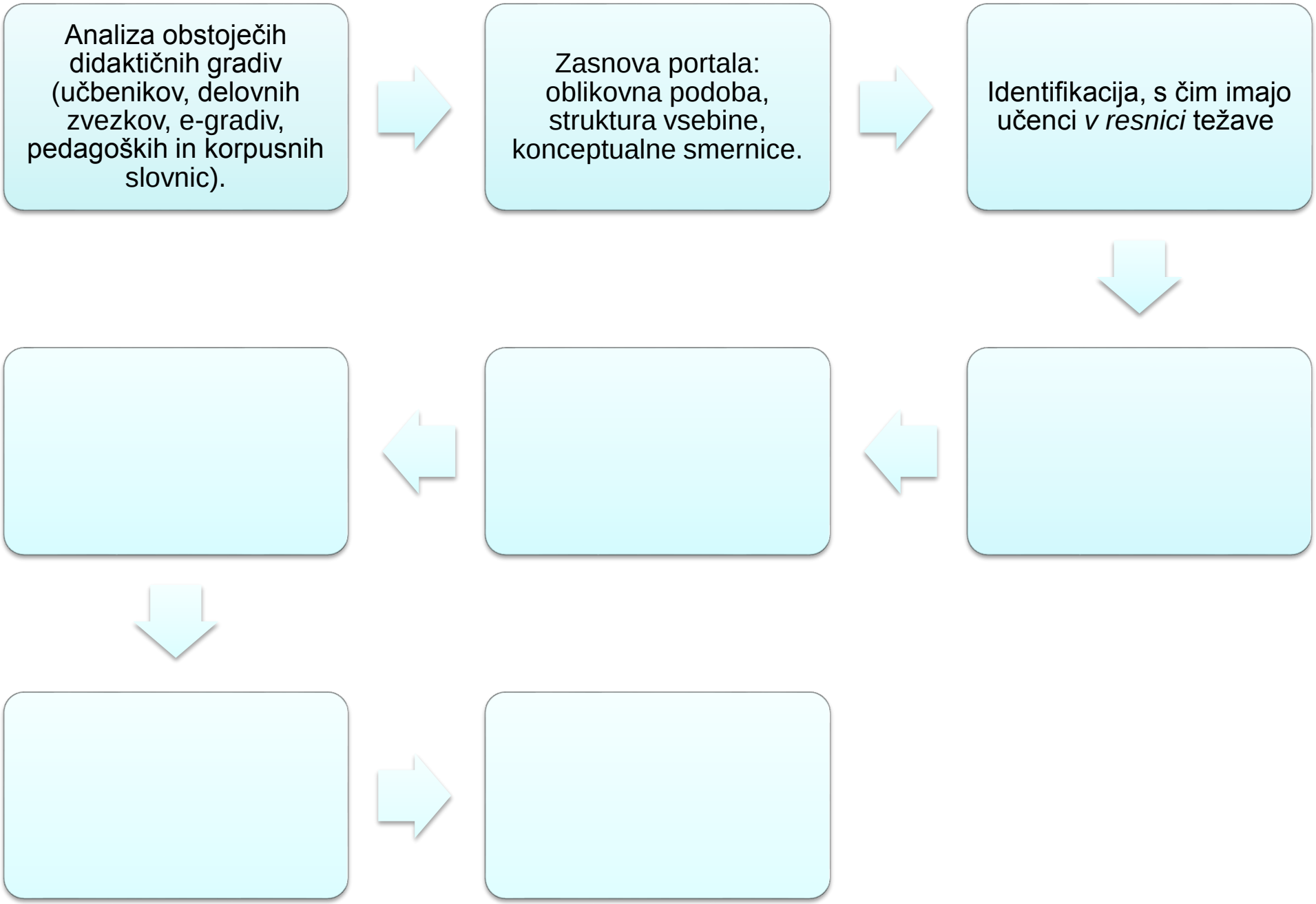
Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).
Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.
Identifikacija, s čim imajo učenci *v resnici* težave

Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).

Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.

Identifikacija, s čim imajo učenci *v resnici* težave

Šolar

Identificiranih 692 težav

označenih napak
35.035

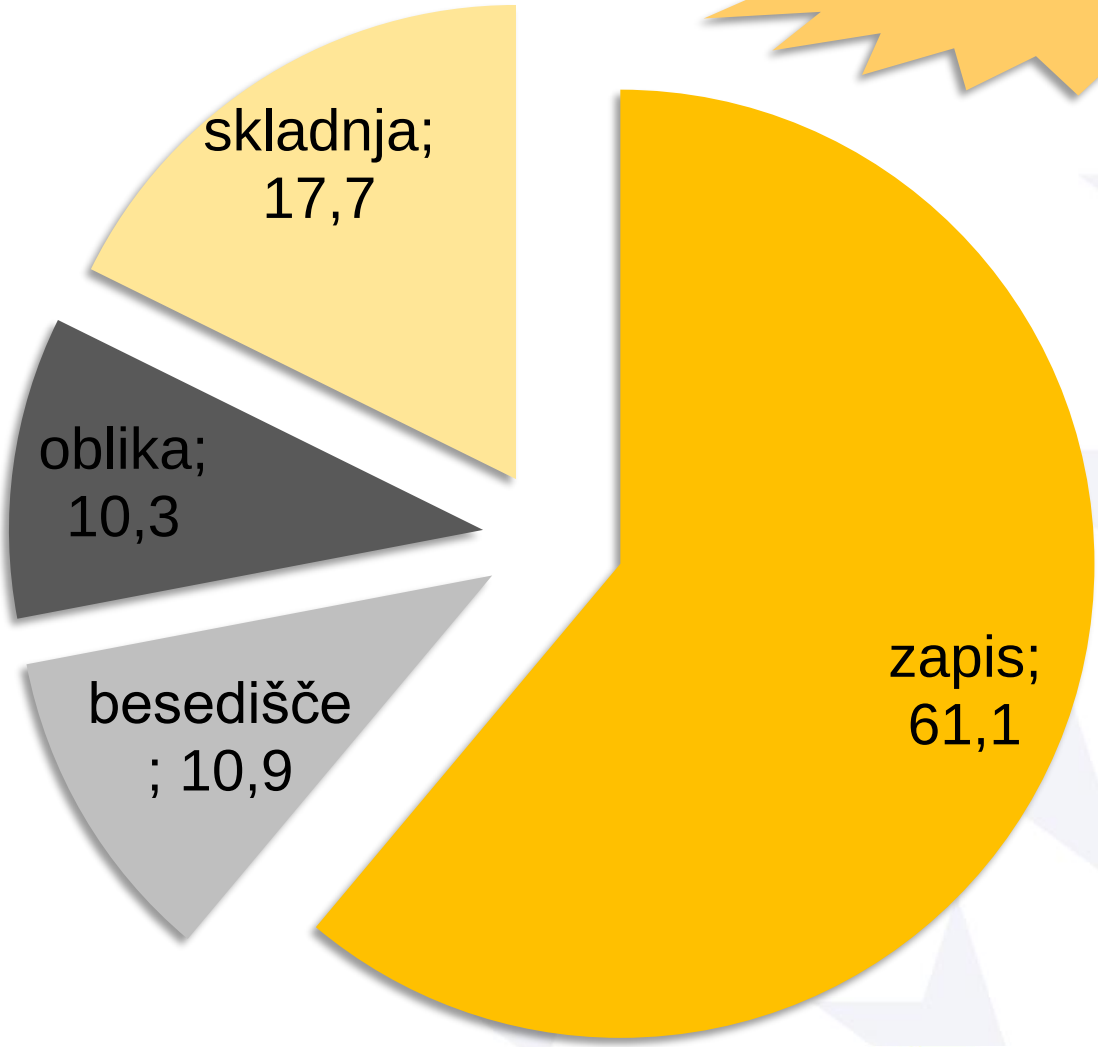

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

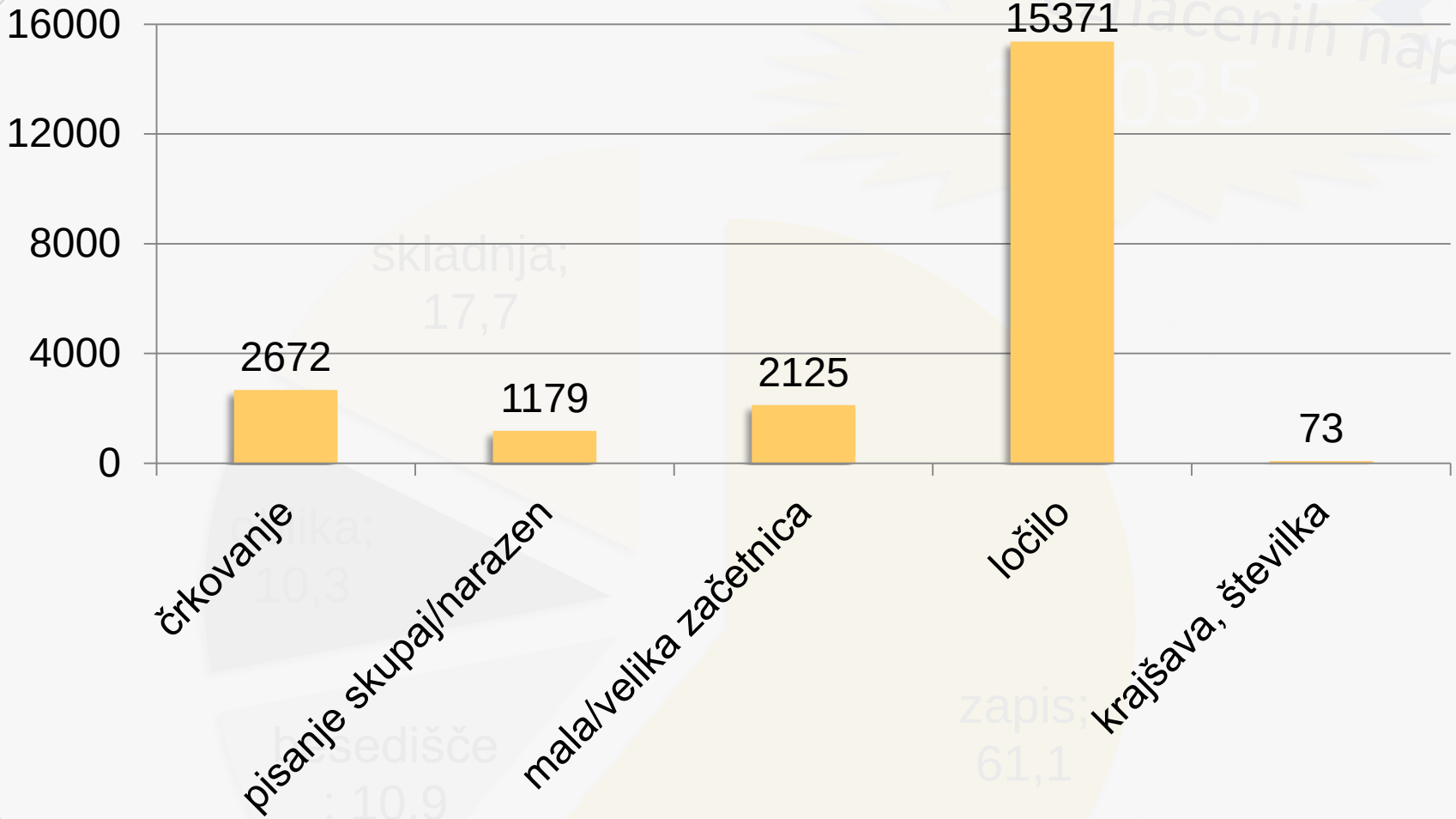

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

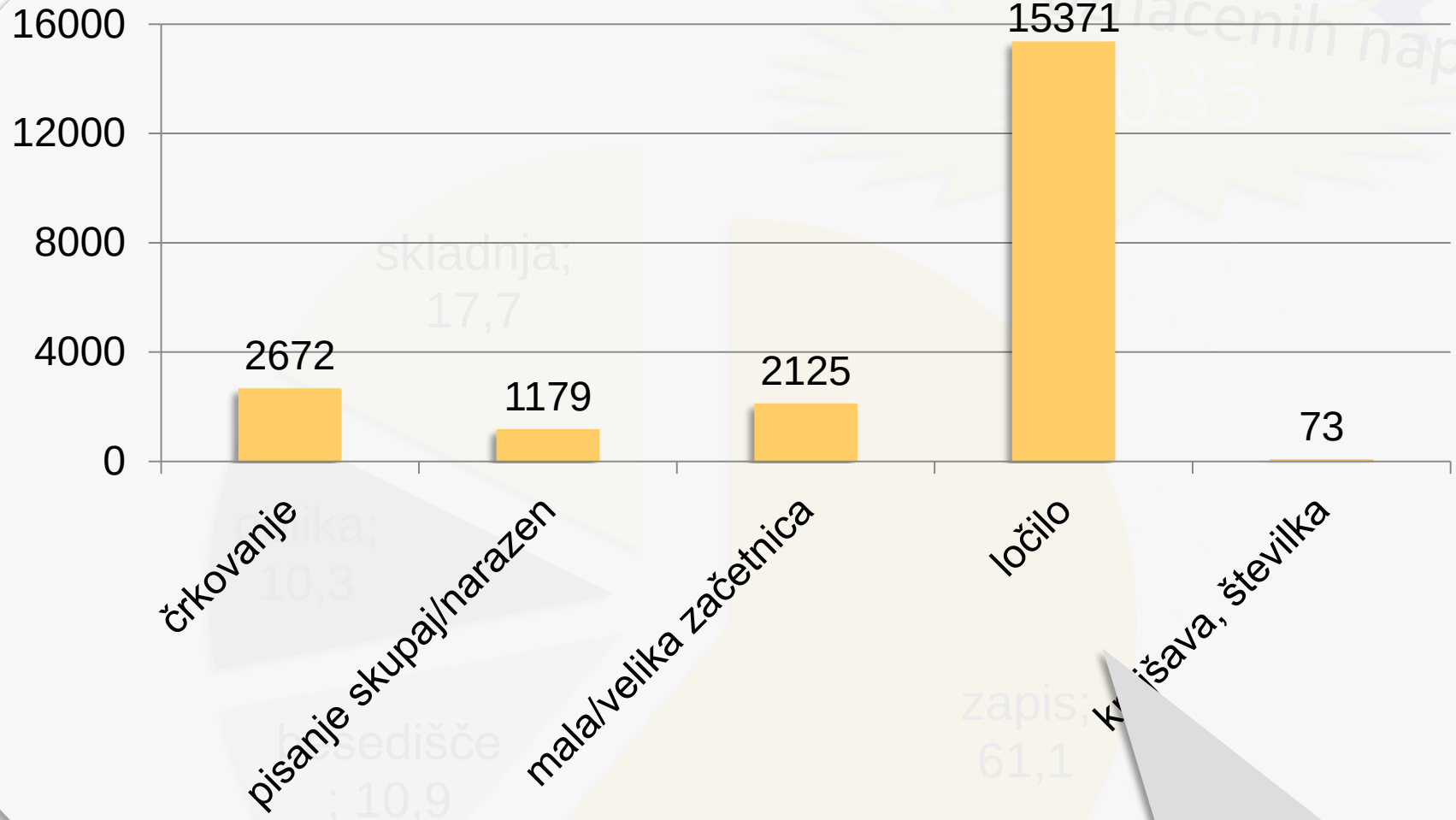

vejica med priredji in odvisniki

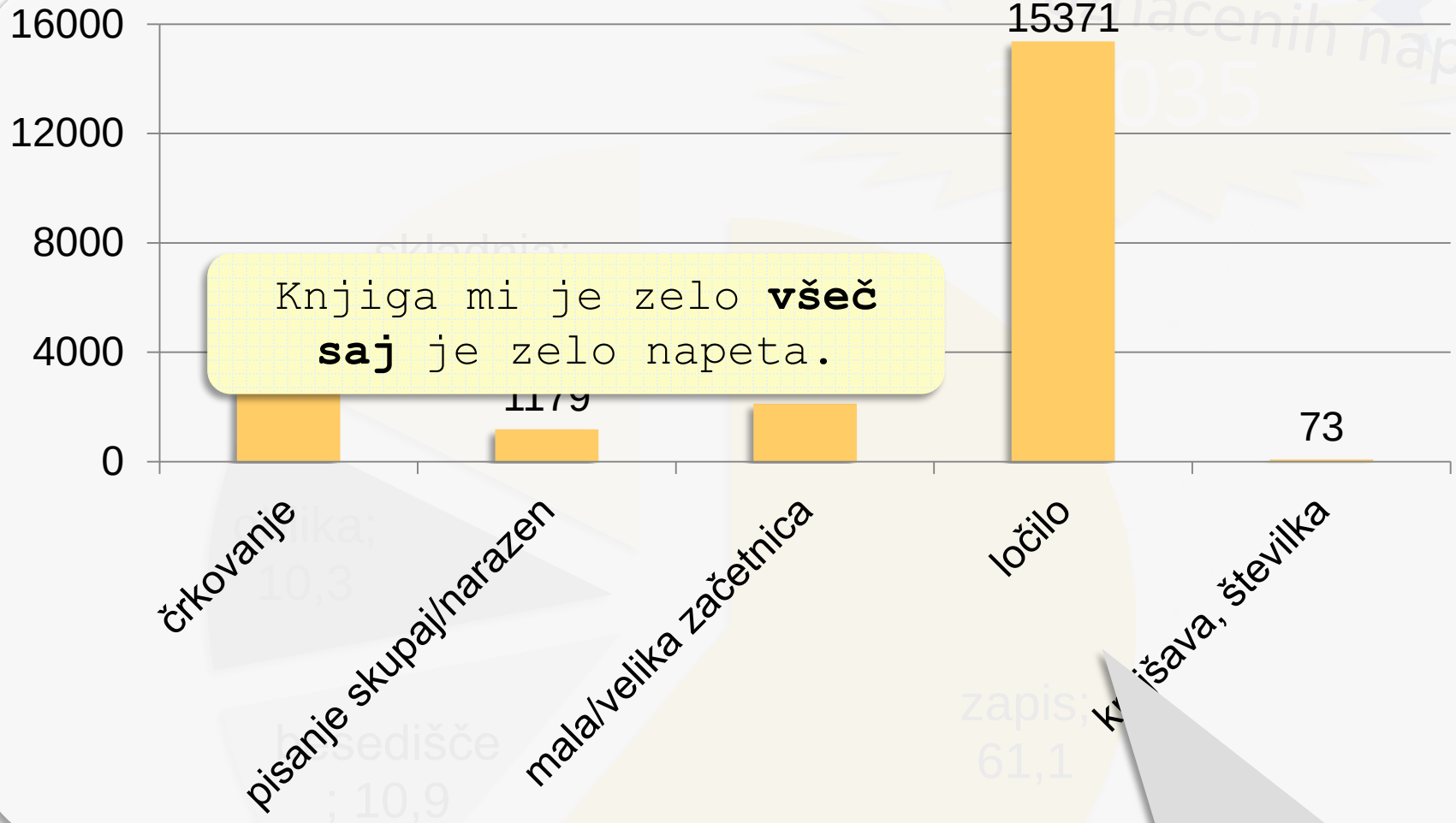

vejica med priredji in odvisniki

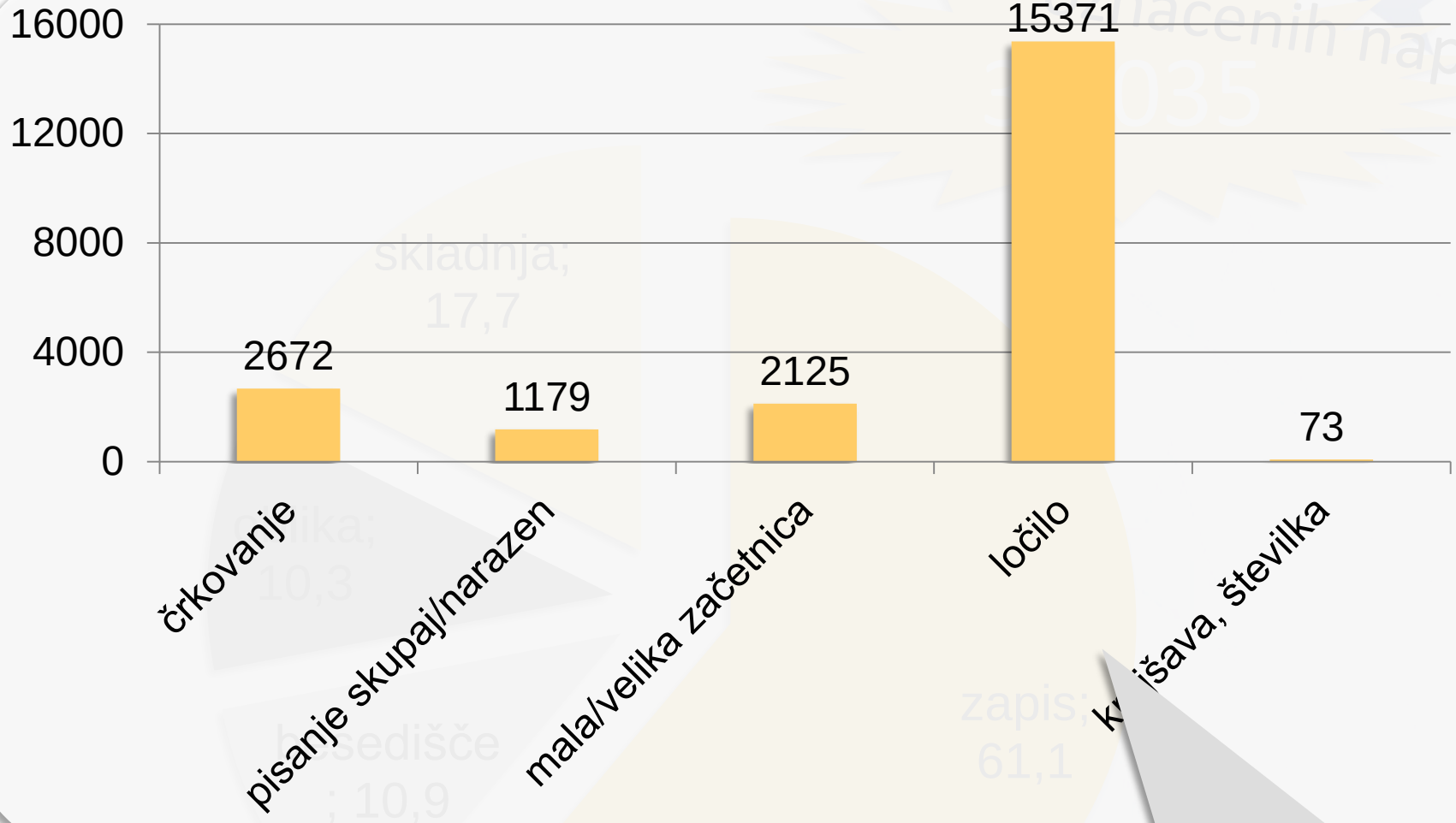

vejica med priredji in odvisniki
vejica med stavčnimi členi

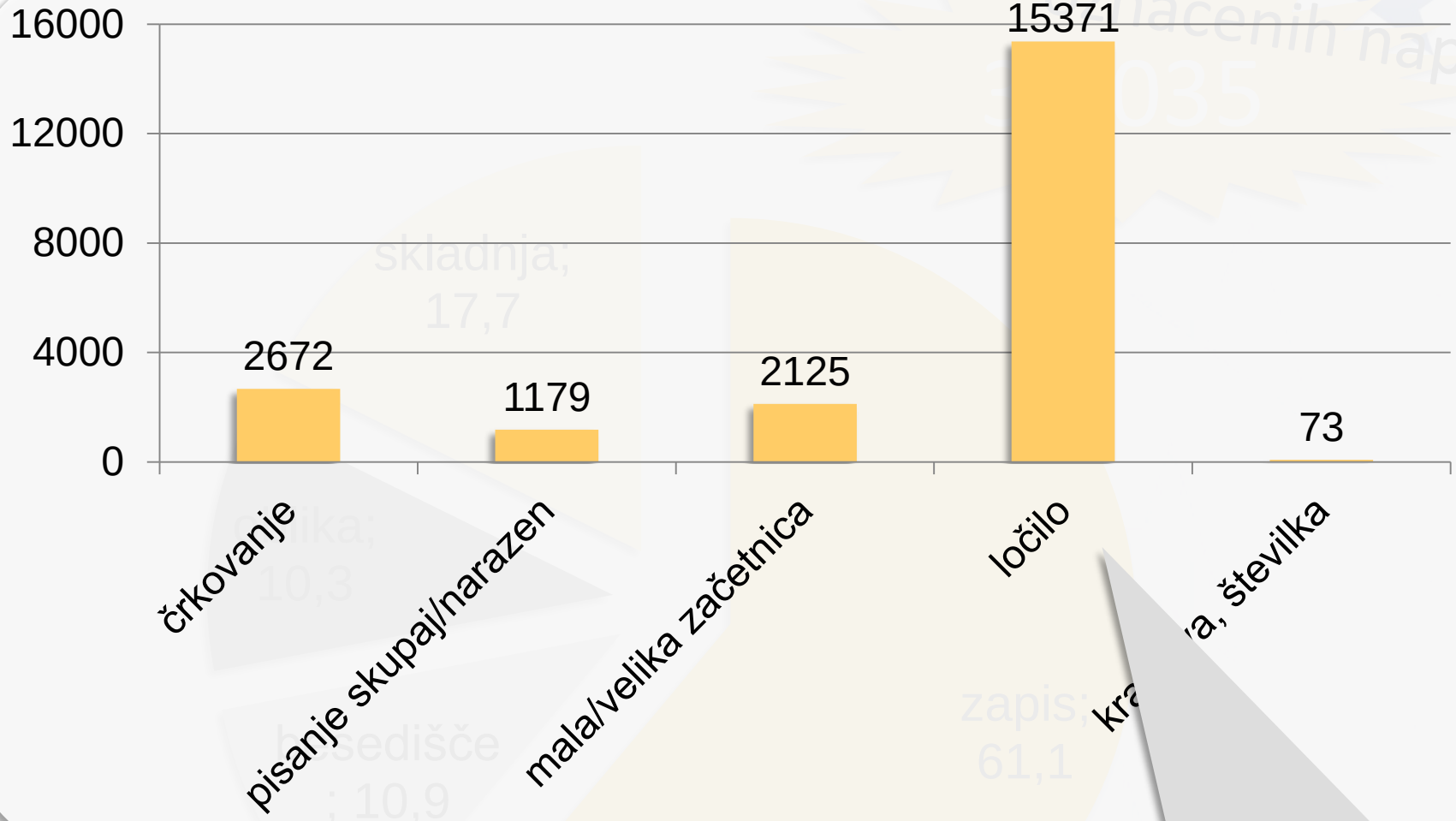

vejica med priredji in odvisniki
vejica med stavčnimi členi
vejica pri večbesednih konektorjih

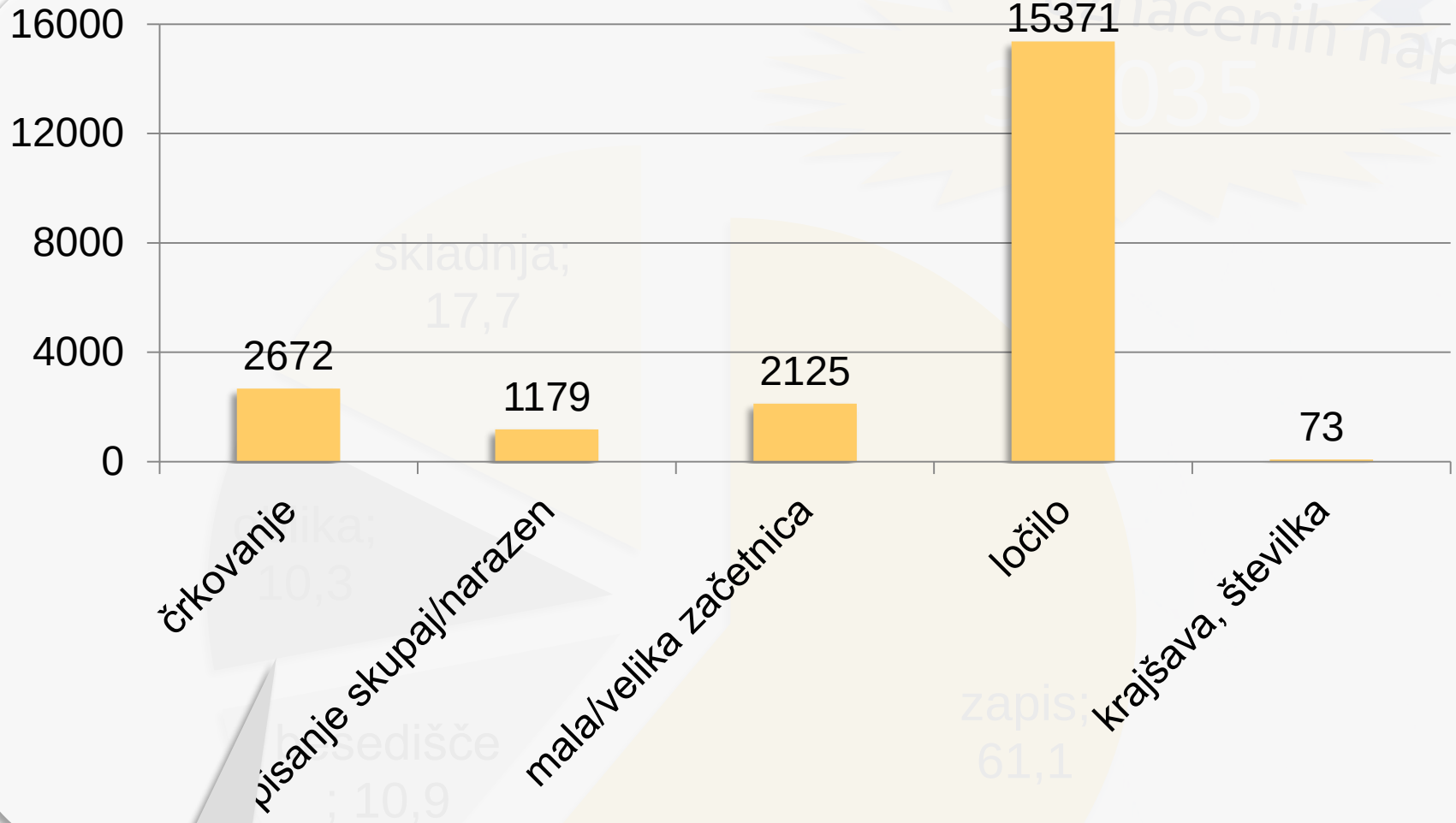

zapis glasov

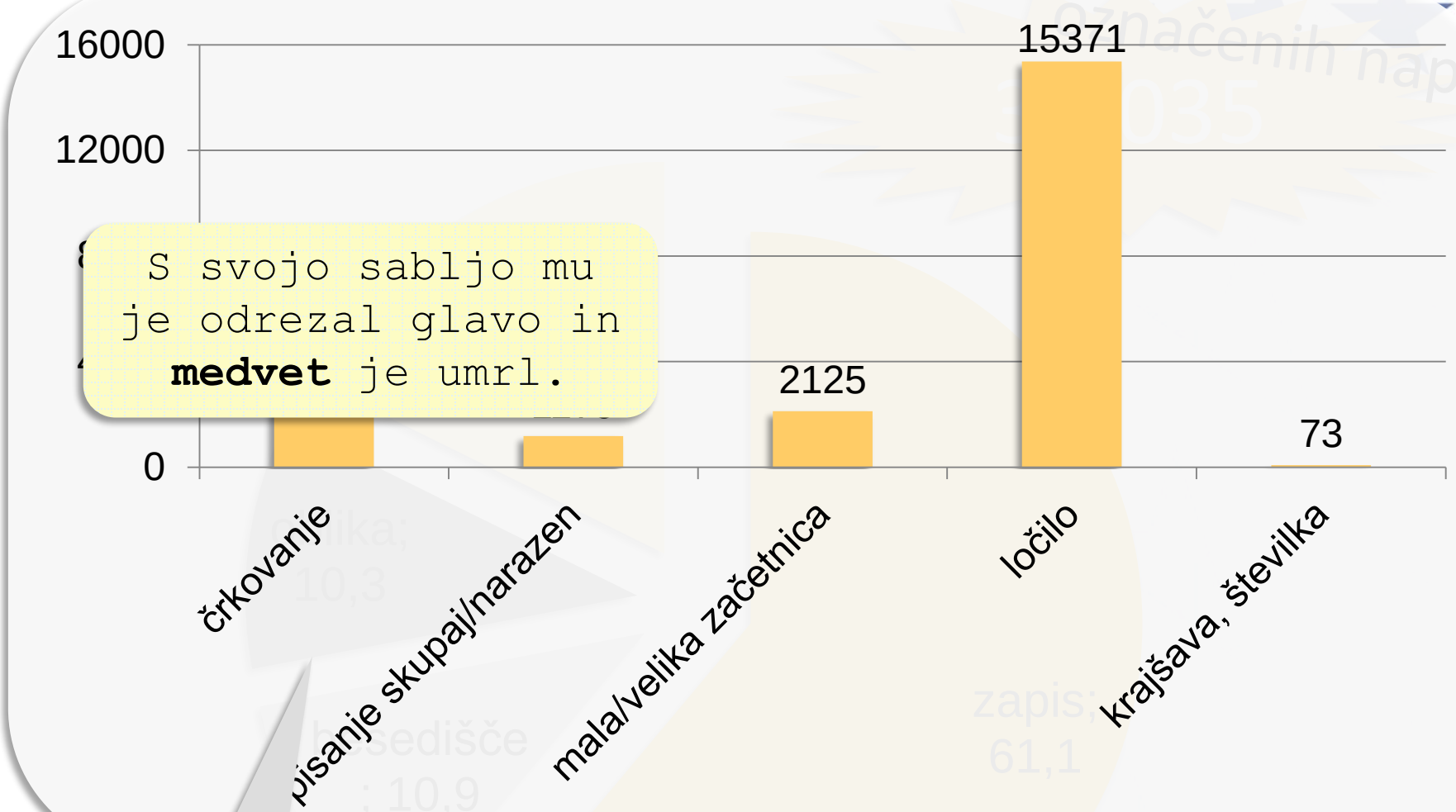

S svojo sabljo mu je odrezal glavo in **medvet** je umrl.

zapis glasov

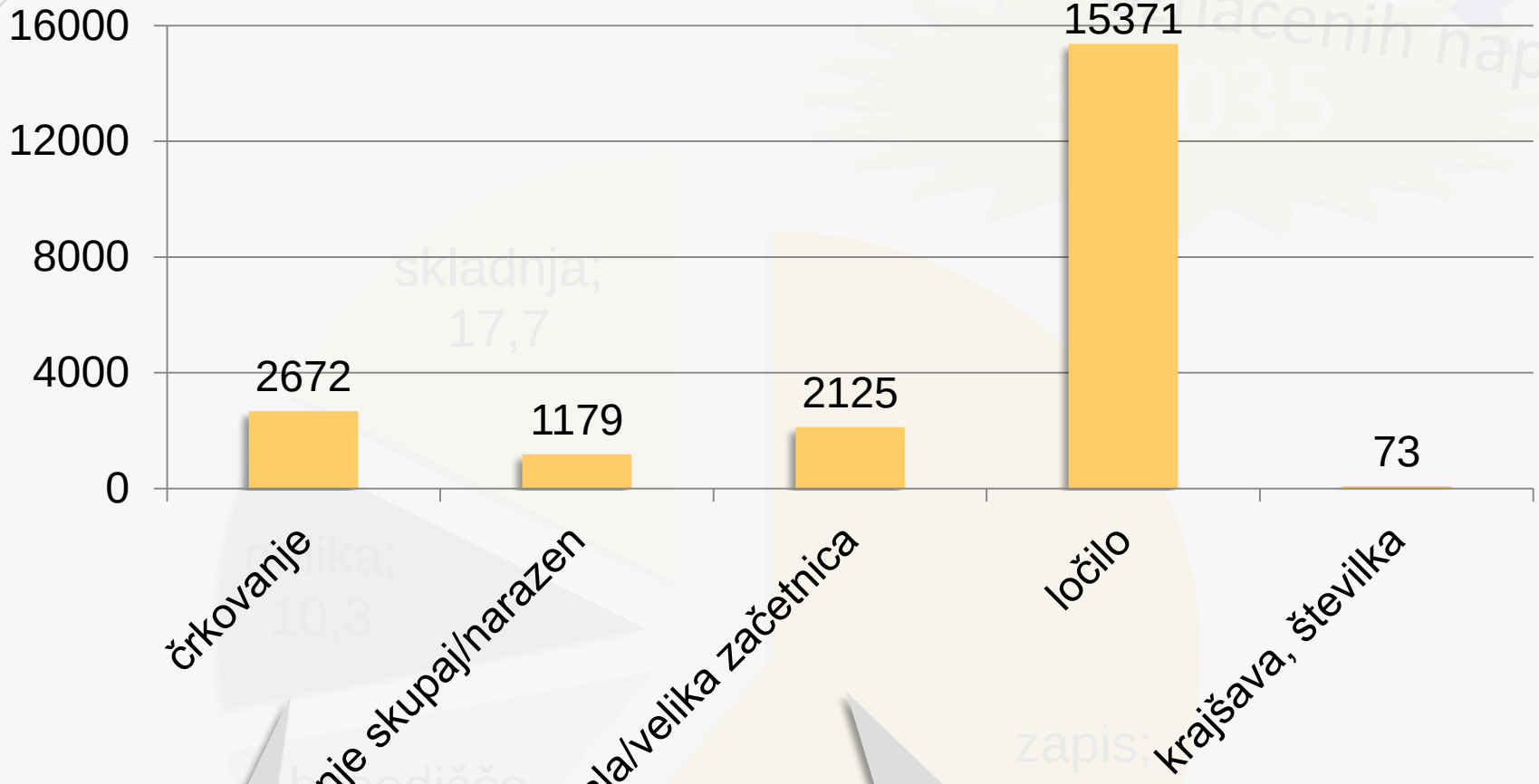

zapis glasov

izpeljani pridevniki na -ski, -ški

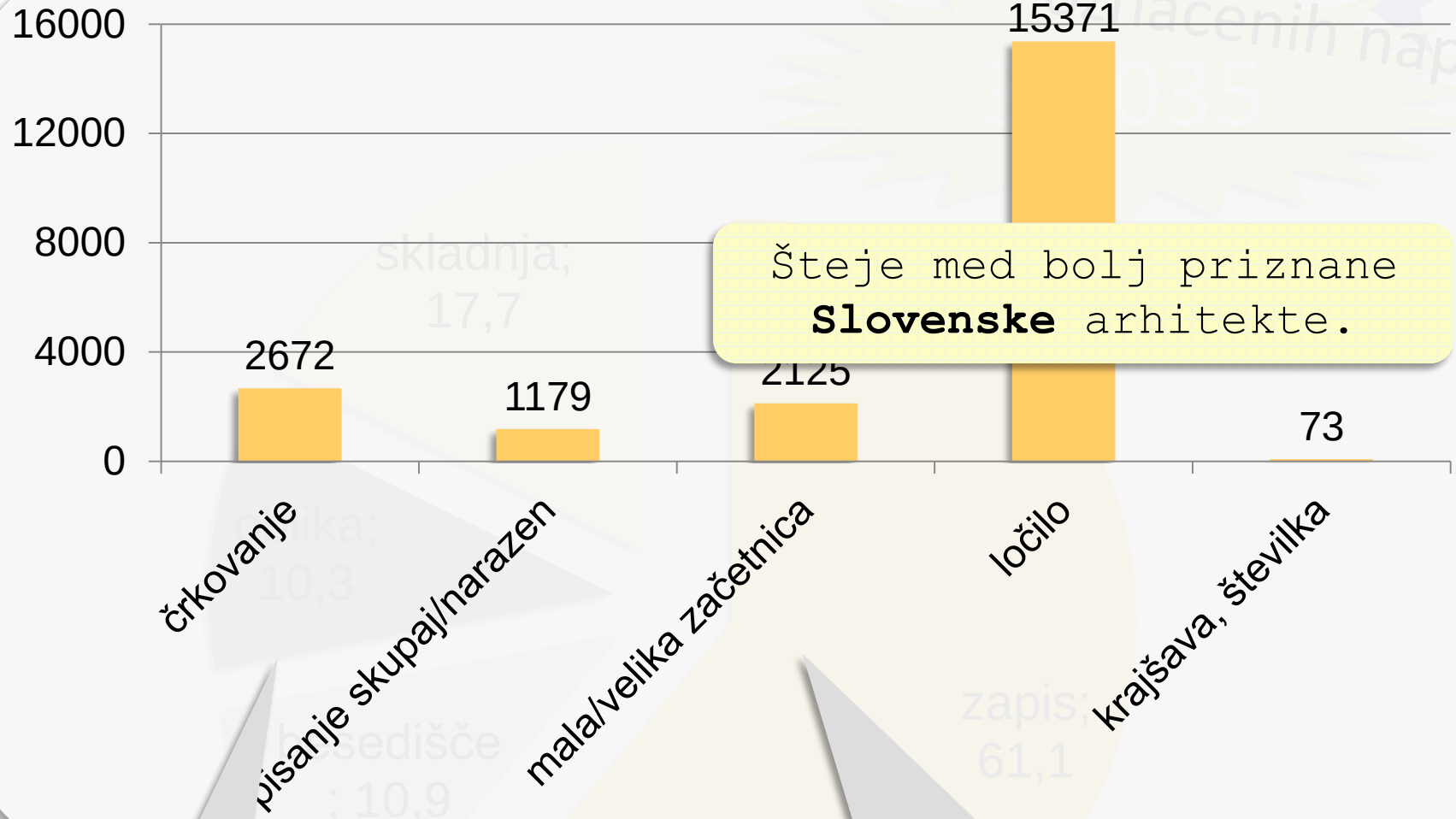

Šteje med bolj priznane **Slovenske** arhitekte.

zapis glasov

izpeljani pridevniki na -ski, -ški

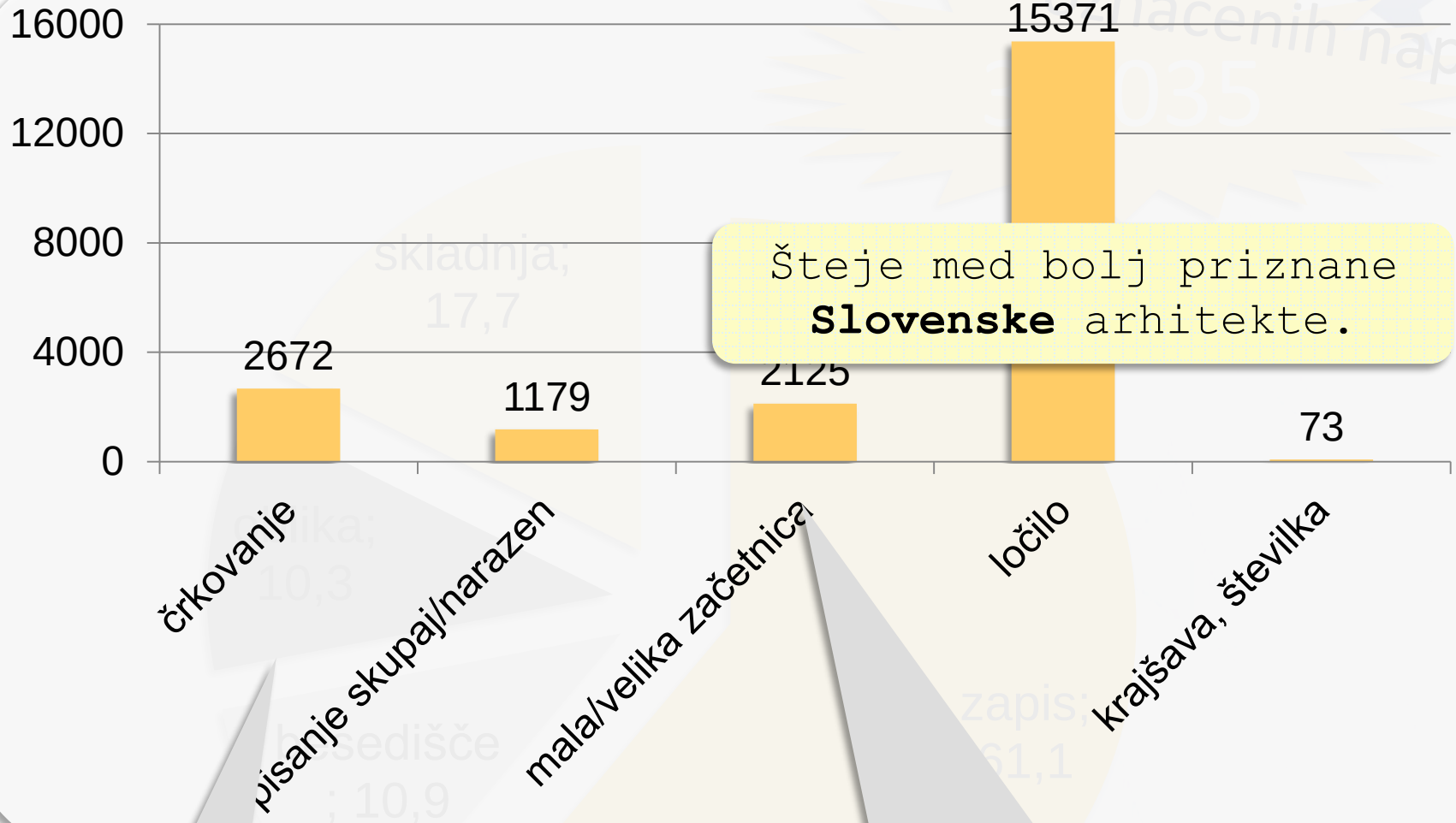

Šteje med bolj priznane **Slovenske** arhitekte.

zapis glasov

izpeljani pridevniki na -ski, -ški
svojilni pridevniki

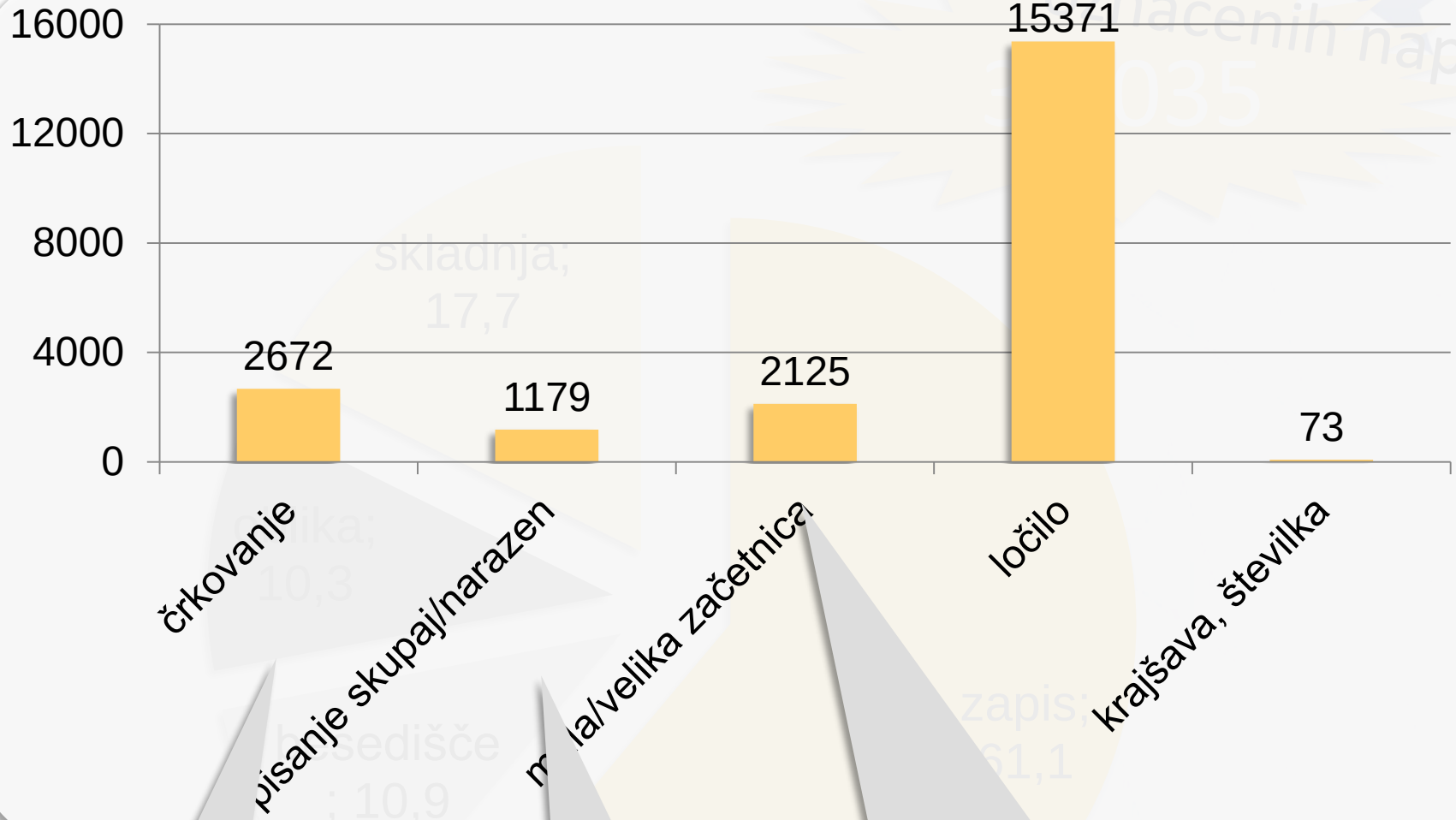

zapis glasov

zanikani glagoli

izpeljani pridevniki na -ski, -ški
svojilni pridevniki

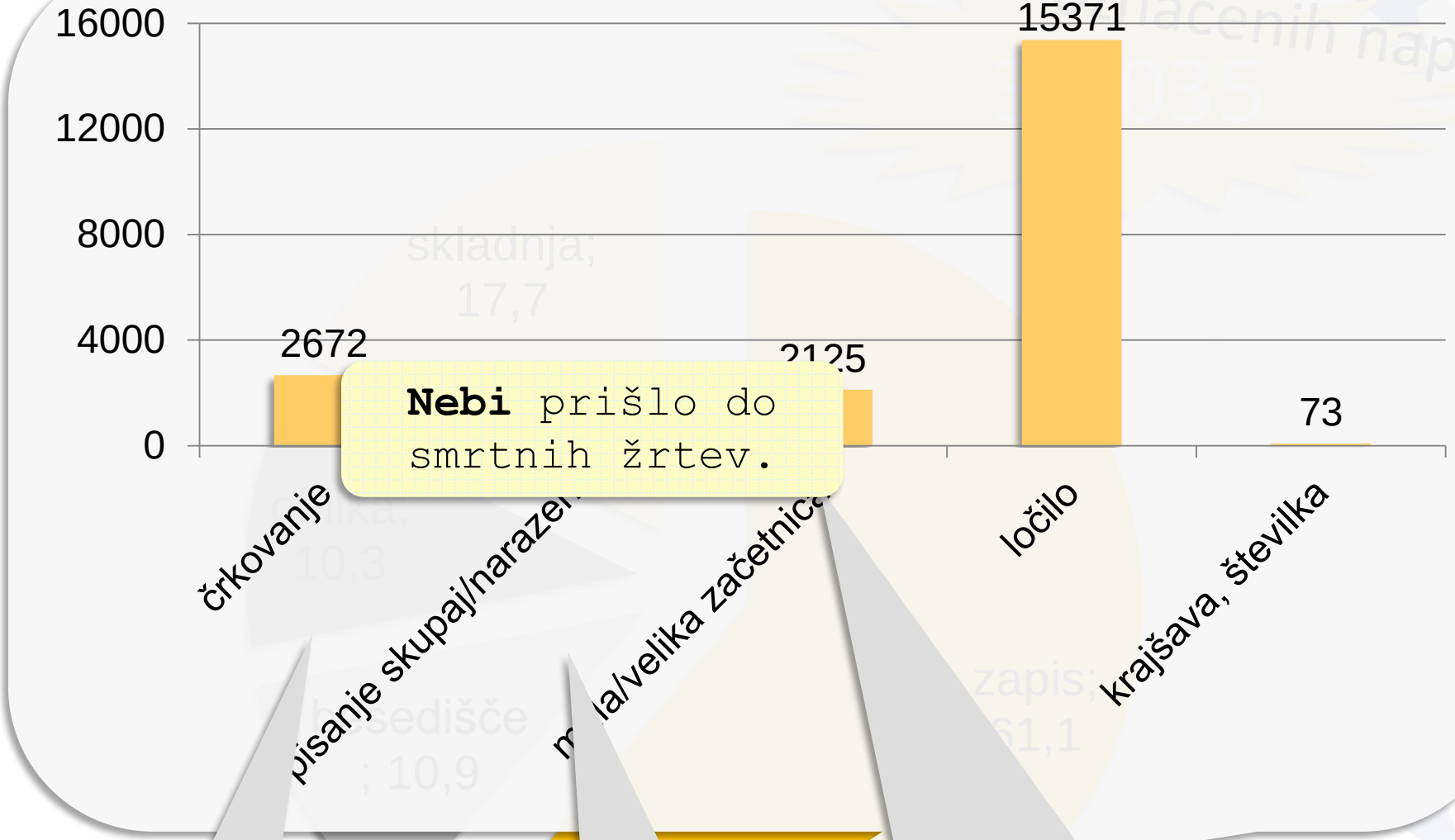

Nebi prišlo do smrtnih žrtev.

zapis glasov

zanikani glagoli

izpeljani pridevniki na -ski, -ški
svojilni pridevniki

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

Evropski socialni sklad

označenih napak
35.035

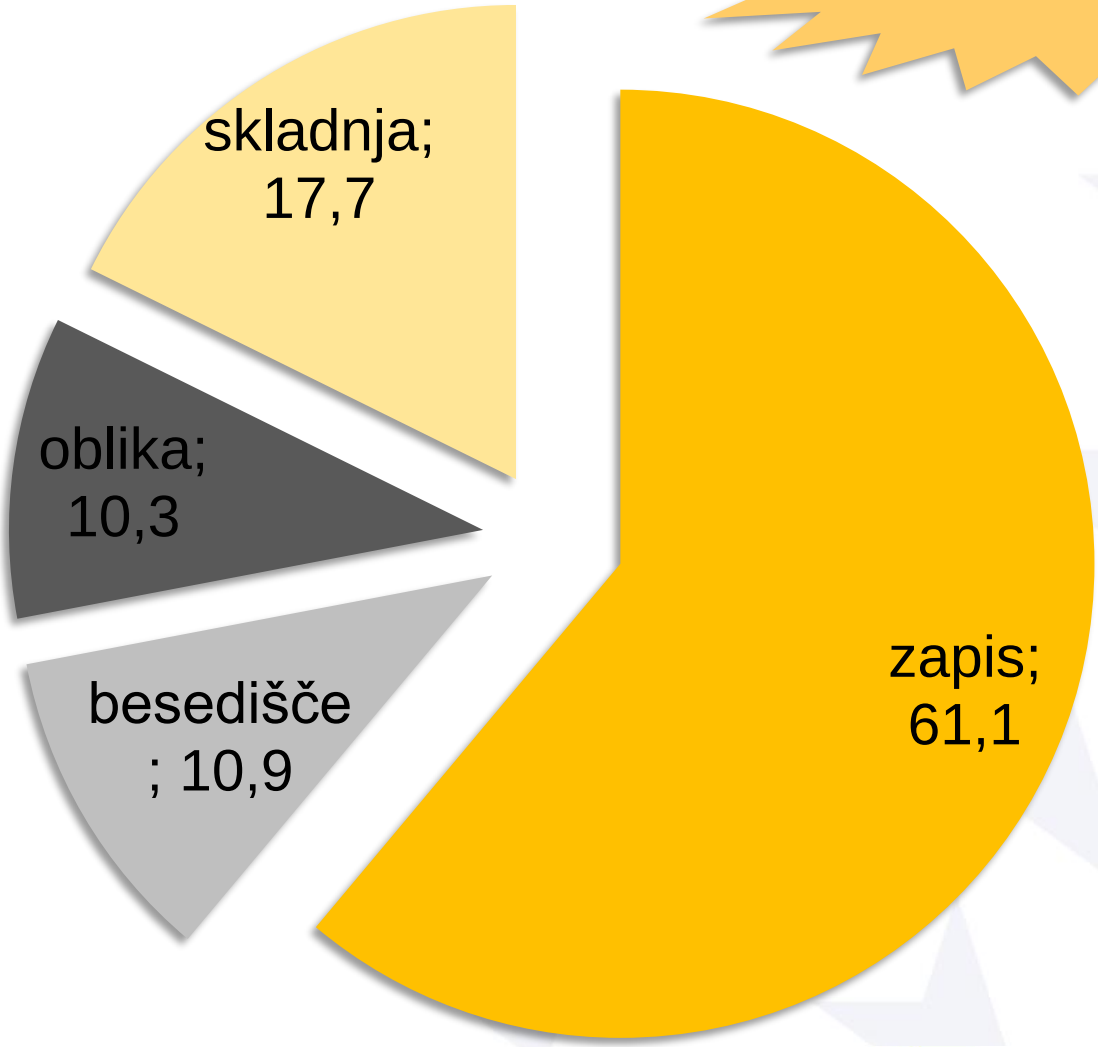

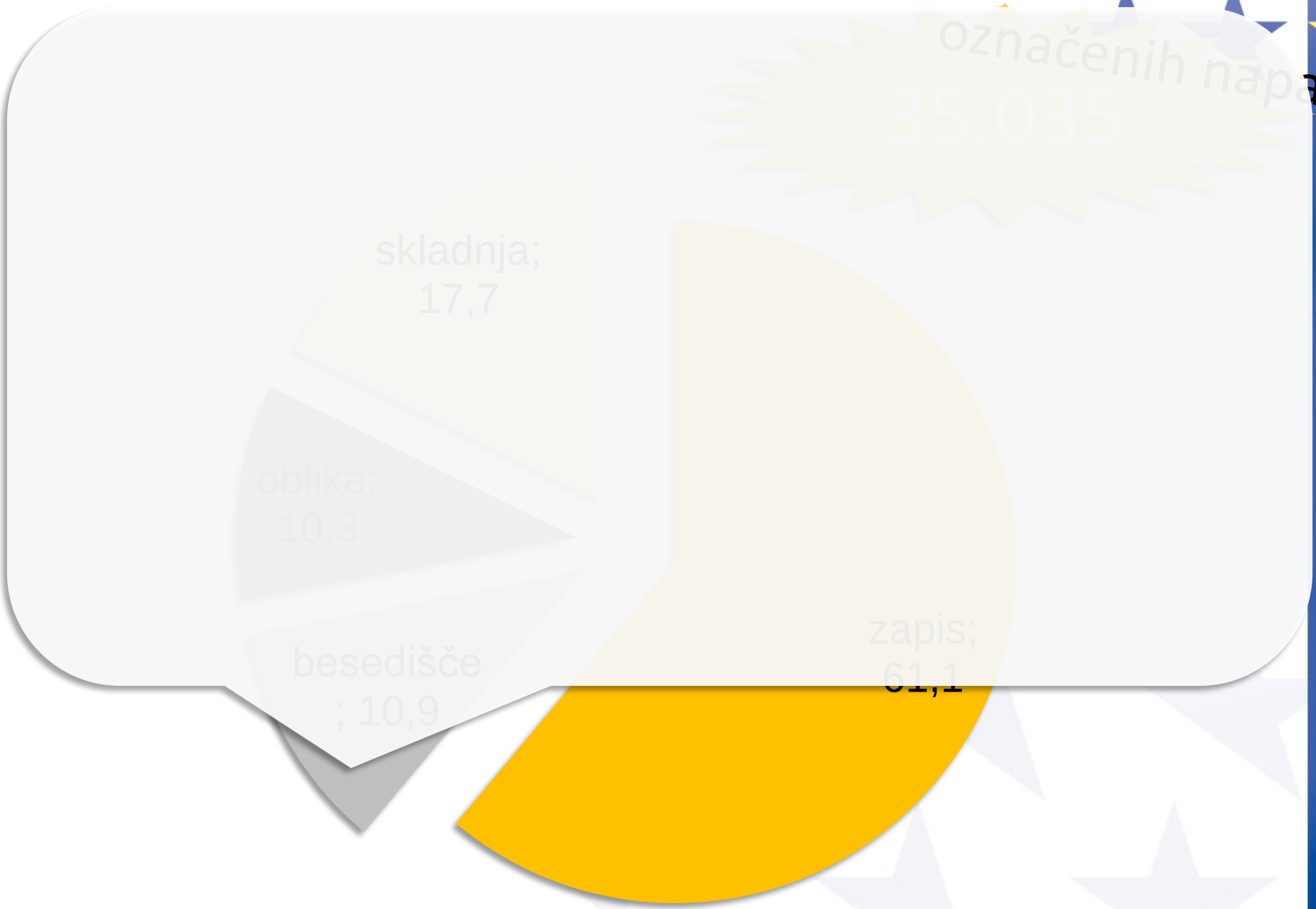

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

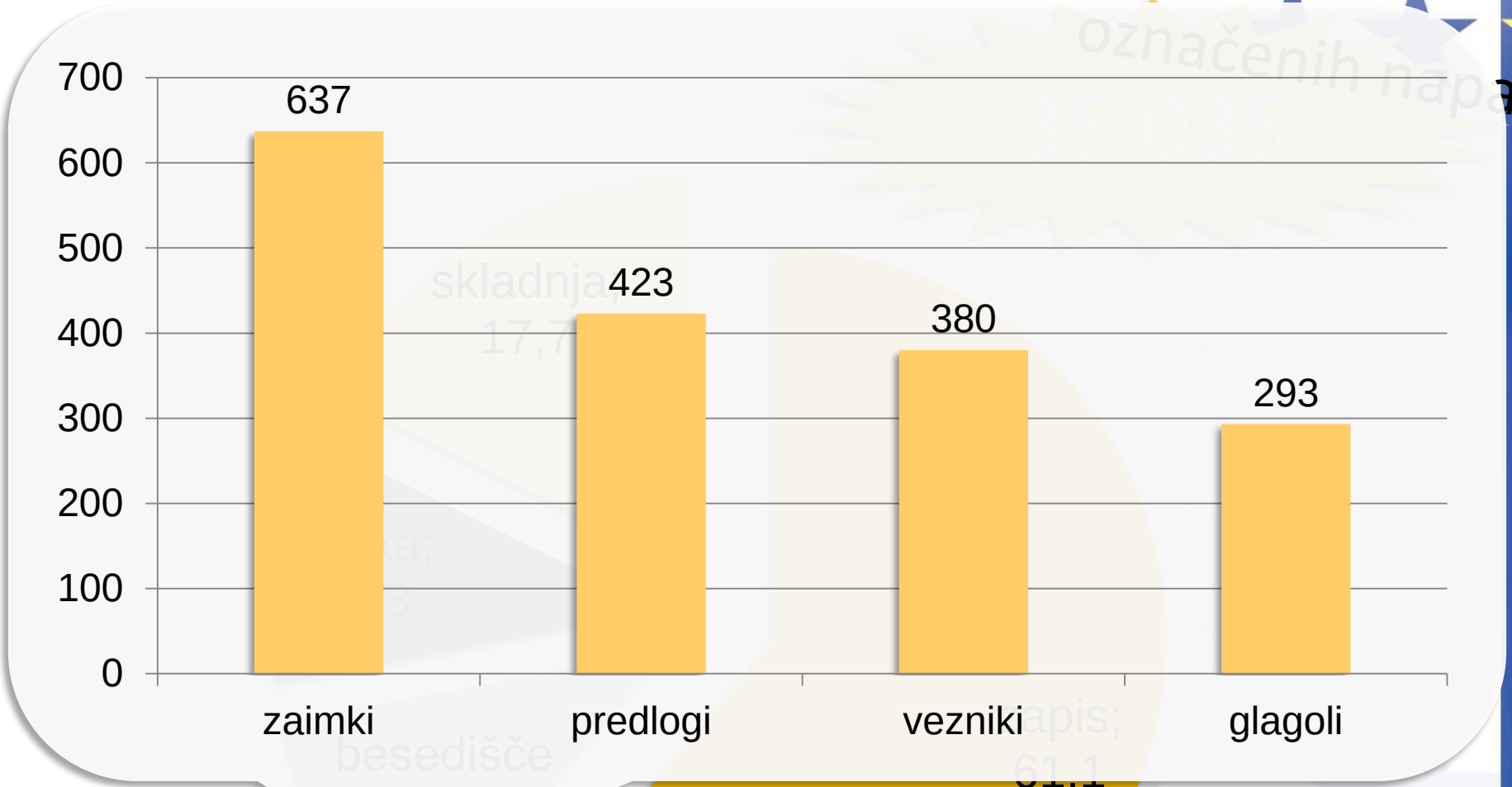
700
600
500
400
300
200
100
0
637
423
380
293
zaimki
predlogi
vezniki
glagoli

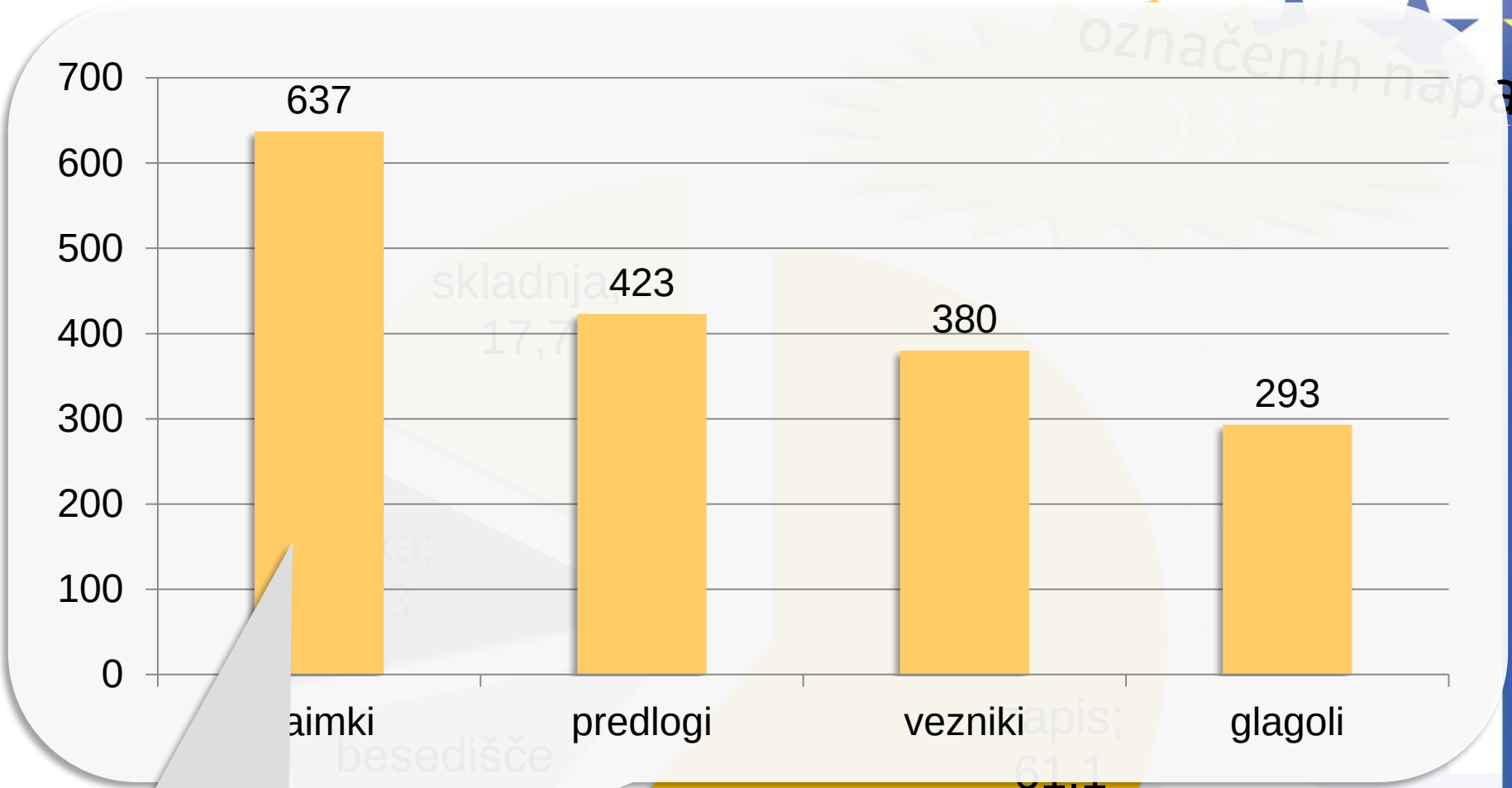

moj, svoj

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

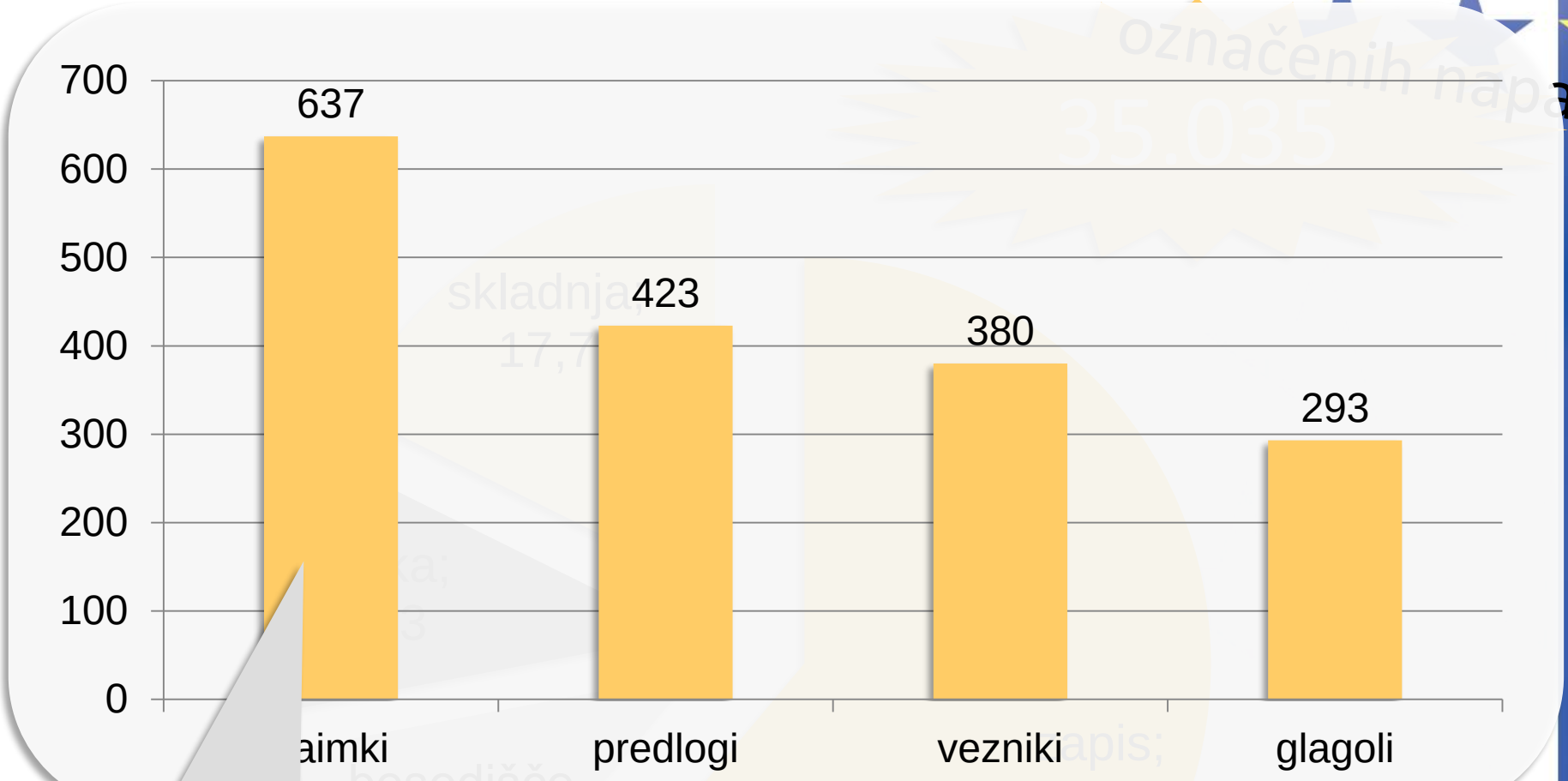

moj, svoj
ki, kateri

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

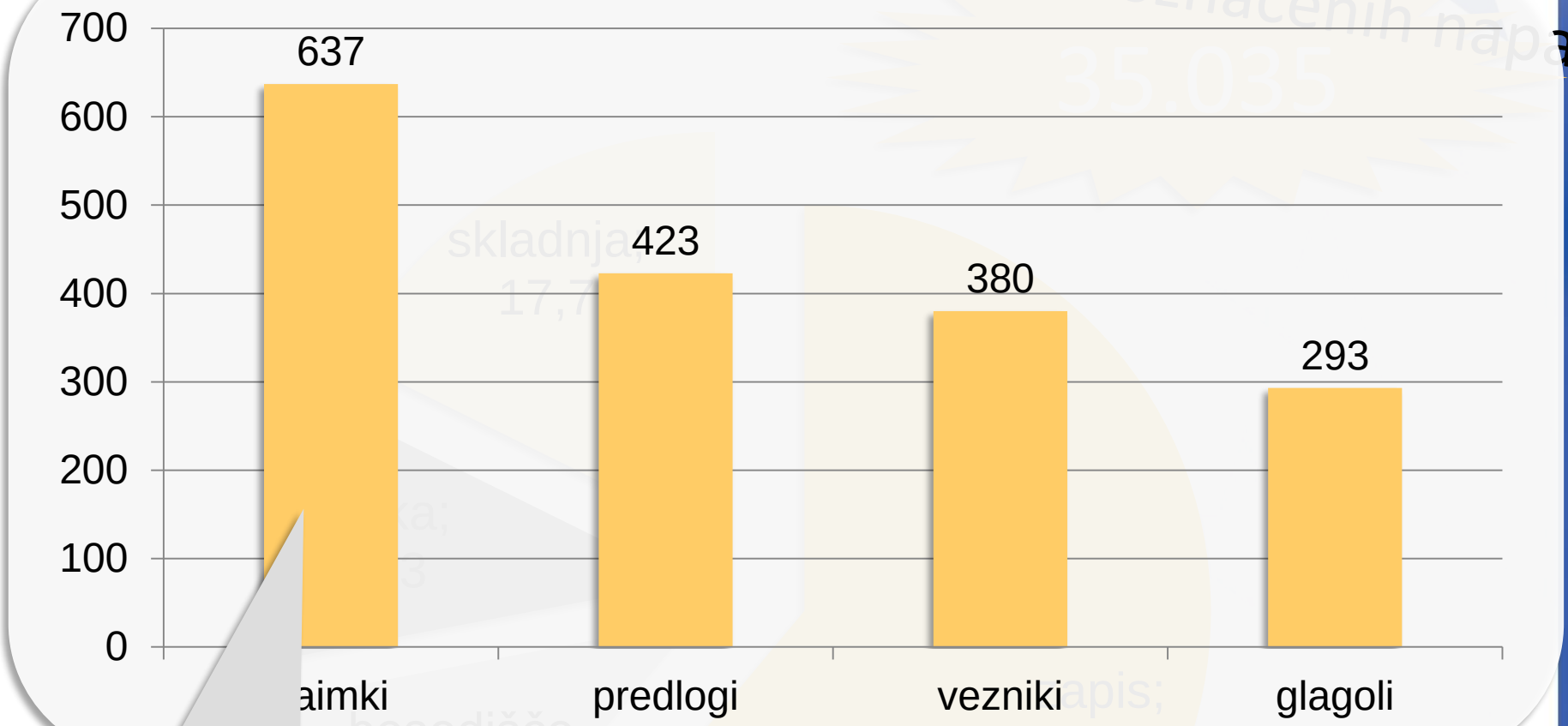

moj, svoj
ki, kateri
nihče, noben, nobeden

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

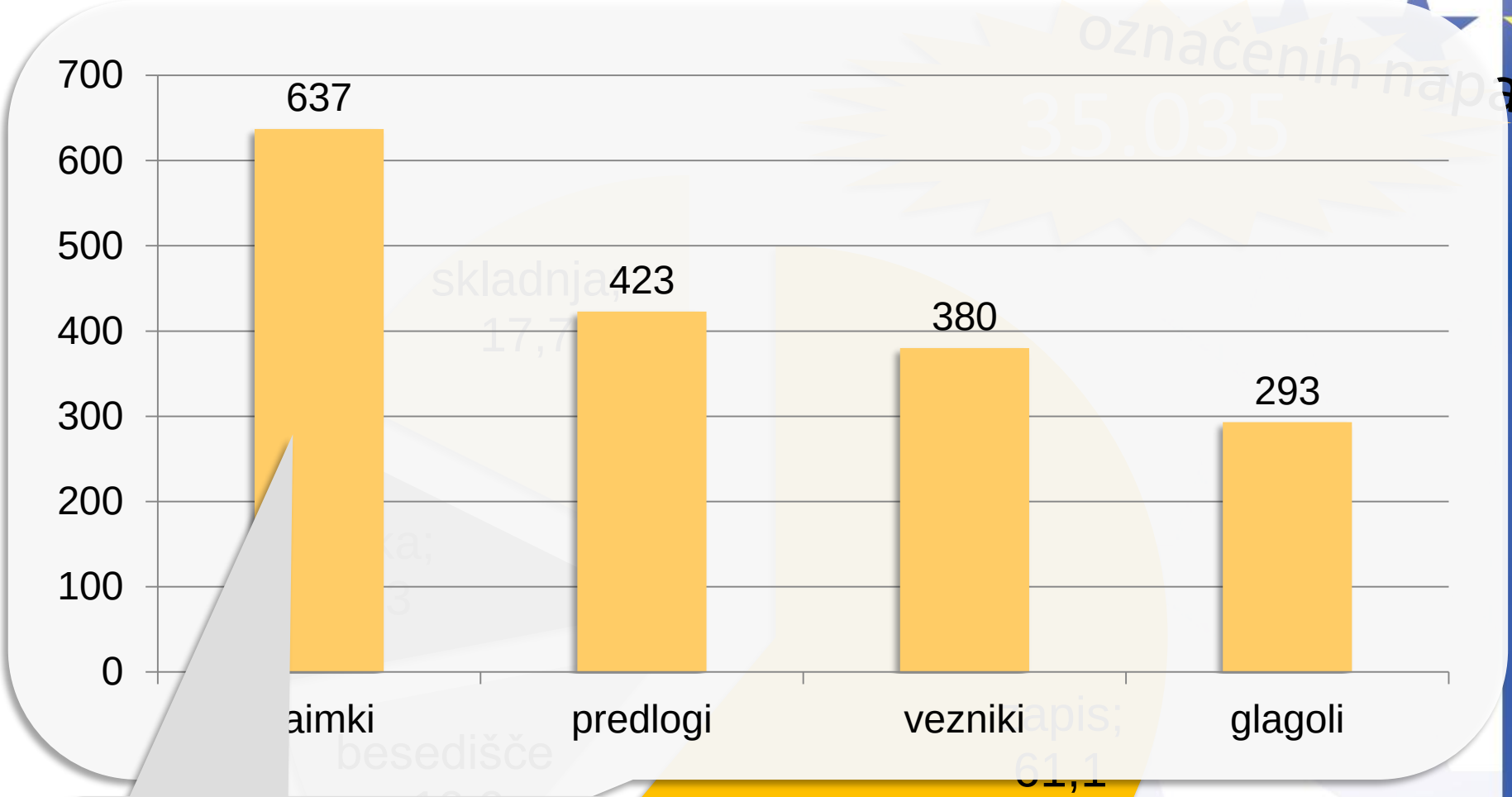

moj, svoj
ki, kateri
nihče, noben, nobeden
en, eden, nek(i), drugi

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

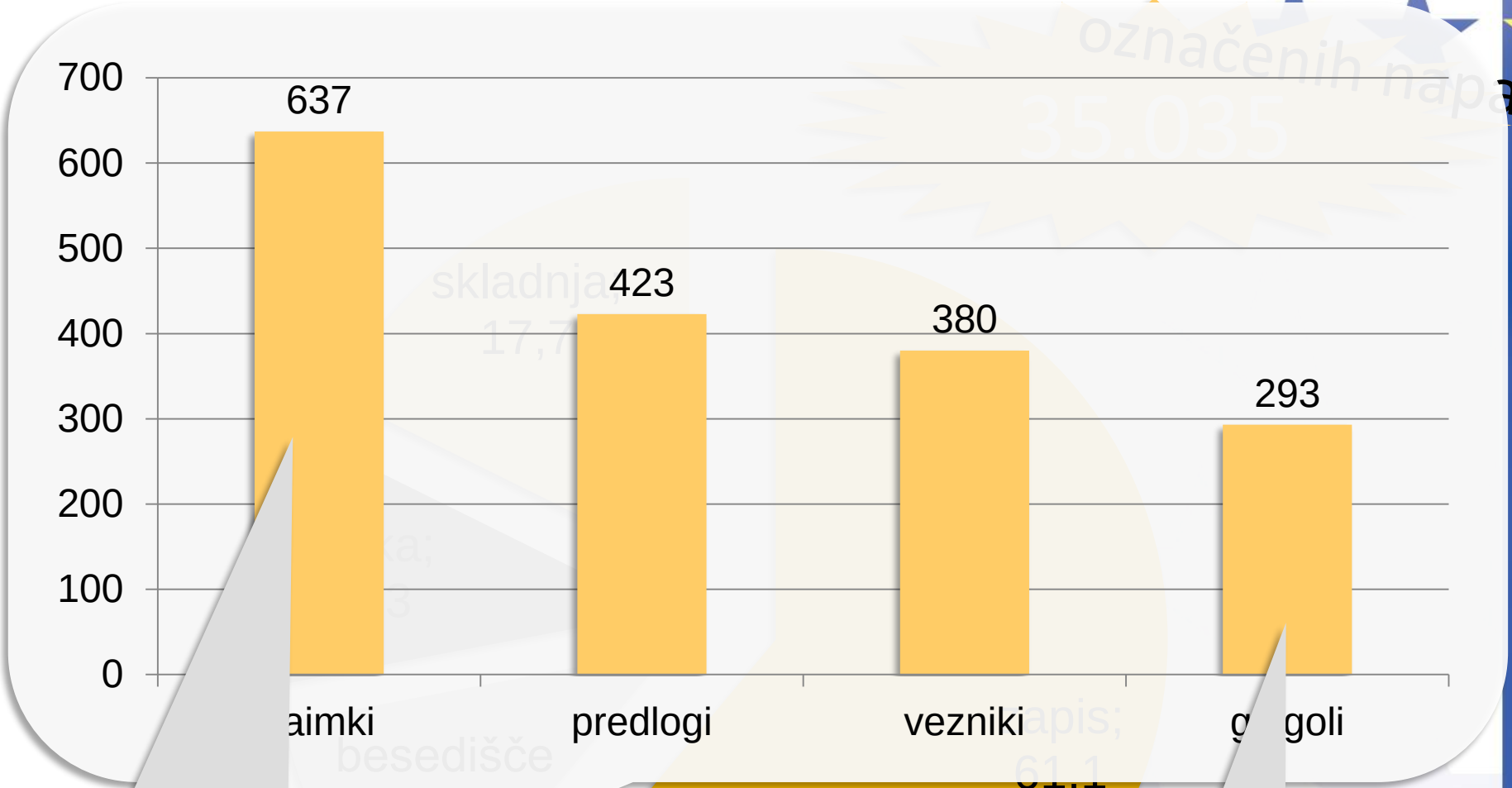

moj, svoj
ki, kateri
nihče, noben, nobeden
en, eden, nek(i), drugi

predponi iz-, z-

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

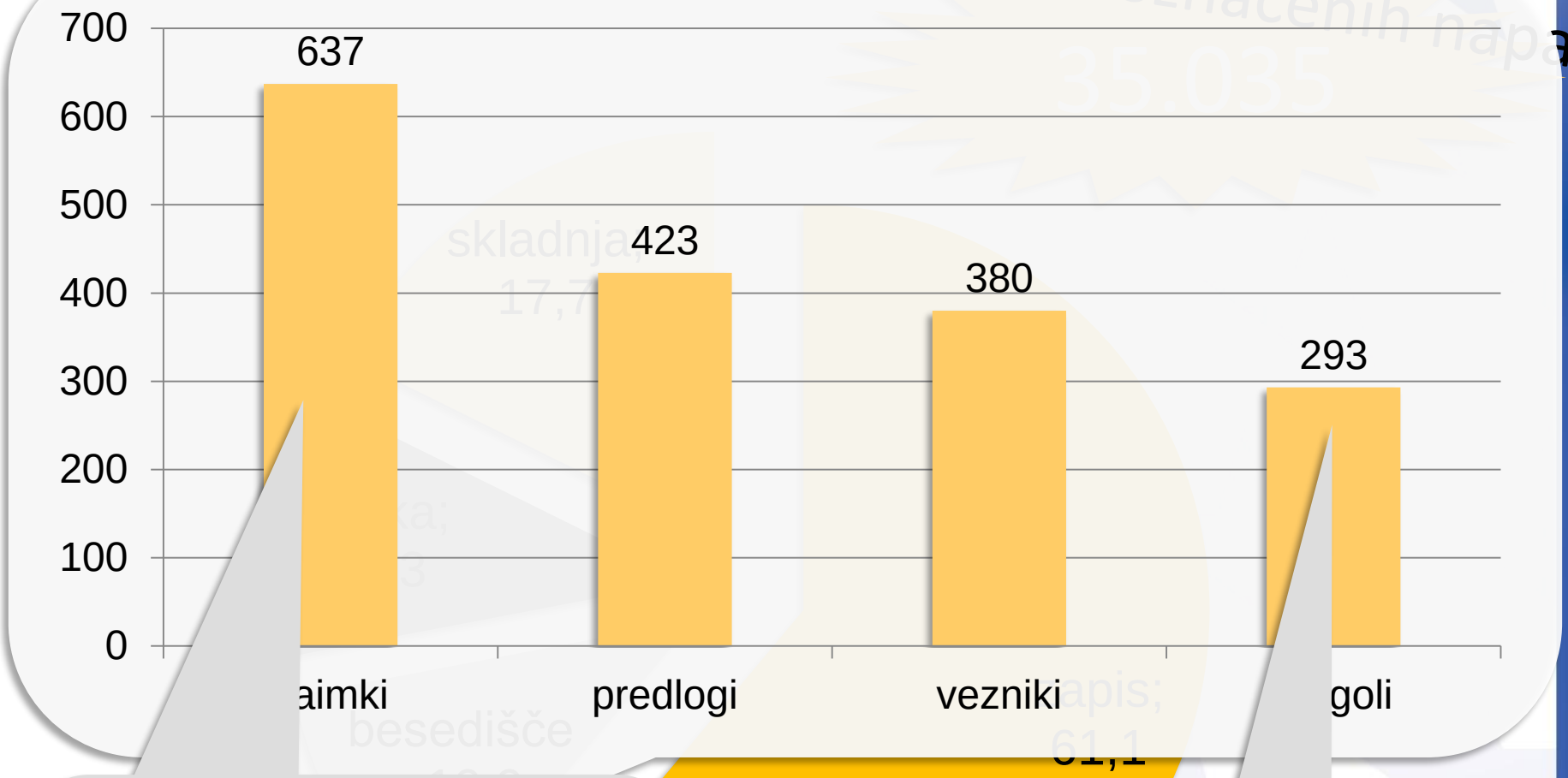

moj, svoj
ki, kateri
nihče, noben, nobeden
en, eden, nek(i), drugi

predponi iz-, z-
morati, moči

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

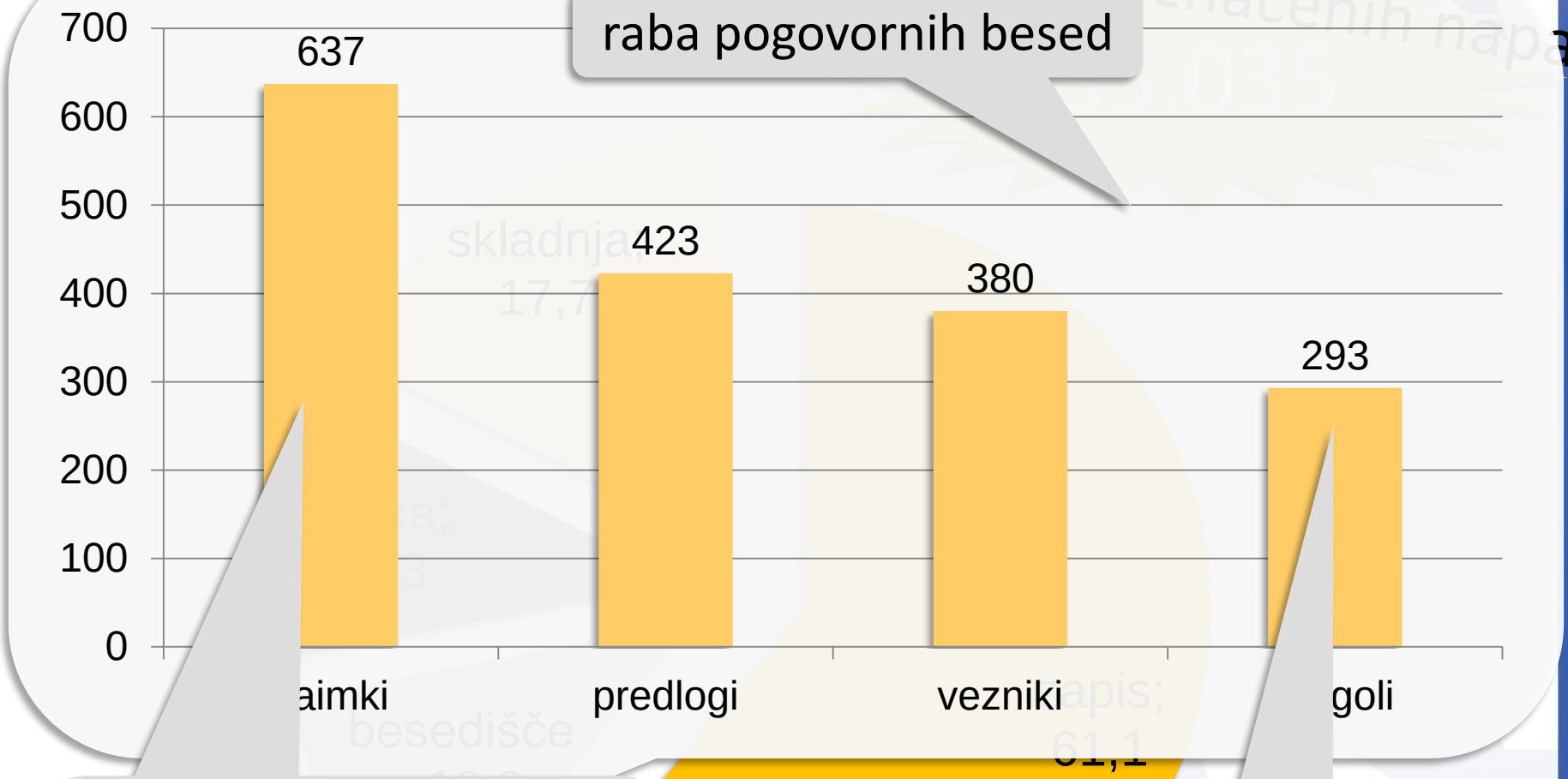

moj, svoj
ki, kateri
nihče, noben, nobeden
en, eden, nek(i), drugi

predponi iz-, z-
morati, moči

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

raba pogovornih besed

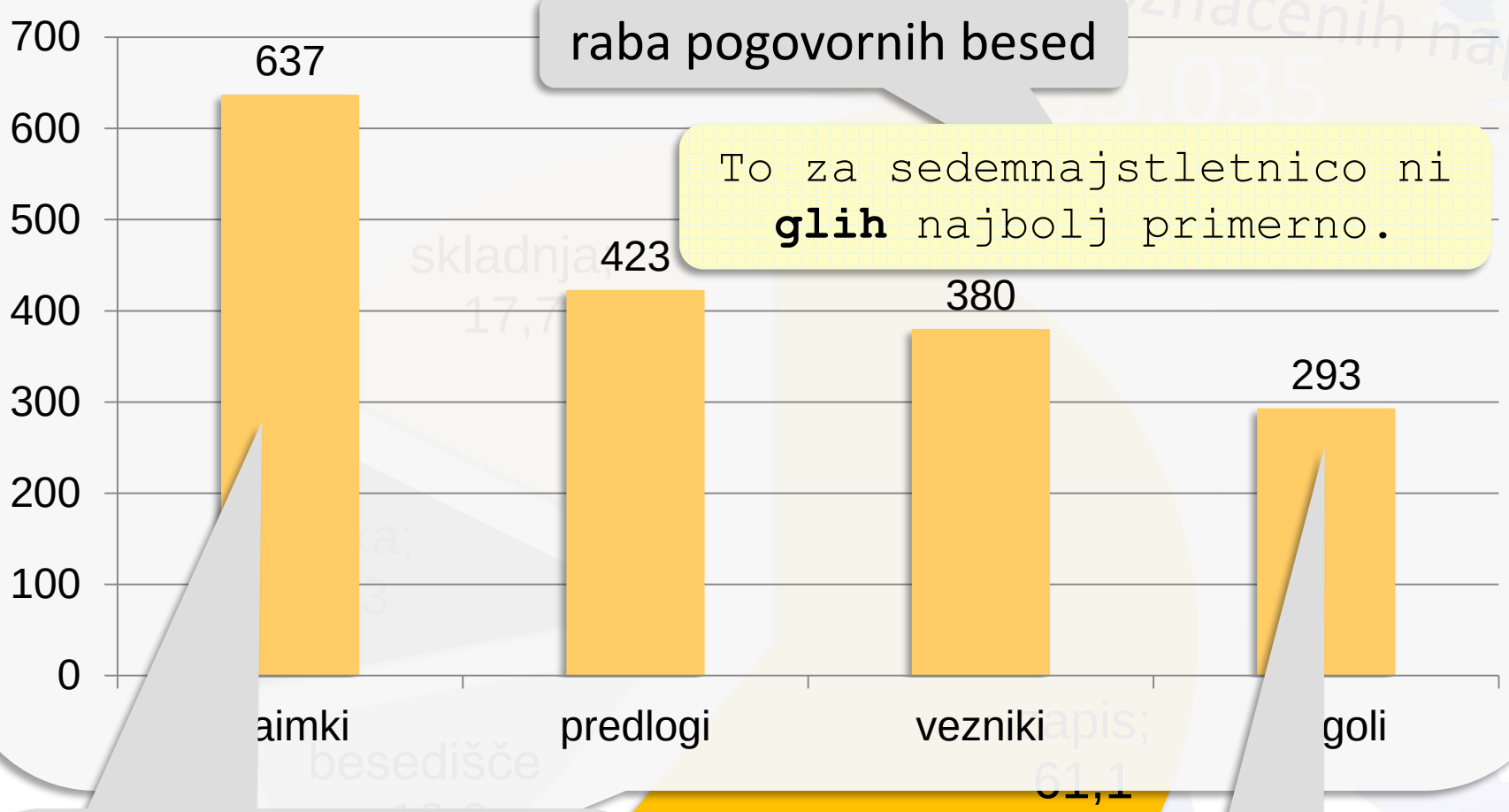

To za sedemnajstletnico ni **glih** najbolj primerno.

moj, svoj
ki, kateri
nihče, noben, nobeden
en, eden, nek(i), drugi

predponi iz-, z-
morati, moči

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

označenih napak
35.035

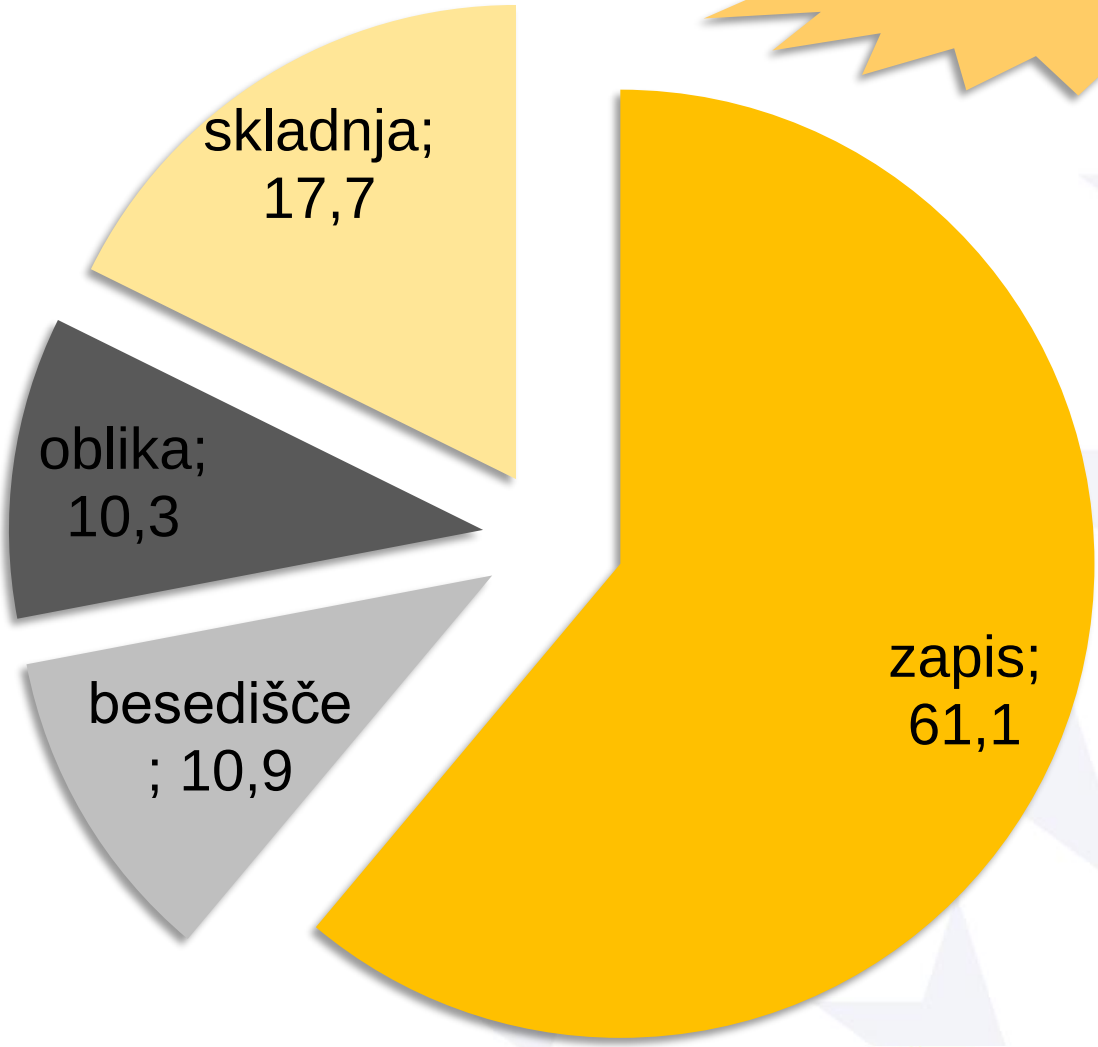

označenih napak
35.035

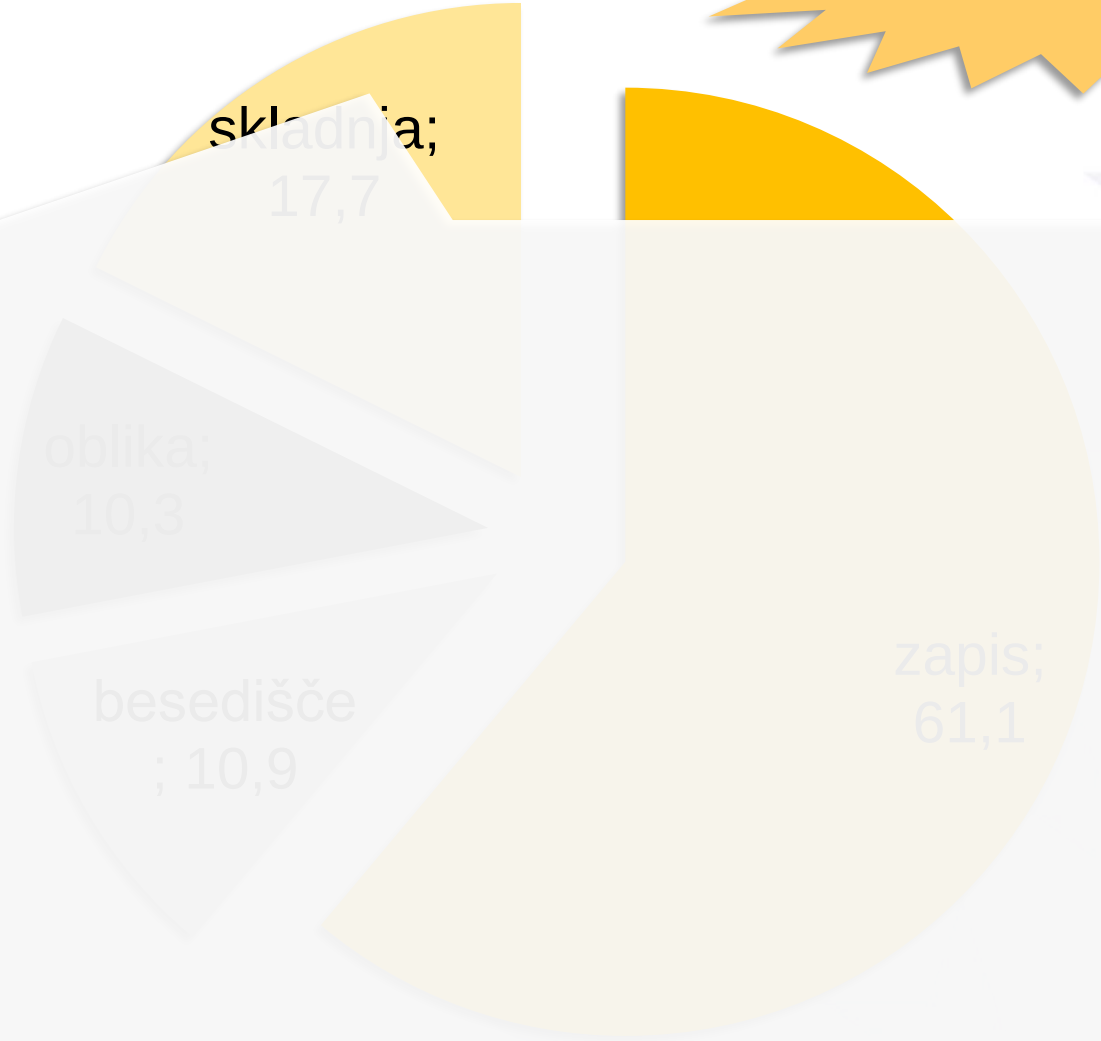

označenih napak
35.035

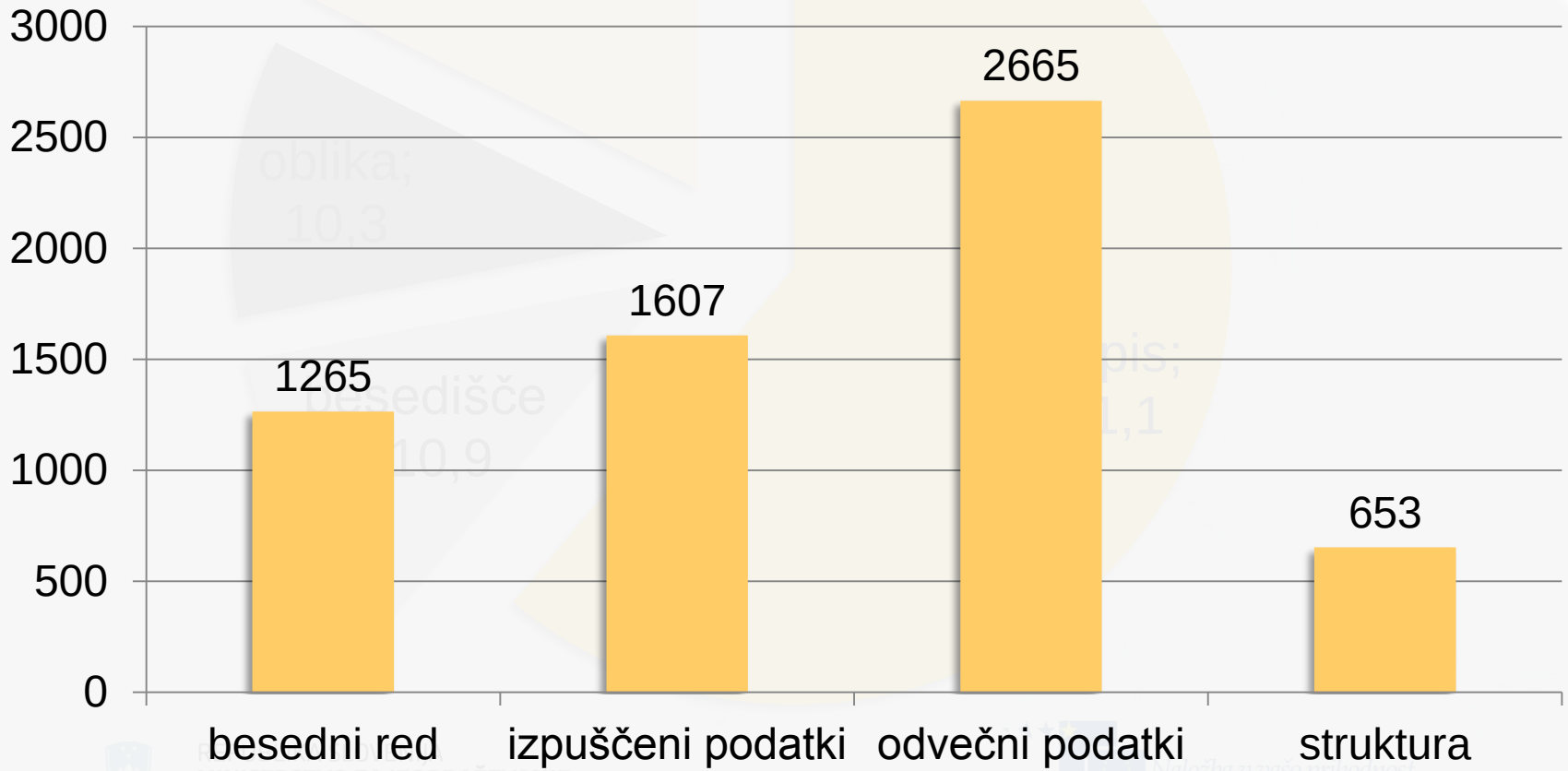

označenih napak
35.035

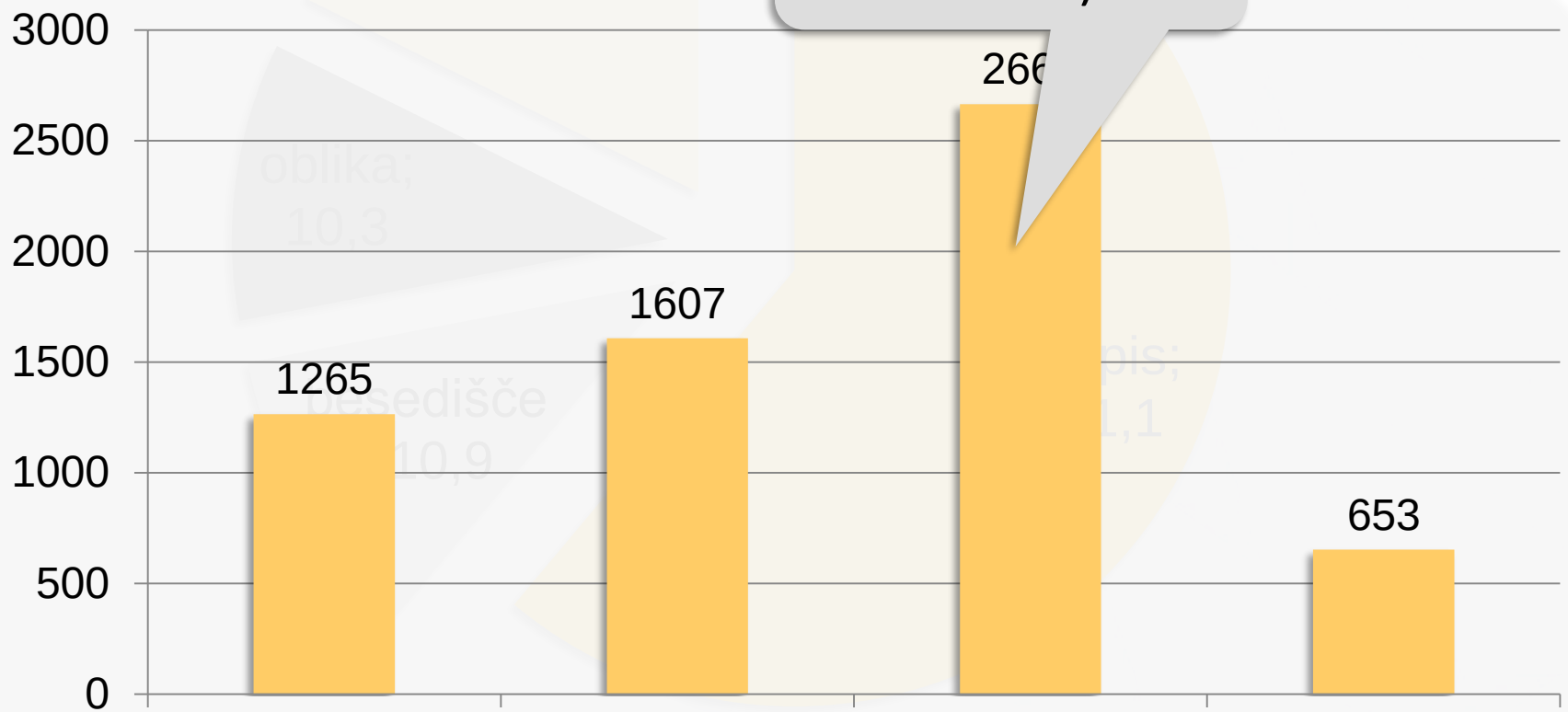

Če bi **jaz** imela fanta, ki bi bil druge vere bi to pač zanemarila.

slog (npr. osebni zaimki)

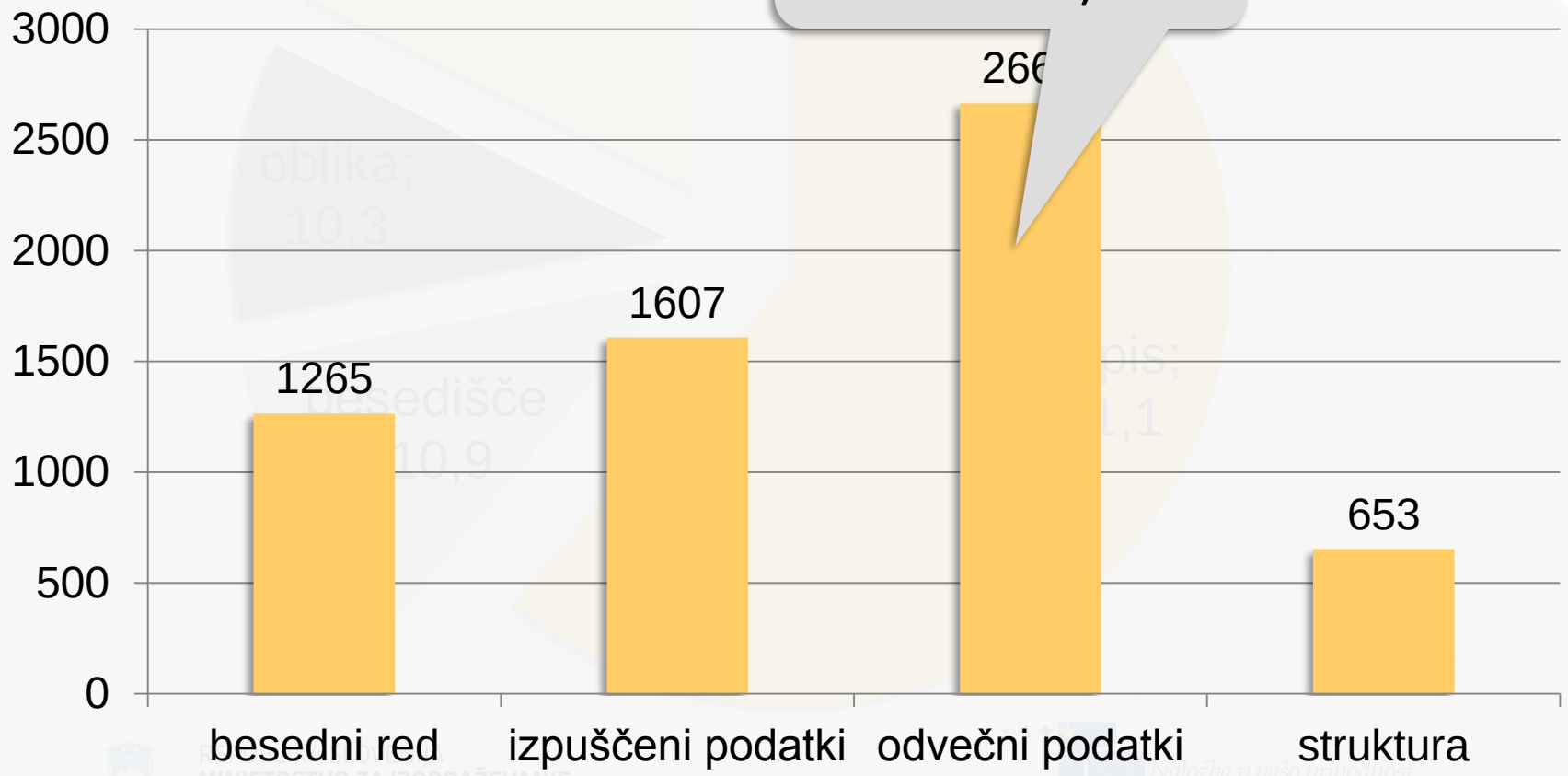

označenih napak
35.035

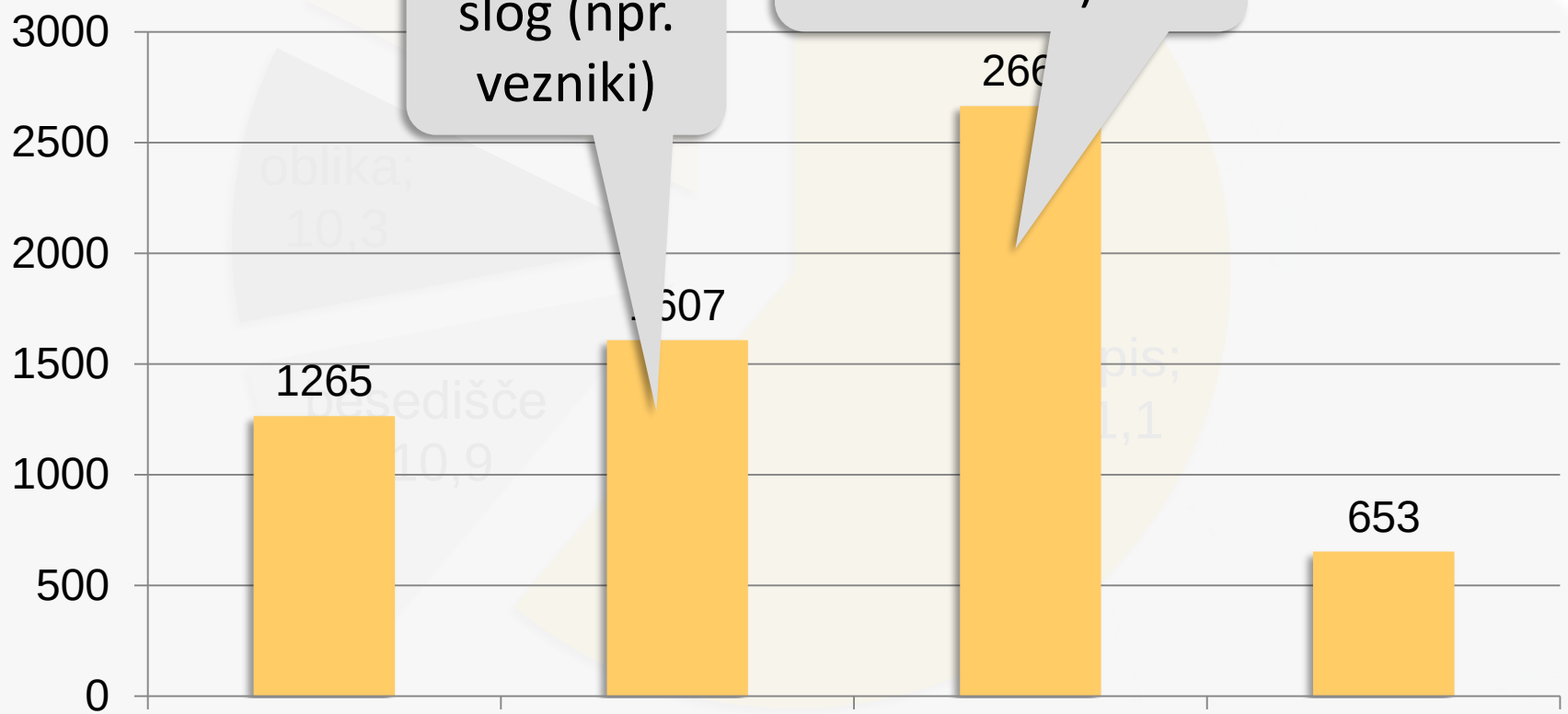

označenih napak
35.035

Sedaj pa pomislimo, **[ali]** je res to to.

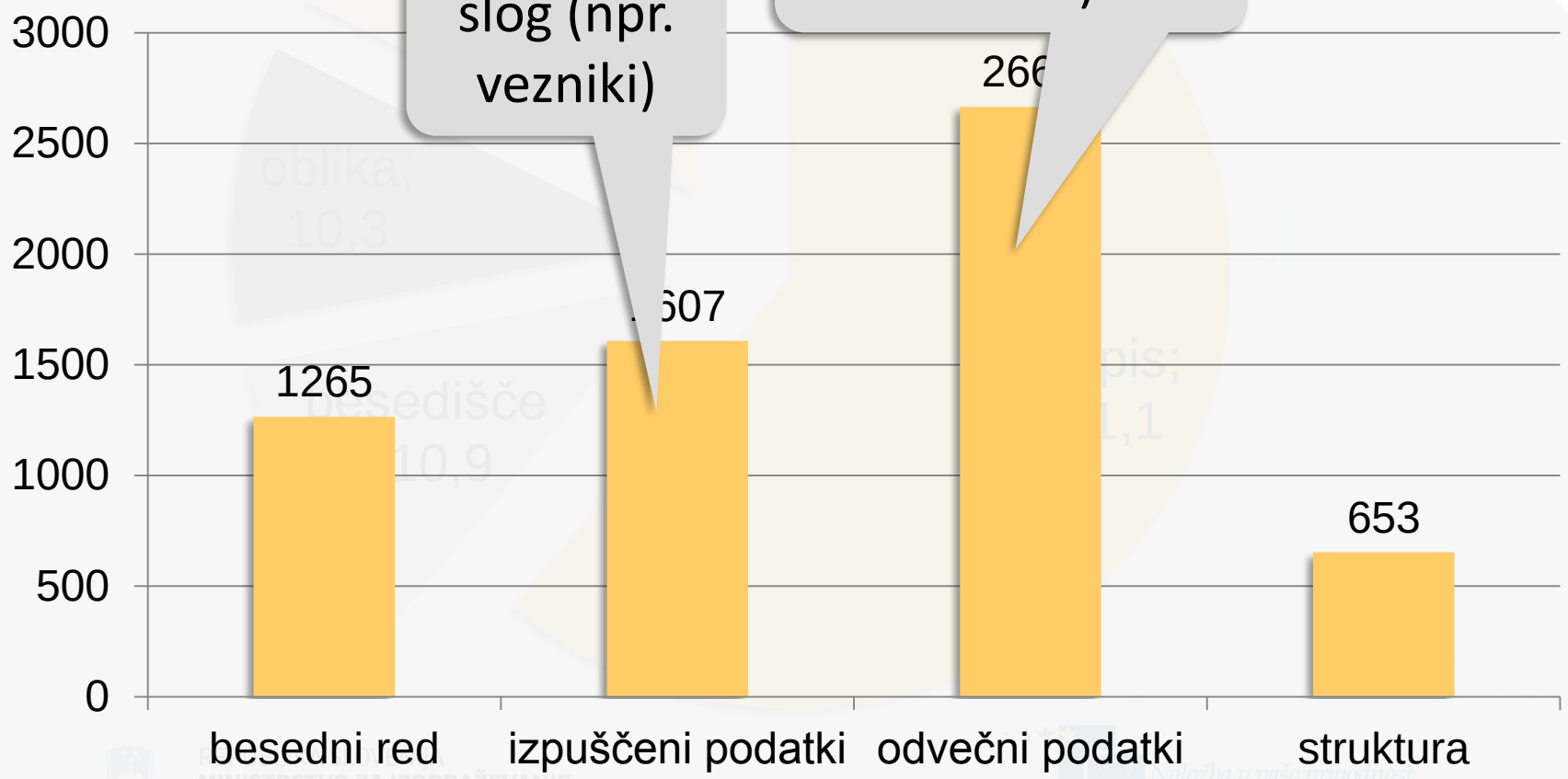

označenih napak
35.035

položaj nedoločnika

slog (npr. vezniki)

slog (npr. osebni zaimki)

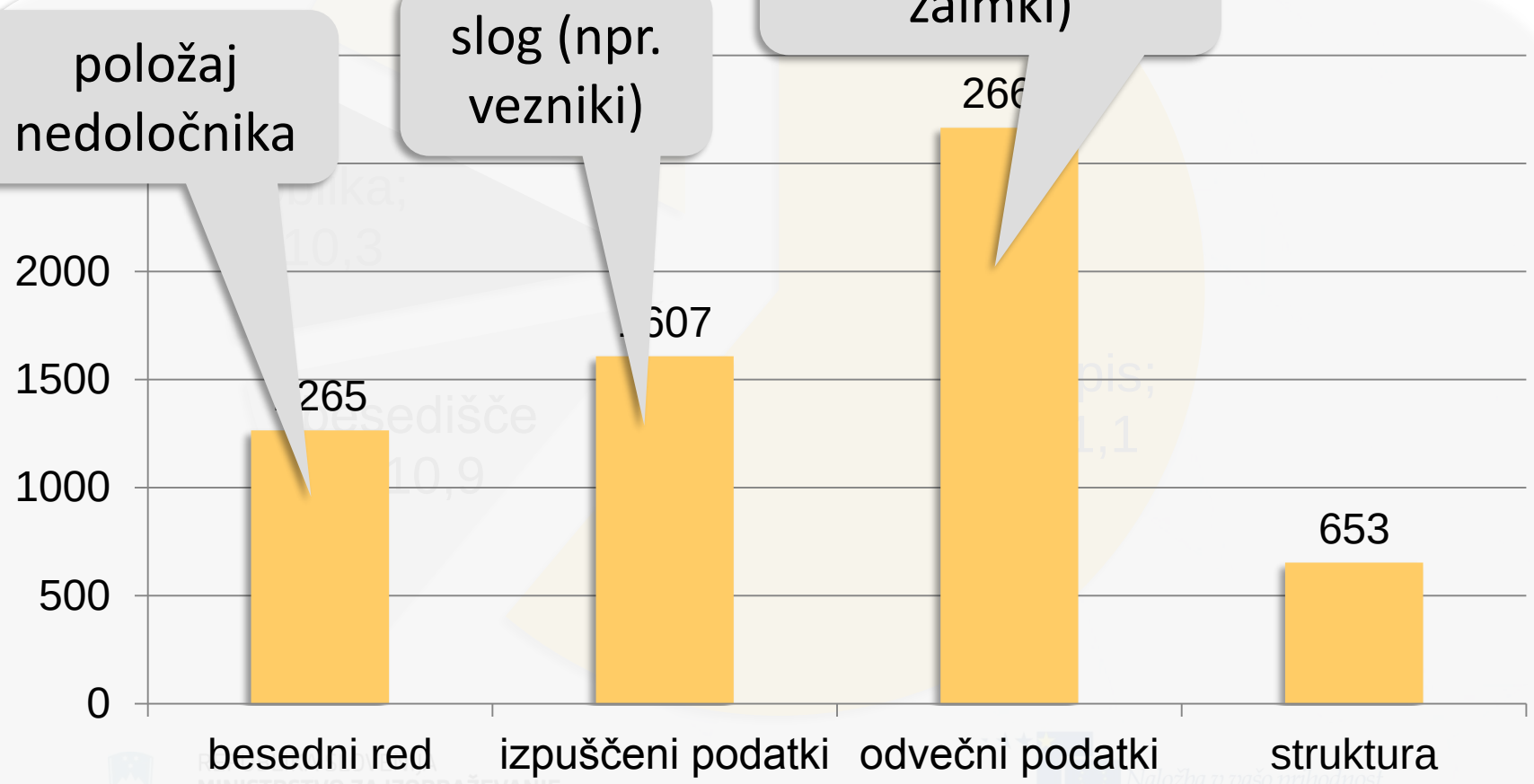

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT
Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA

označenih napak
35.035

Včasih je **biti teško**
prijatelj.

položaj nedoločnika

slog (npr. vezniki)

slog (npr. osebni zaimki)

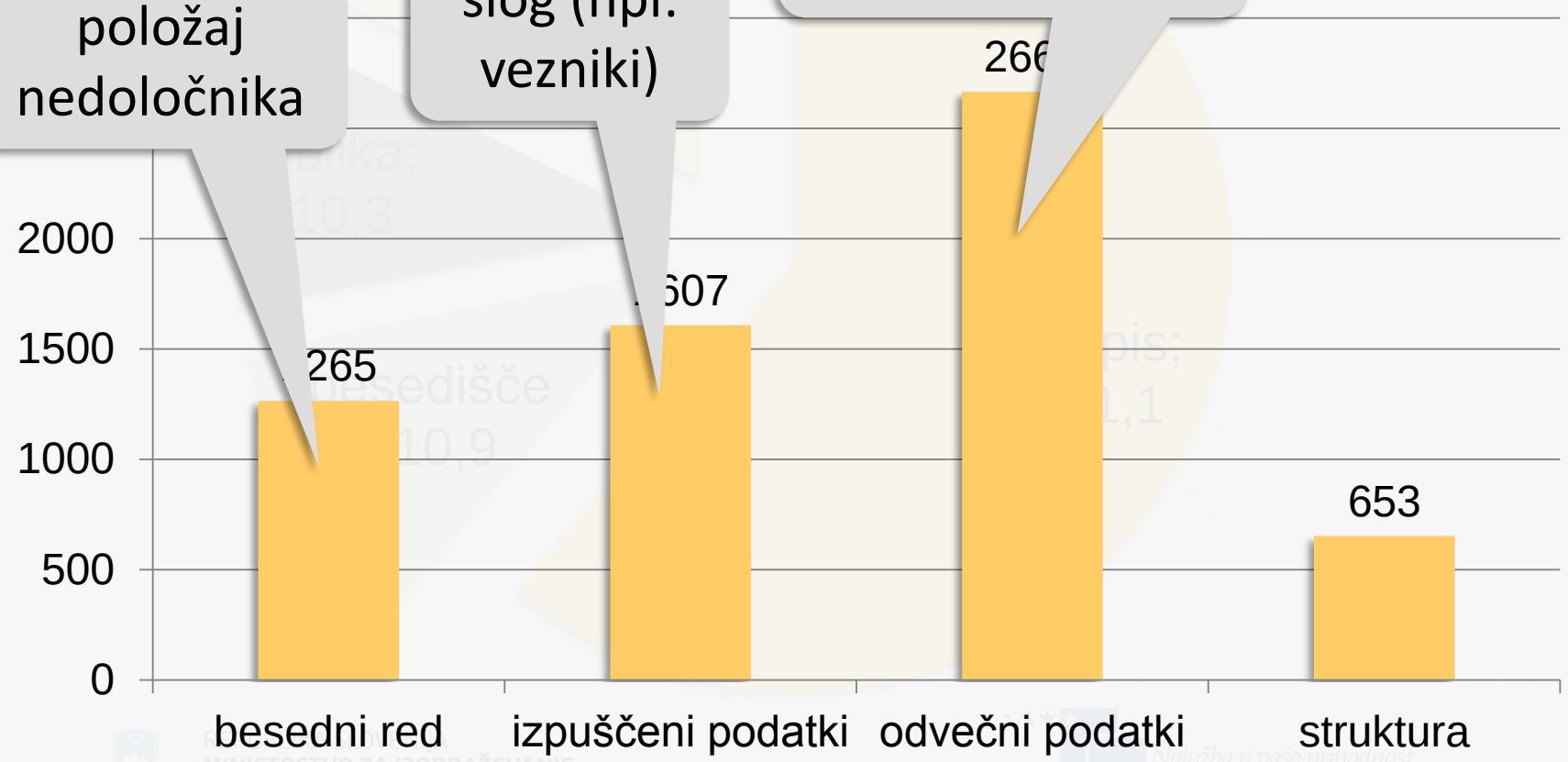

označenih napak
35.035

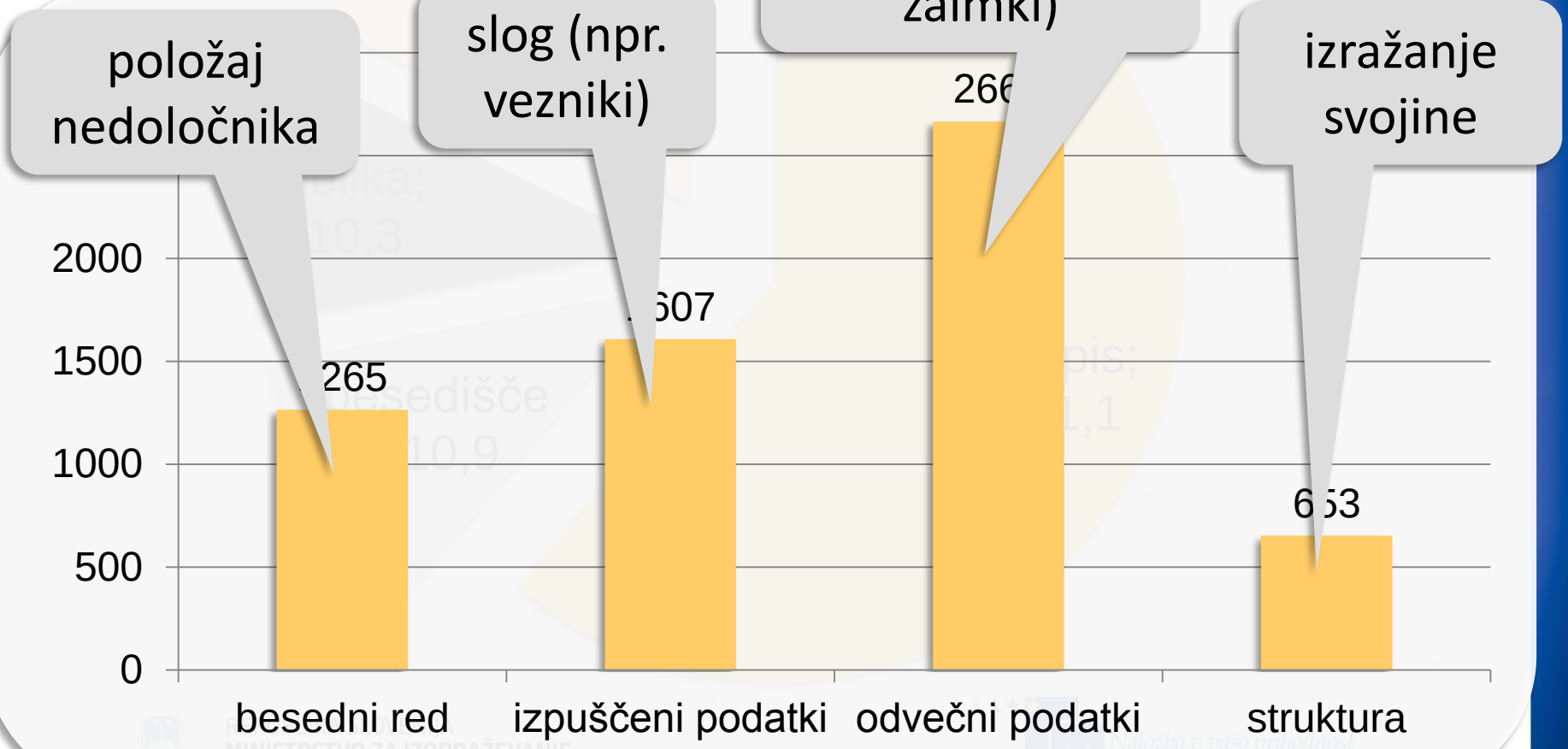

označenih napak
35.035

Polonij je bil **oče Ofelije.**

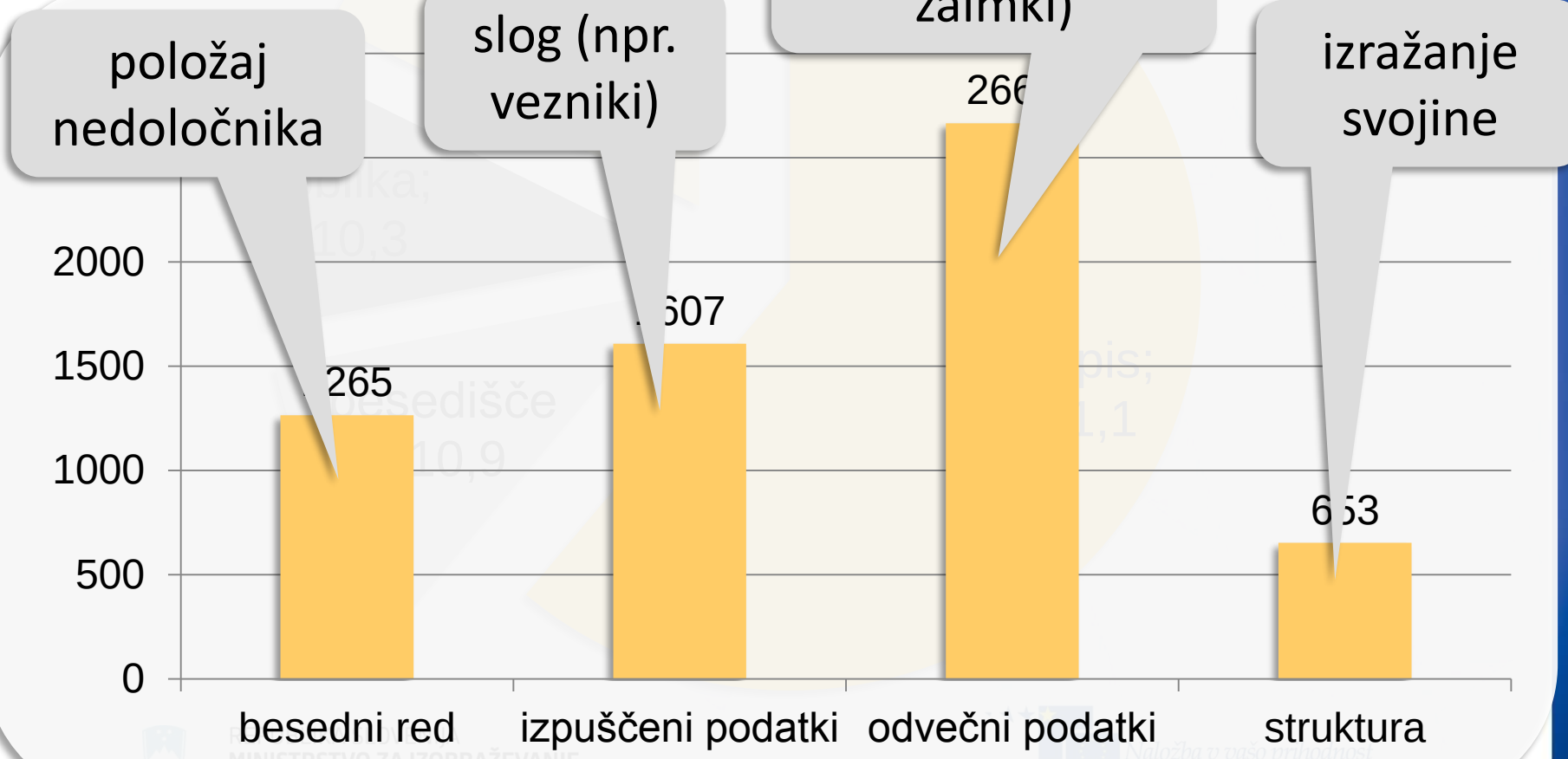

označenih napak
35.035

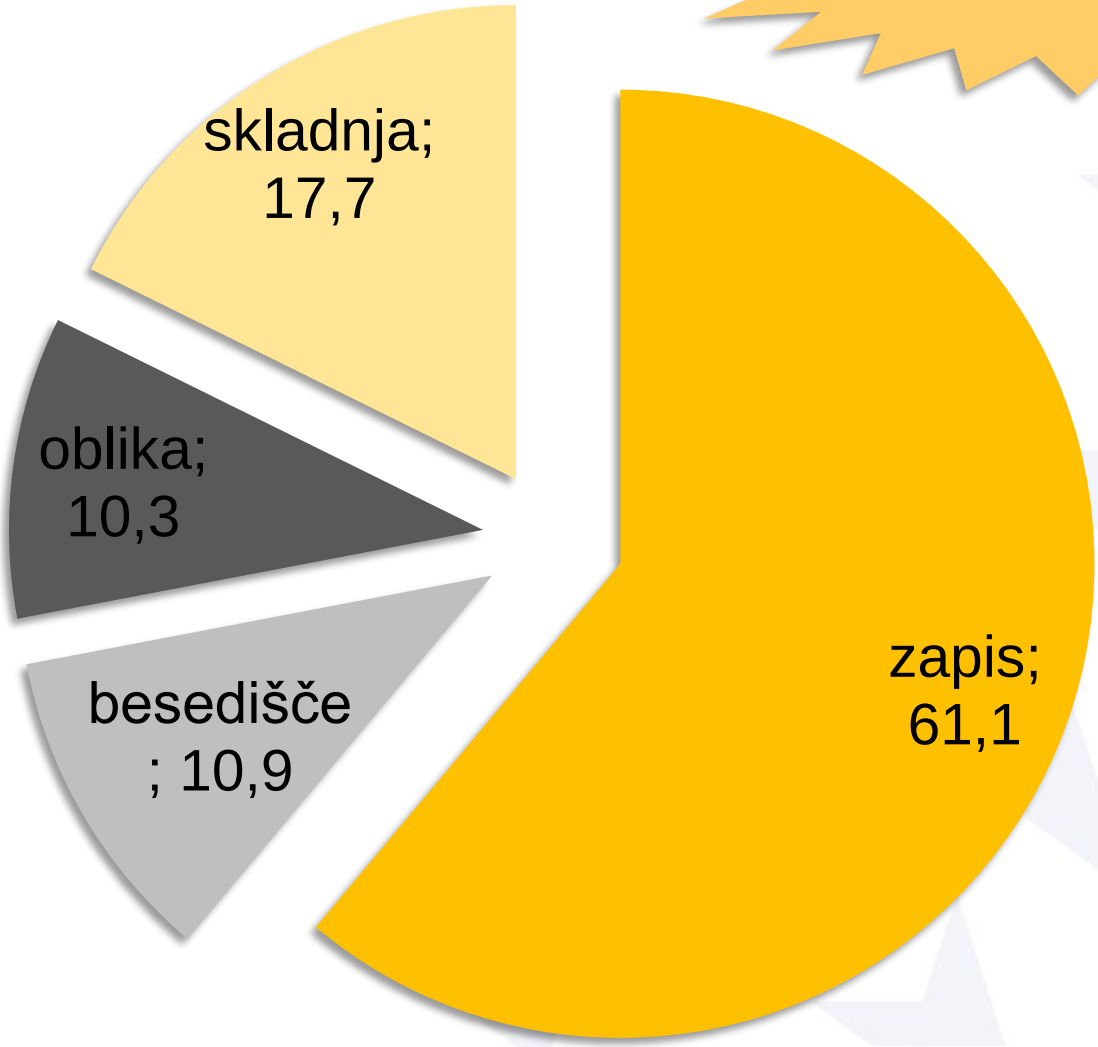

označenih napak
35.035

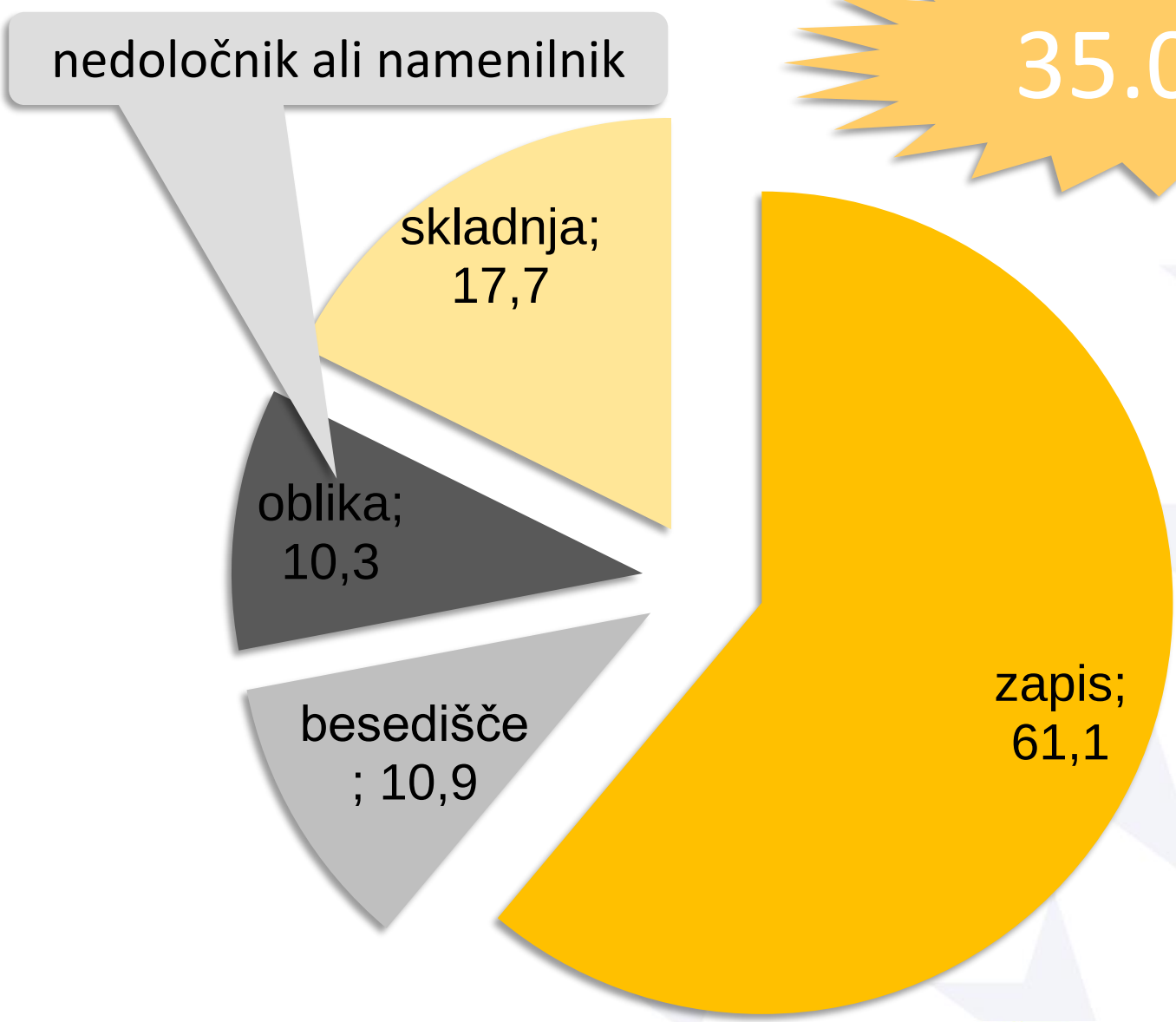

označenih napak
35.035

nedoločnik ali namenilnik

Mogoče bo pa prišel to tekmo **gledati** kakšen menedžer.

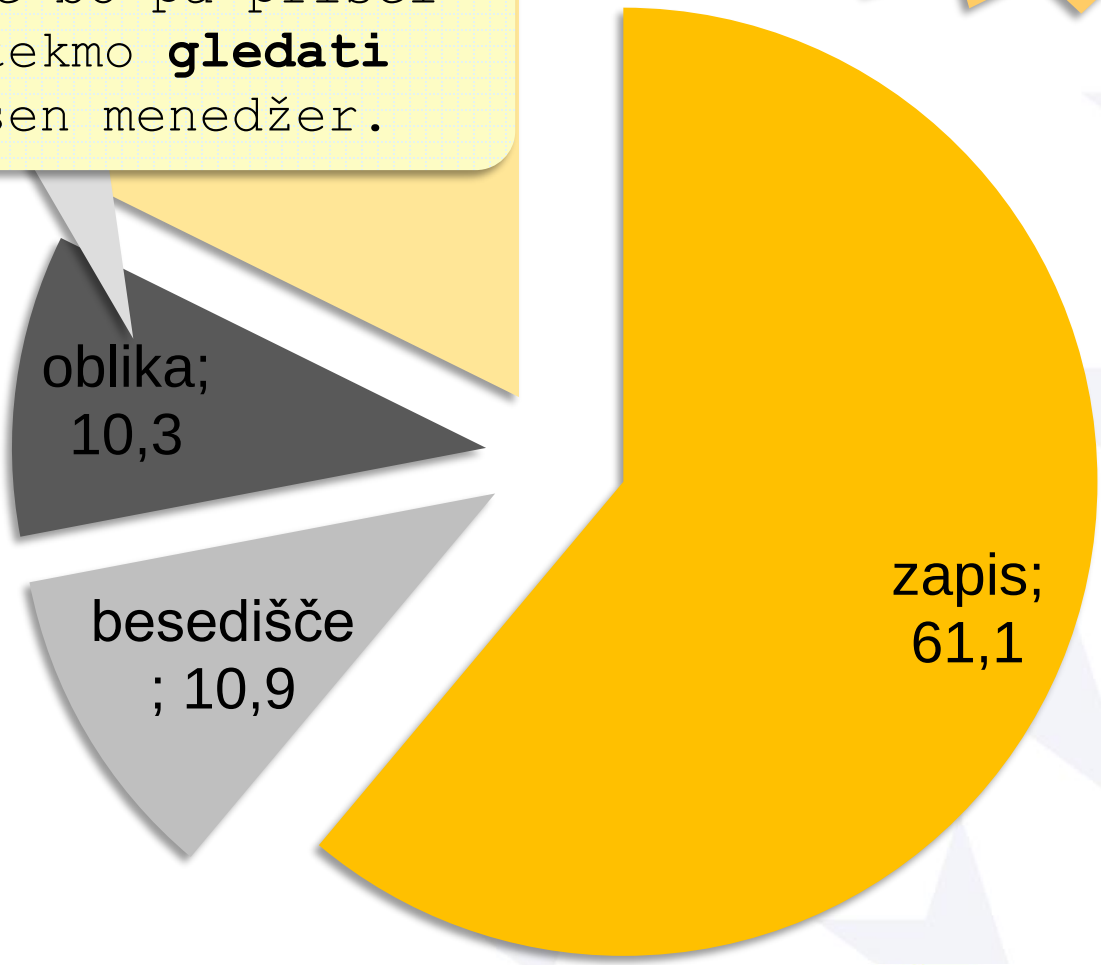

označenih napak
35.035

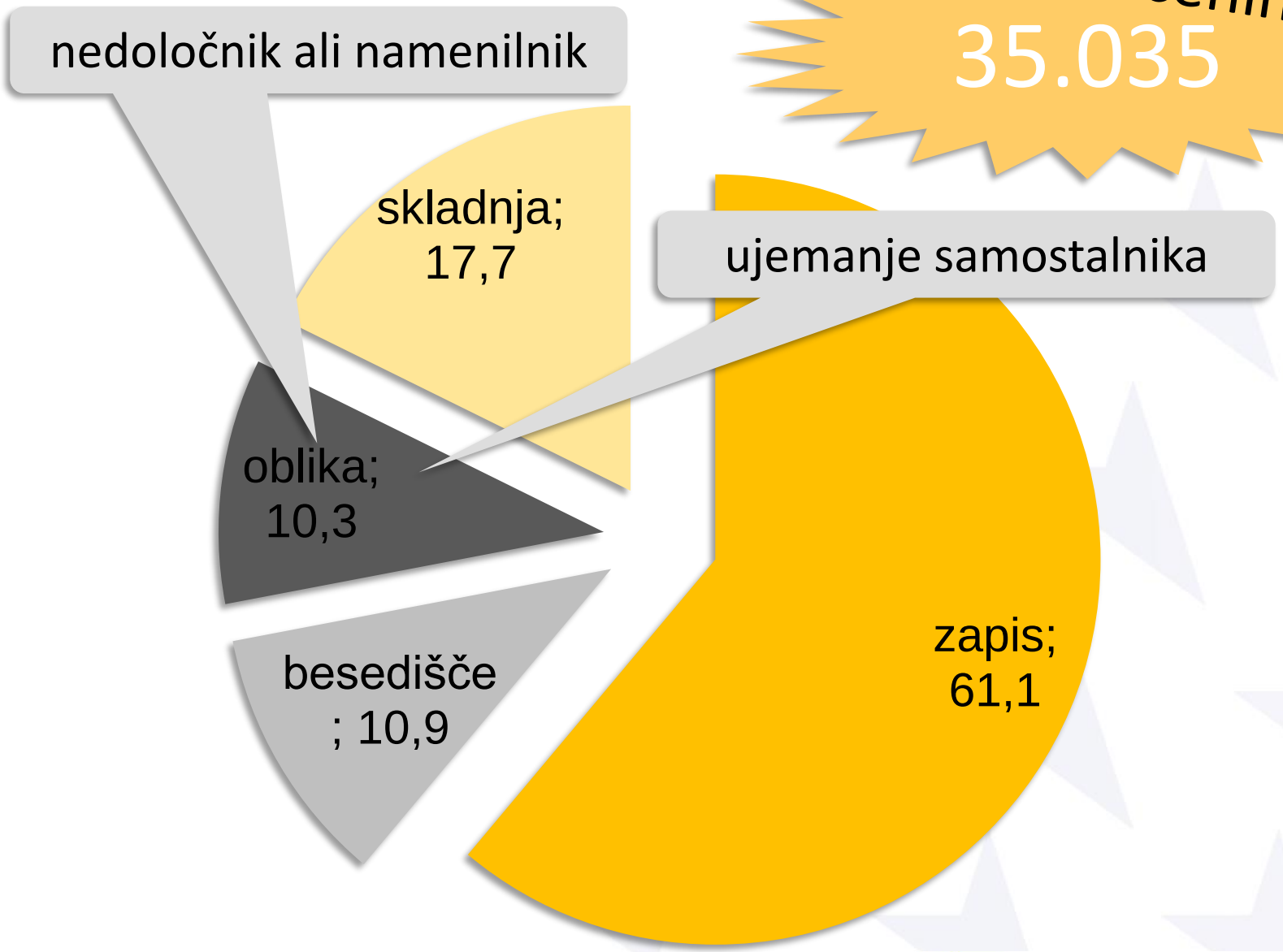

označenih napak
35.035

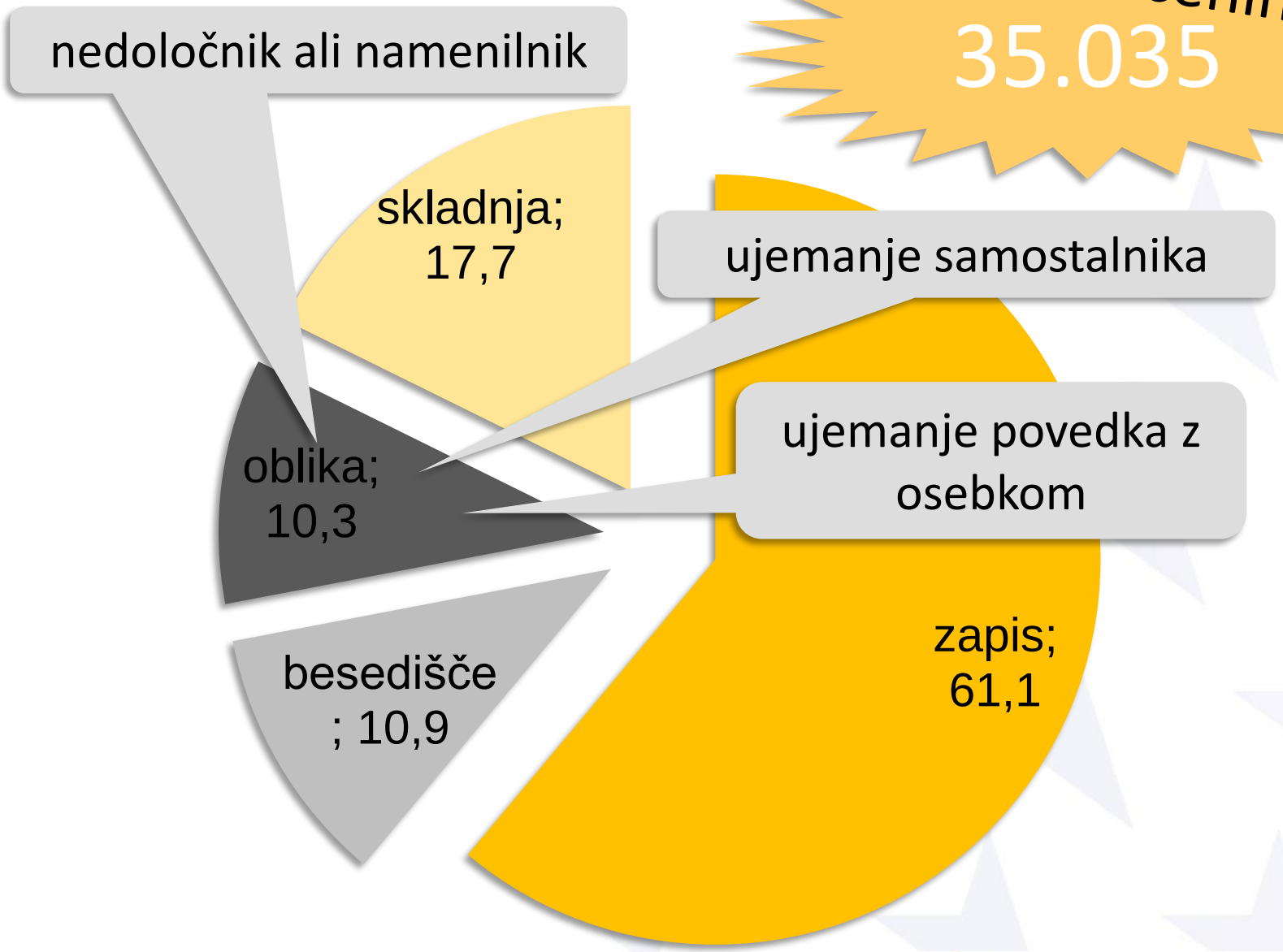

označenih napak
35.035

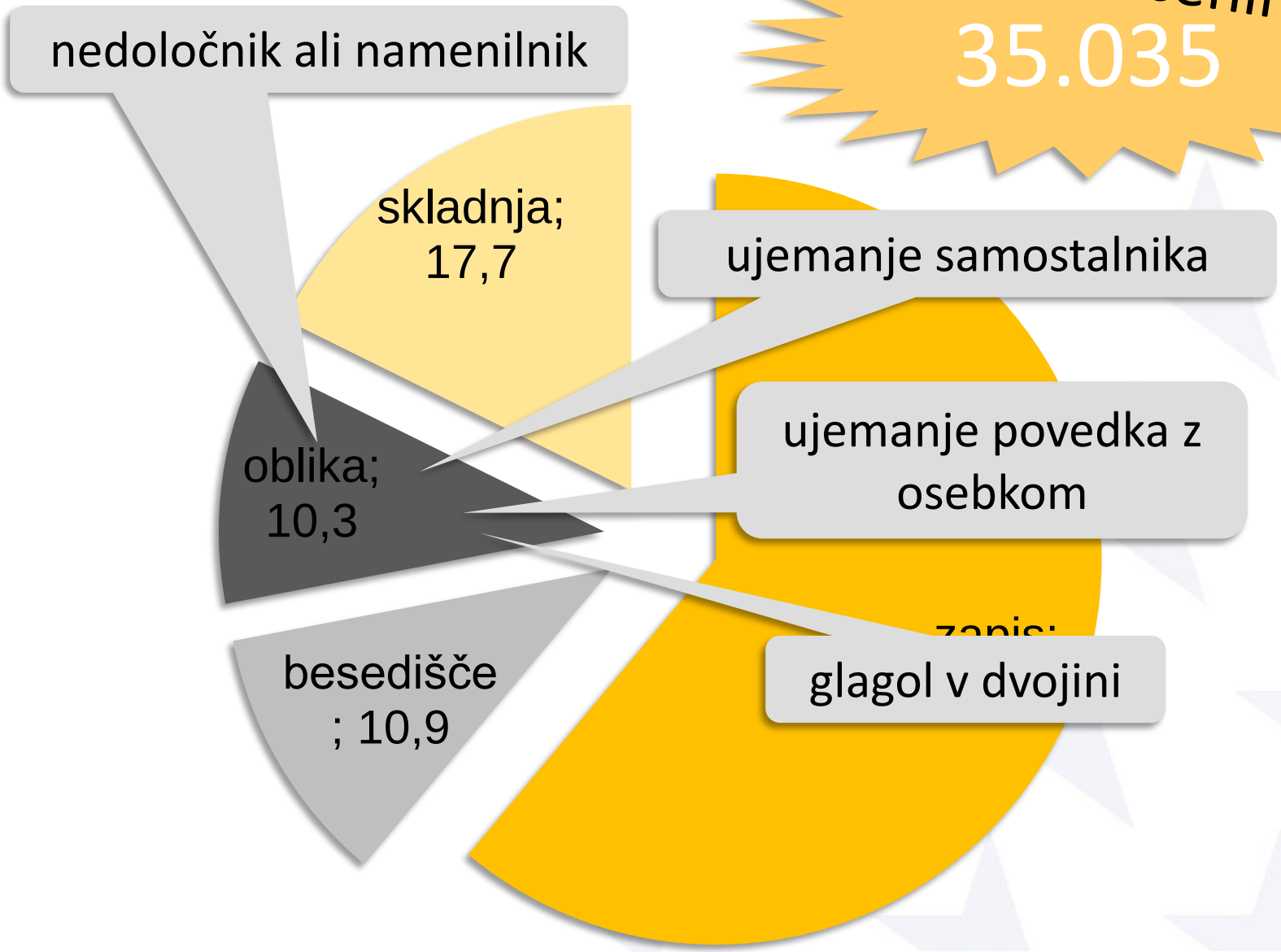

označenih napak
35.035

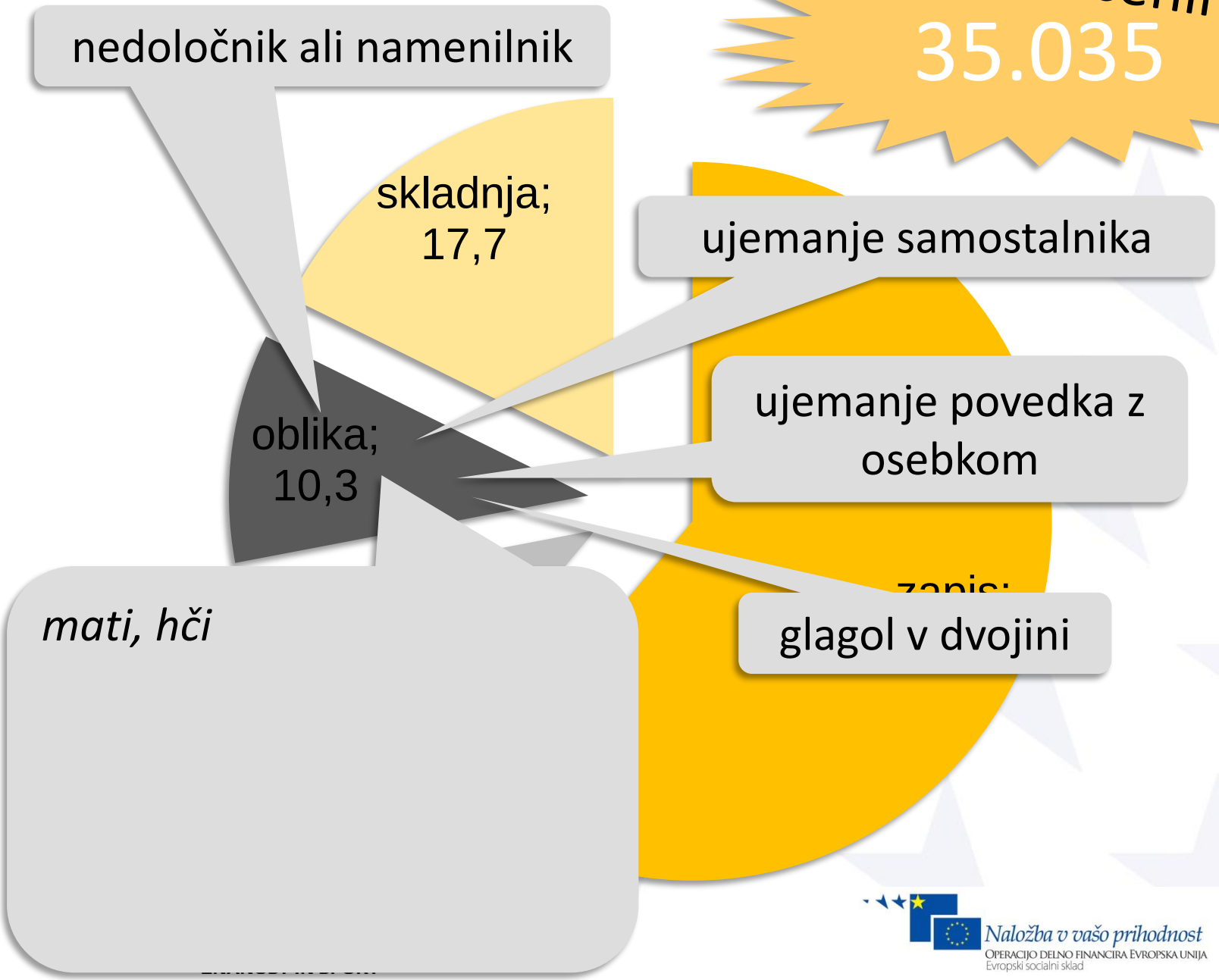

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

označenih napak
35.035

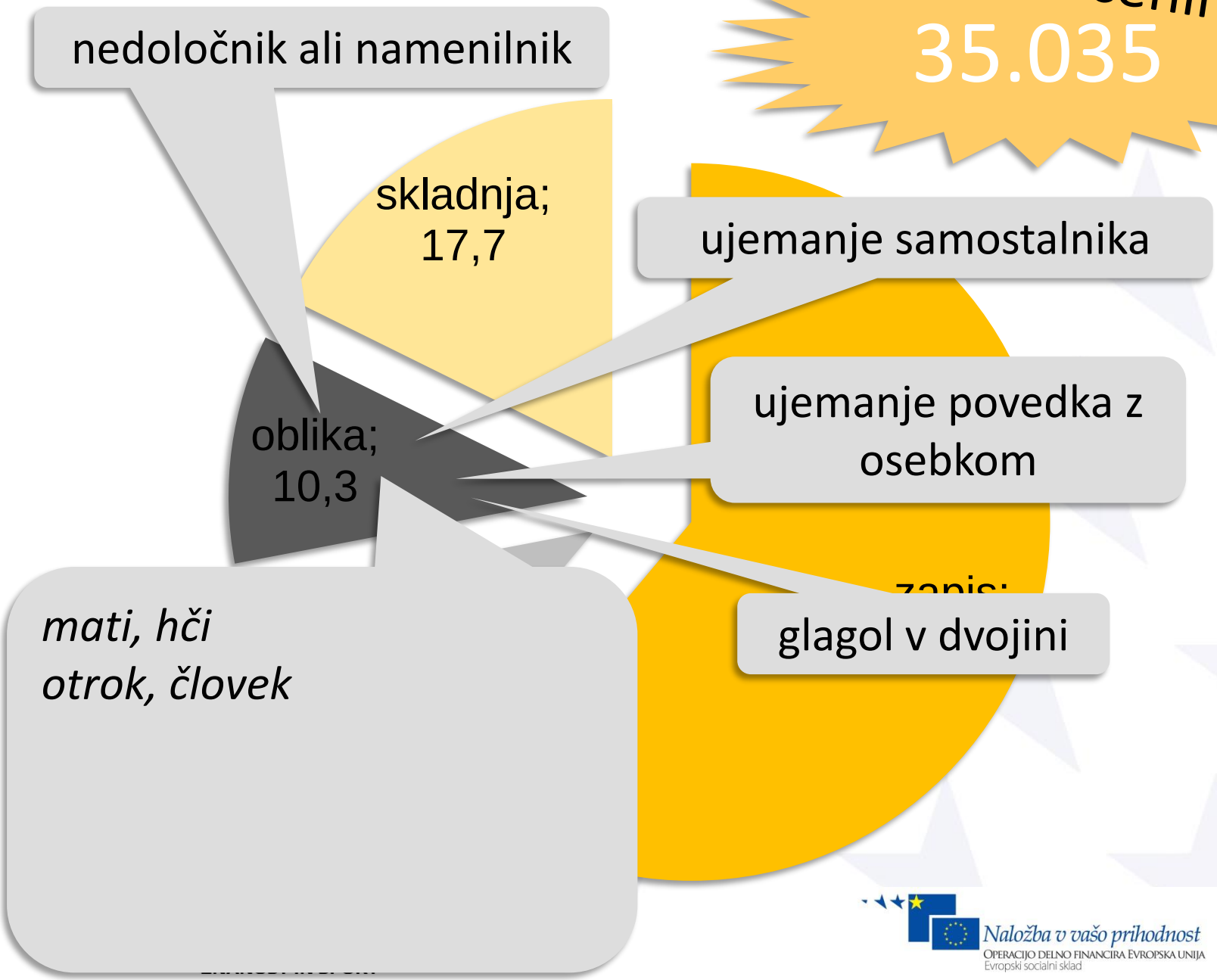

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

označenih napak
35.035

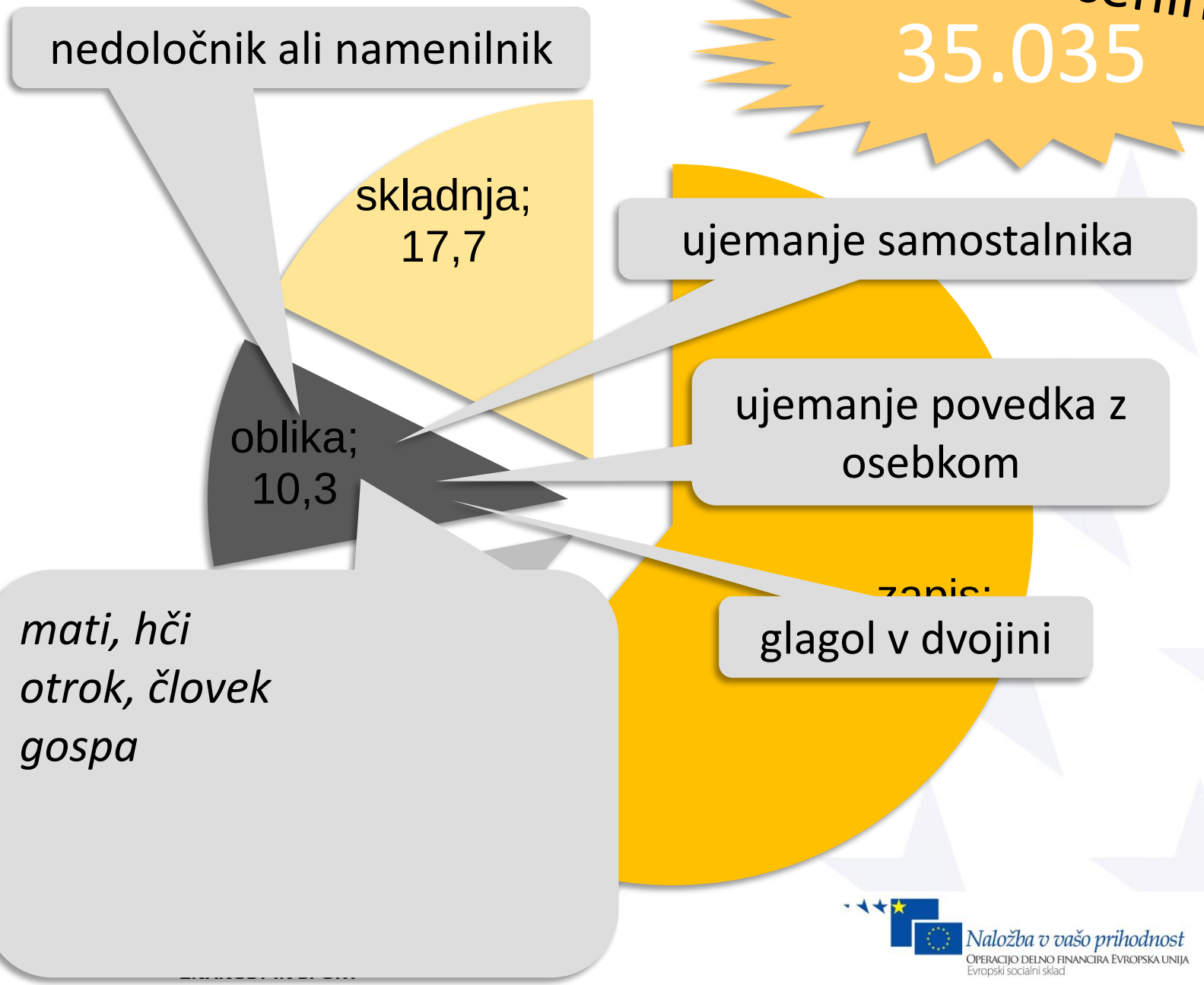

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

označenih napak
35.035

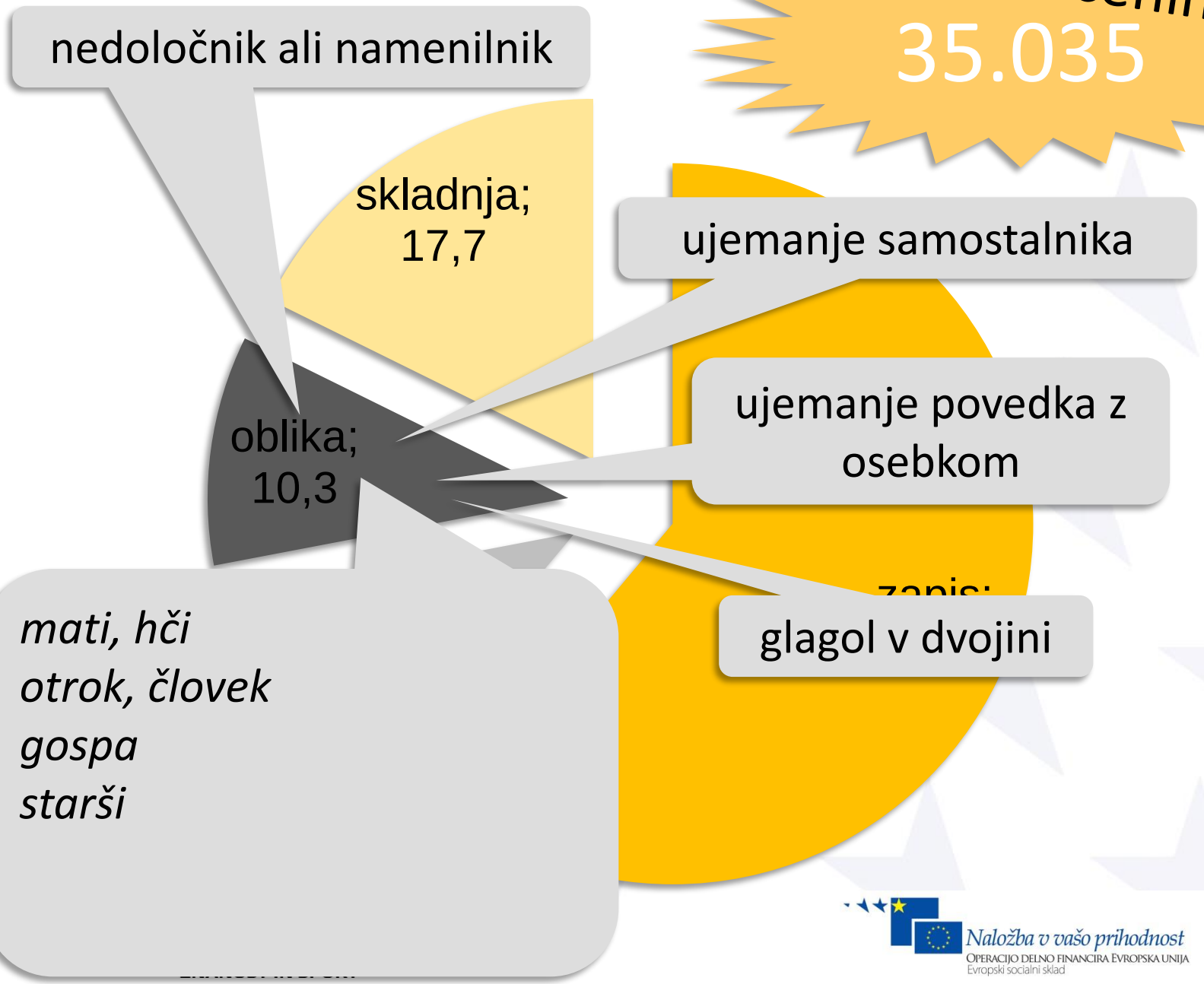

označenih napak
35.035

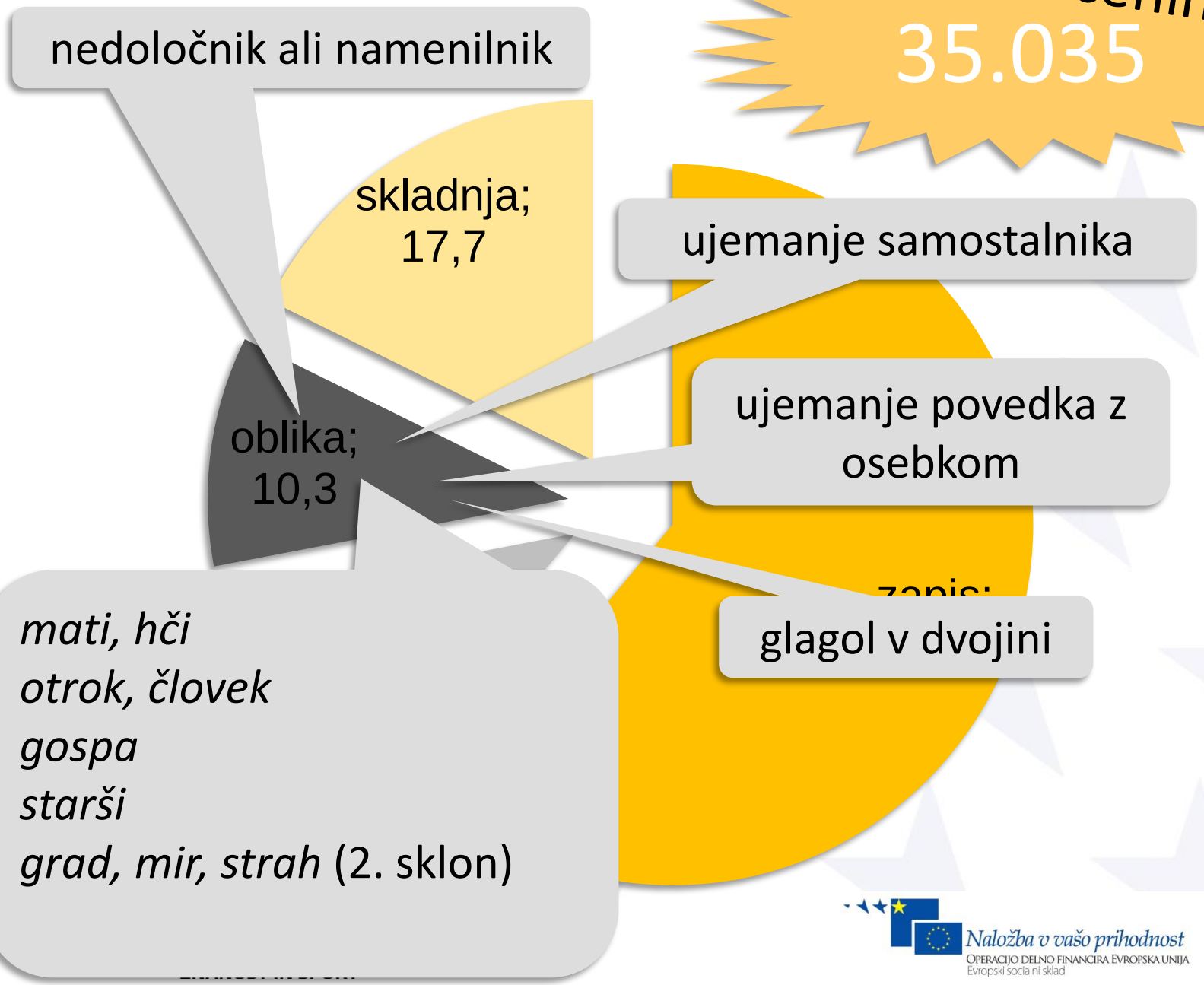

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

označenih napak
35.035

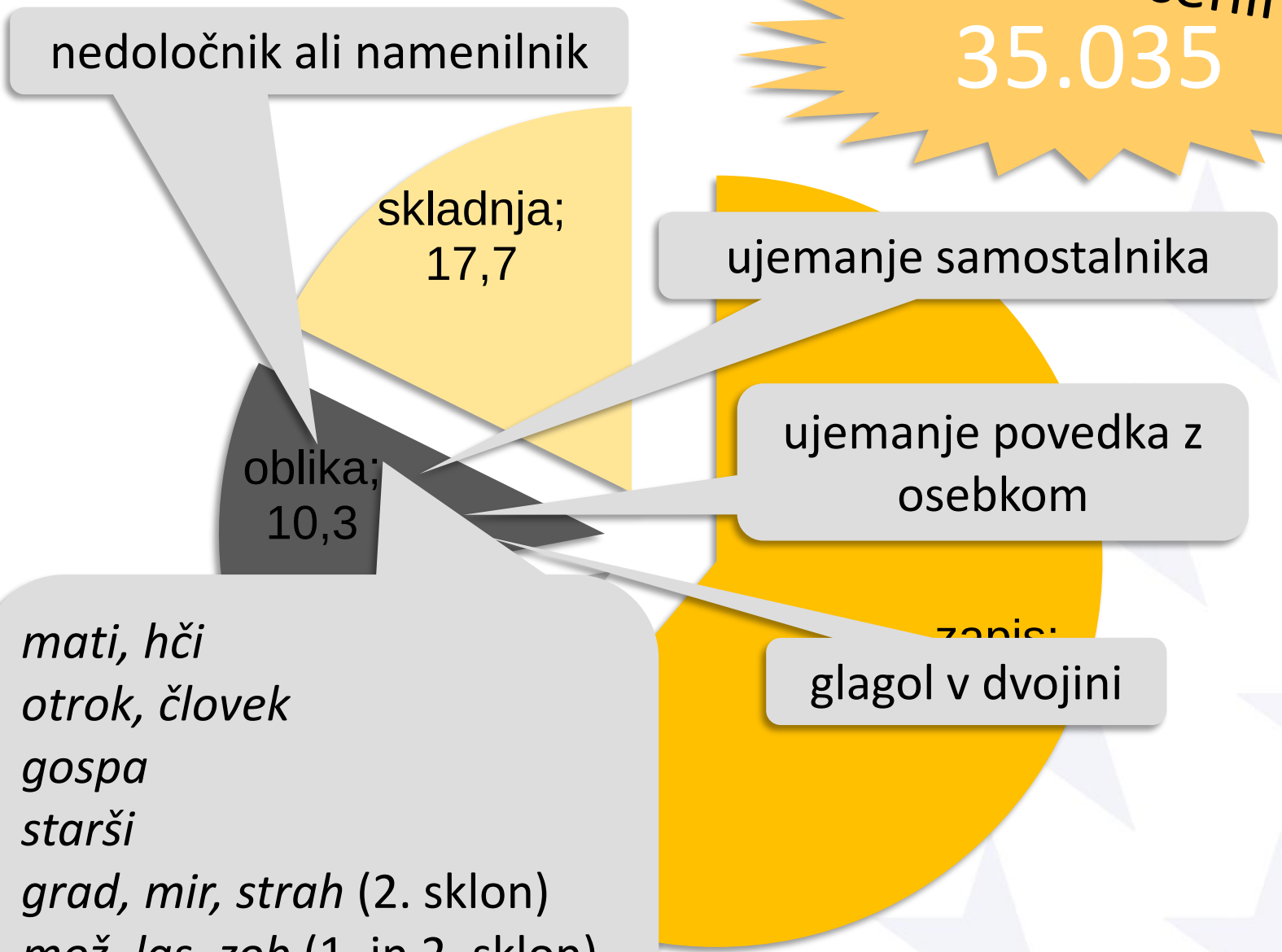

mati, hči
otrok, človek
gospa
starši
grad, mir, strah (2. sklon)
mož, las, zob (1. in 2. sklon)

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

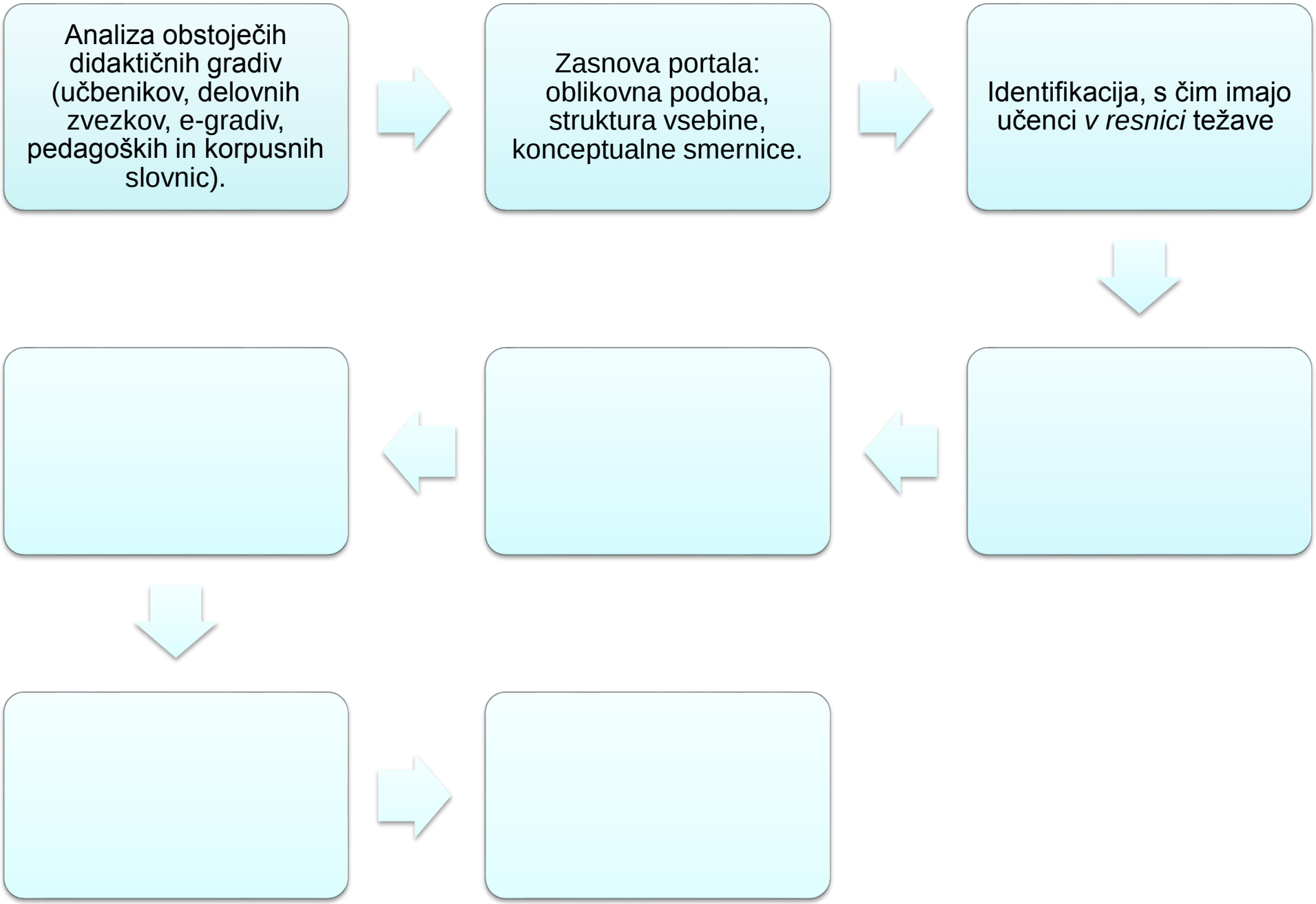
Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).
Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.
Identifikacija, s čim imajo učenci *v resnici* težave

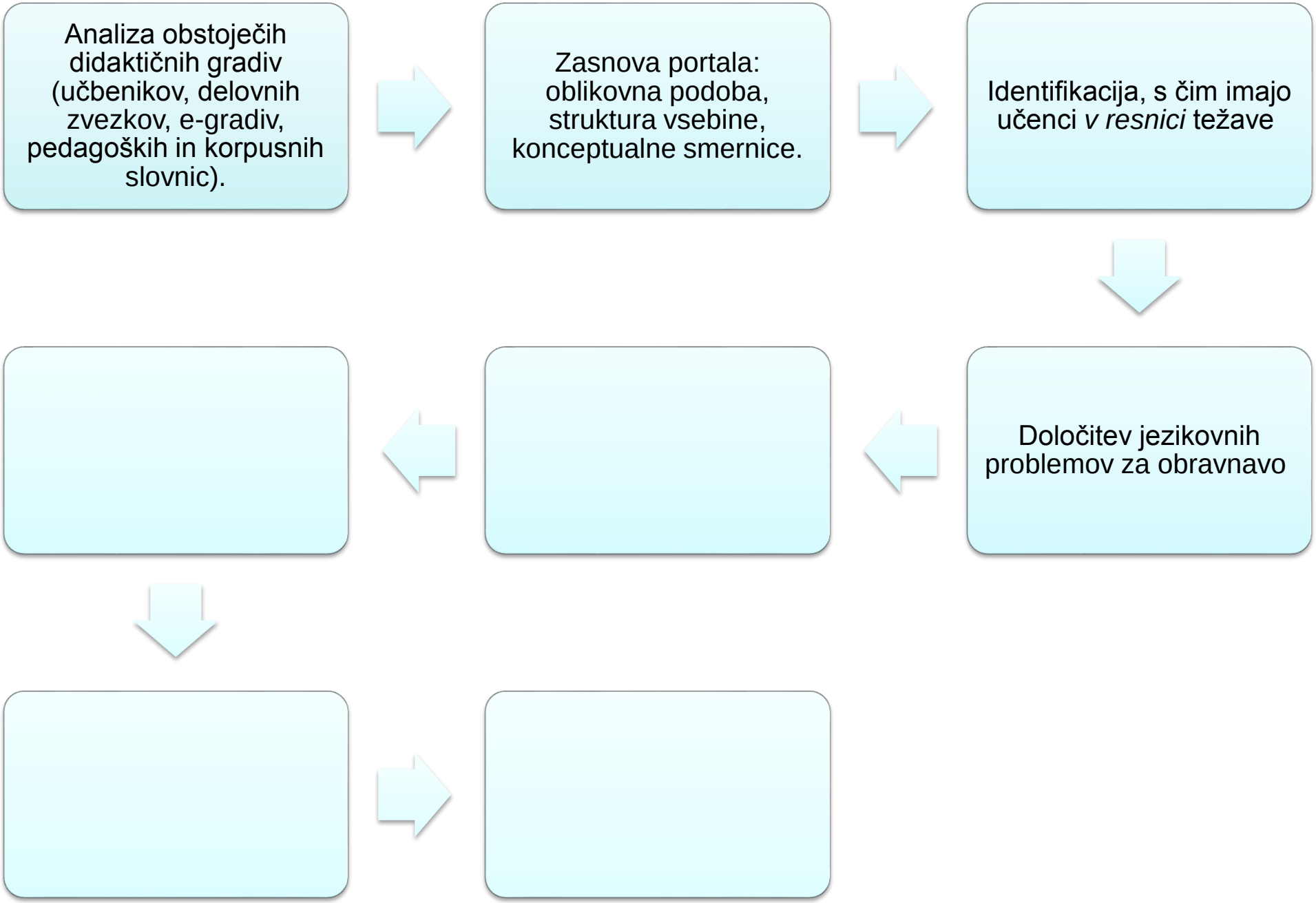
Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).
Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.
Identifikacija, s čim imajo učenci *v resnici* težave
Določitev jezikovnih problemov za obravnavo

Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).

Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.

Identifikacija, s čim imajo učenci *v resnici* težave

Določitev jezikovnih problemov za obravnavo

a) 18 slovničnih gesel, ki prinašajo rešitev posameznega jezikovnega problema
b) 6 gesel, ki razlagajo, kako uporabljati posamezen jezikovni vir

	Jezikovni problem	Primer	Frekvenca
1	Raba glagolov *morati* in *moči*	*V vsaki družini bi mogli vladati zaupanje, prijaznost, pomoč in pa tudi kdaj trda roka.*	72
2	Preglas	*Oba se ranita z zastupljenim mečom.*	25
3	Raba variantnih oblik predlogov s/z	*Svoje telo seveda krepimo s veliko gibanja, predvsem na soncu.*	381
4	Zapis variante u namesto predloga v	*Janez je u mestu zelo veliko razmišljal o njej kako je lepa.*	11
5	Besede s sklopom LJ	*Shakespeare v svojih tragedijah uporablja teme, kot so ljubezen, sovraštvo, prijatelstvo in spoštovanje.*	*150*
6	Besede s sklopom NJ	*Ta mu pove, da ga vidi zadnič, ker se je dala krstiti.*	*140*
7	Sklop LJ/NJ v pridevnikih na -ski	*Krst pri Savici je ustvarjalno dejanje, s katerim si je pesnik opomogel od dveh velikih življenskih udarcev […]*	68
8	Sklop LJ/NJ v pridevnikih na -nji	*Tudi v današnih časih se to pogosto dogaja.*	51
9	Raba posamostaljenih oblik *nobeden/noben*	*Pripovedovalec je ugotovil tudi, da se nobeden drug potnik ni zmenil za to gospo, in niti za to, kdo je iz sebe izpustil neprijeten vonj.*	4

	Jezikovni problem	Primer	Frekvenca
10	Raba zaimkov *nobeden* in *nihče*	*Bog pa mu je dal znak, da ga noben ne bi ubil.*	56
11	Zapis skupaj/narazen – zanikani glagoli	*[…] rad bi ji pomagal a nemore, ker nima denarja.*	548
12	Zapis skupaj/narazen – prislovi na ne-	*Fatima spozna nekega fanta z imenom Adam, vanj se ne normalno zaljubi […]*	27
13	Raba namenilnika	*Pobriše mizo in se odpravi pomivati posodo.*	*110*
14	Zapis kratkega nedoločnika pod vplivom govora	*Jerman pa kljub zmagi nasprotne strani ostane na strani poražene in jo še vedno nekako poskuša širit med ljudmi, čeprav mu to ne uspeva, […]*	*150*
15	Besede na izs-	*Iz romantično obarvanega zrelega Prešernovega obdobja se je ohranilo največ njegovih del, med najbolj iztopajočimi pa je gotovo Krst pri Savici, […]*	10
16	Spreganje glagolov po vzorcu atematskih glagolov	*Če vzamete svobodo nekomu, ki je s svobodo živel že od rojstva, ga razpolovite in s tem tudi umoriste.*	19
17	Črkovanje primerov s podvojenimi črkami	*Vendar župnik na koncu Jermanu vseno prizna, da je ravnal prav.*	40
18	Sklanjanje besede *otrok*	*Tako je Francka ostala sama s tremi otroci.*	39

	Jezikovni problem	Primer	Frekvenca
10	Raba zaimkov *nobeden* in *nihče*	*Bog pa mu je dal znak, da ga noben ne bi ubil.*	56
11	Zapis skupaj/narazen – zanikani glagoli	*[…] rad bi ji pomagal a nemore, ker nima denarja.*	548
12	Zapis skupaj/narazen – prislovi na ne-	*Fatima spozna nekega fanta z imenom Adam, vani*	27
13	Raba namenilnik		
14	Zapis kratkega ne pod vplivom govo		
15	Besede na izs-		
16	Spreganje glagol vzorcu atematski		
17	Črkovanje primer podvojenimi črka		
18	Sklanjanje besede		

	Jezikovni vir / tehnologija
1	Pisni korpus Gigafida
2	Govorni korpus GOS
3	Spletna različica Slovarja slovenskega knjižnega jezika SSKJ
4	Spletna različica Slovenskega pravopisa
5	Oblikoslovni leksikon Sloleks
6	Spletni slogovni priročnik

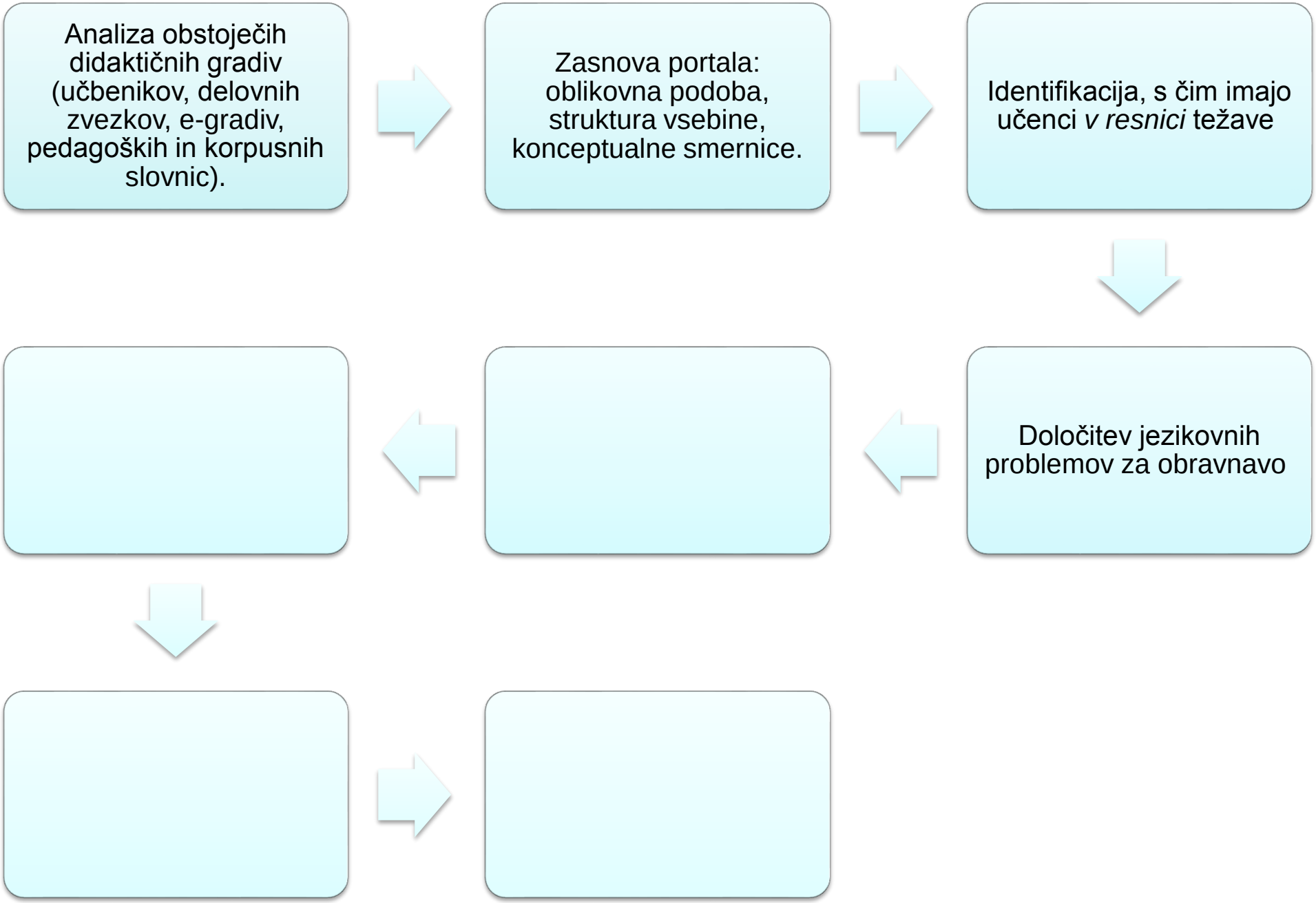
Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).
Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.
Identifikacija, s čim imajo učenci *v resnici* težave
Določitev jezikovnih problemov za obravnavo

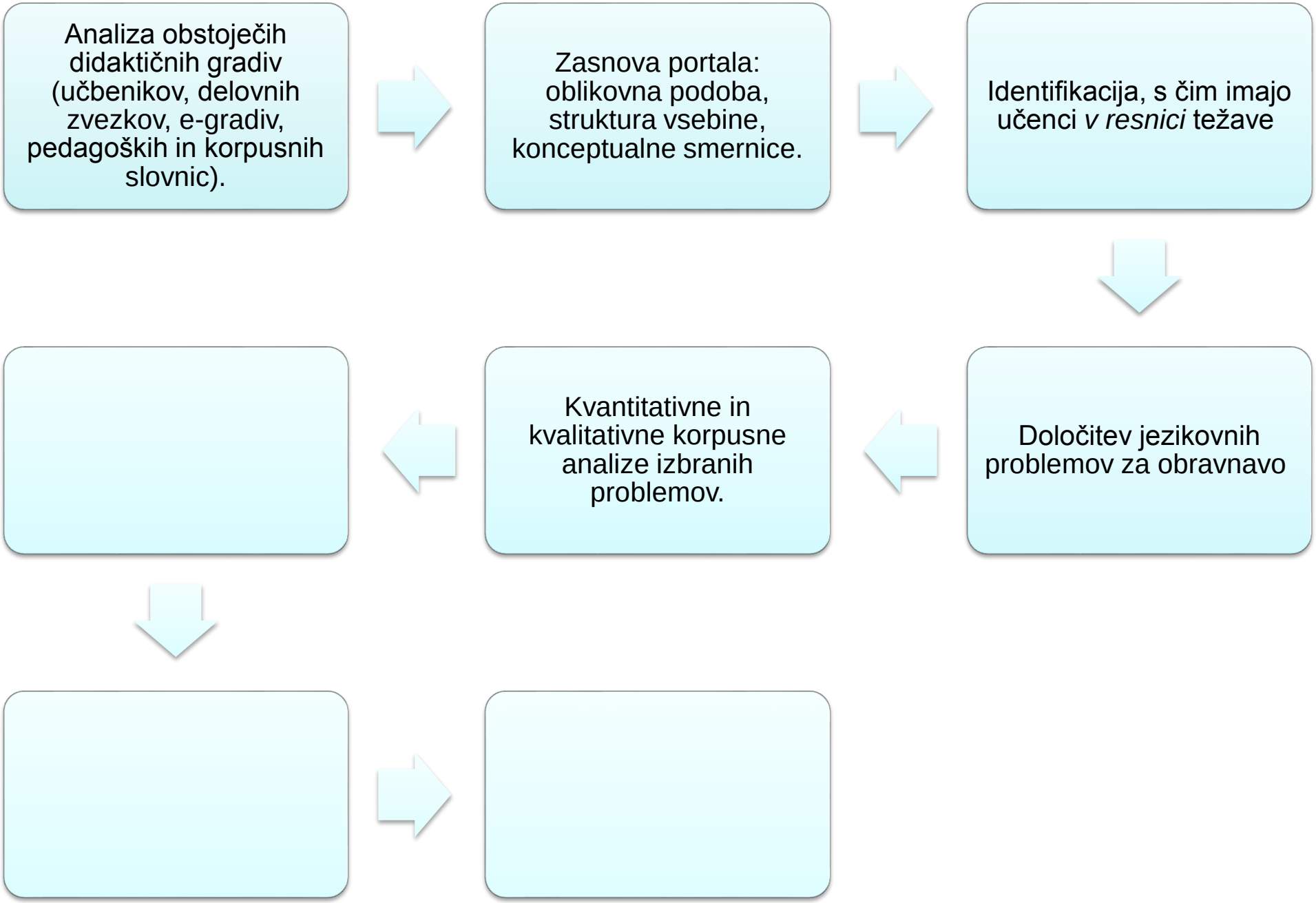
Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).
Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.
Identifikacija, s čim imajo učenci *v resnici* težave
Določitev jezikovnih problemov za obravnavo
Kvantitativne in kvalitativne korpusne analize izbranih problemov.

ŠOLAR

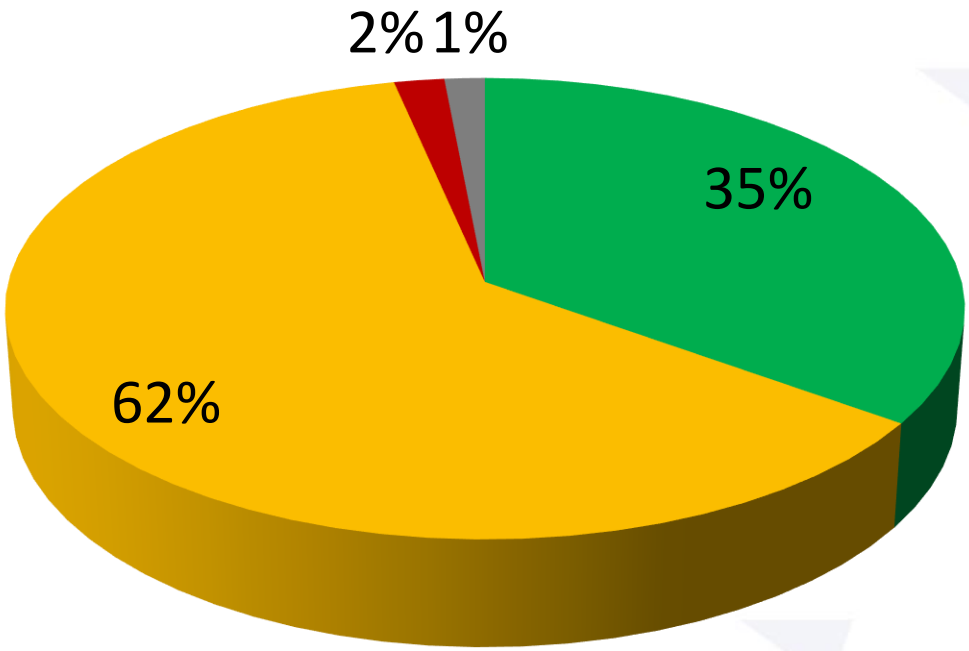

- ne uporabi namenilnika ob glagolu premikanja
- uporabi "namenilnik" oz. skrajšani nedoločnik, kjer to ne ustreza
- zveze tipa za jest, učitelji popravljajo različno
- Nerelevantni popravki

ŠOLAR

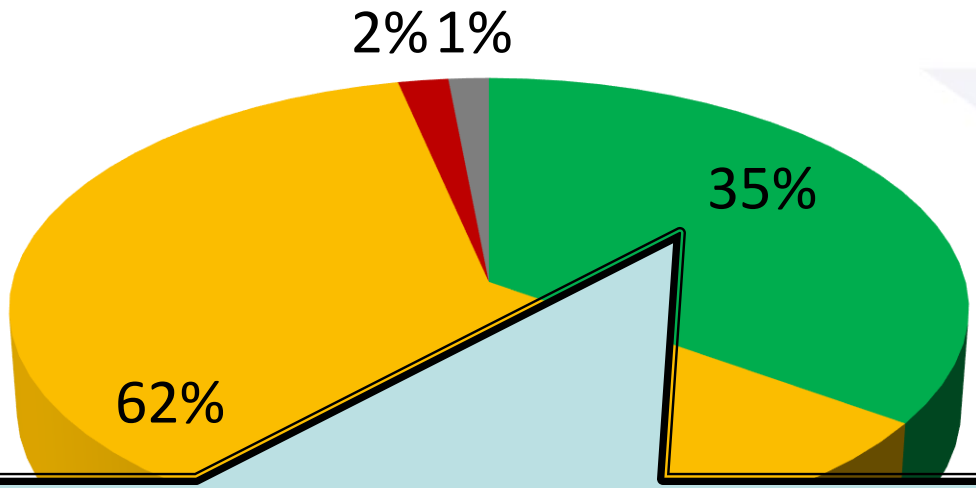

- ne uporabi namenilnika ob glagolu premikanja
- uporabi "namenilnik" oz. skrajšani nedoločnik, kjer to ne ustreza
- zveze tipa za jest, učitelji popravljajo različno

. Pobriše mizo in se odpravi	pomivati	| *pomivat* posodo | . *dogodek* | *Do*
ga mesta Tejrezias je prišel	povedati	| *povedat* , *da* | naj ne spreminja i
želke ... | ... Šli sva	povedati	| *povedat* XlmeX in XlmeX. Tam sm
odločno dejal: „Pojdite se	prepričati	| *prepričat* na lastne oči, če mi ne

ŠOLAR

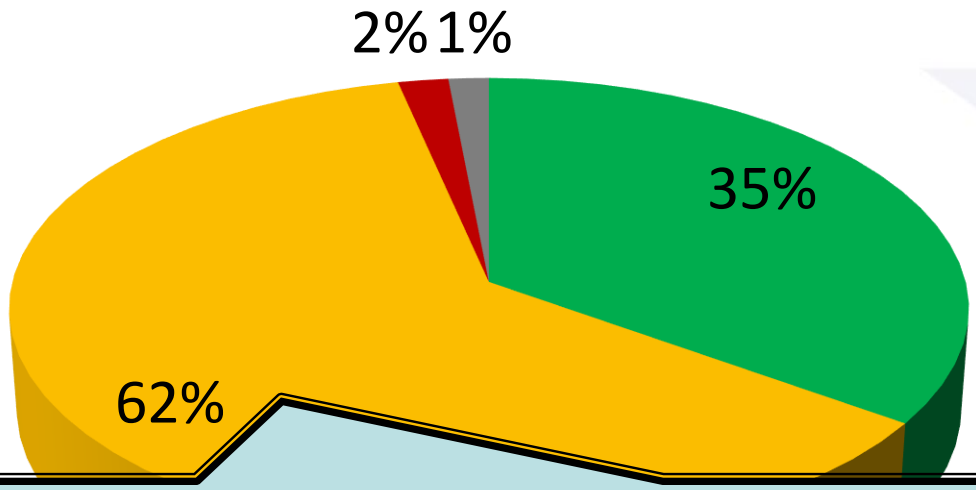

- ne uporabi namenilnika ob glagolu premikanja
- uporabi "namenilnik" oz. skrajšani nedoločnik, kjer to ne ustreza
- zveze tipa za jest, učitelji popravljajo različno

tudiju na Oxfordu se je začel	oblačit	*oblačiti* drugače od drugih,
jo še vedno nekako poskuša	širit	*širiti* med ljudmi, čeprav mu
Avtor želi z idejo hlapčevstva	predstavit	*predstaviti* neumnost in slep
blemi, ki jih sami ne moremo	rešit	*rešiti* , takrat bi morali stopi
sprejema, ampak jih poskuša	izkoristit	*izkoristiti* , jih poslzuša nare

GIGAFIDA

GLAGOL	namenilnik	nedoločnik	skupaj	delež namenilnika
priti	22340	1184	23524	95,0%
hoditi	5040	168	5208	96,8%
odpraviti	4910	183	5093	96,4%
oditi	3090	122	3212	96,2%
prihajati	1843	156	1999	92,2%
poslati	1086	86	1172	92,7%
spraviti	526	236	762	69,0%
odpravljati	478	44	522	91,6%
peljati	395	8	403	98,0%
odhajati	367	15	382	96,1%
prinesti	292	46	338	86,4%
vrniti	192	85	277	69,3%
odpeljati	207	27	234	88,5%
nositi	195	27	222	87,8%
podati				84,2%
izgubiti				79,0%
pošiljati	185	23	208	88,9%
teči	146	54	200	73,0%
objaviti	174	19	193	90,2%
odhiteti	164	20	184	89,1%

glagoli pred namenilnikom

GIGAFIDA

glagol	namenilnik	nedoločnik	Skupna vsota
spat	5824		5824
pogledat	4593		4593
gledat	4497		4497
iskat	4157		4157
delat	3283		3283
prijavit	2170		2170
ogledat	2120		2120
lovit	1959		1959
živet	1665		1665
pet	1623		1623
študirat	1614		1614
povedat	1461		1461
igrat	1445		1445
pom			1322
obisl			1308

glagoli v namenilniku

GIGAFIDA

GLAGOL	namenilni	nedoločni	skupaj	delež namenilnika
morati	9601	1081227	1090828	0,9%
moči	7288	559242	566530	1,3%
biti	22166	454831	476997	4,6%
začeti	2635	400805	403440	0,7%
želeti	792	362019	362811	0,2%
hoteti	3121	236505	239626	1,3%
smeti	1332	194423	195755	0,7%
uspeti	626	174253	174879	0,4%
znati	3238	134376	137614	2,4%
poskušati	257	115734	115991	0,2%
skušati	231	105748	105979	0,2%
dati	3199	69995	73194	4,4%
nameravati	117	72523	72640	0,2%
pomagati	204	53329	53533	0,4%
utegn				0,1%
veljat				0,1%
odločiti	81	29307	29388	0,3%
upati	628	26682	27310	2,3%
pričeti	75	26753	26828	0,3%
pustiti	448	25282	25730	1,7%

glagoli pred nedoločnikom

dnost
SKA UNIJA
Evropski socialni sklad

GIGAFIDA

Glagol	namenilnik	nedoločnik	Skupna vsota
biti		447506	447506
videti		88306	88306
imeti		87248	87248
vedeti		49142	49142
povedati		44086	44086
reči		39941	39941
omogočiti		36569	36569
priti		35825	35825
narediti		35752	35752
delati		35718	35718
najti		31929	31929
pričakovati		31397	31397
doseči		30364	30364
slišati		30184	30184
govo			29091
dobi			28328
igrati		27101	27101
veljati		26619	26619
priznati		24812	24812
verjeti		24434	24434

glagoli v nedoločniku

ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

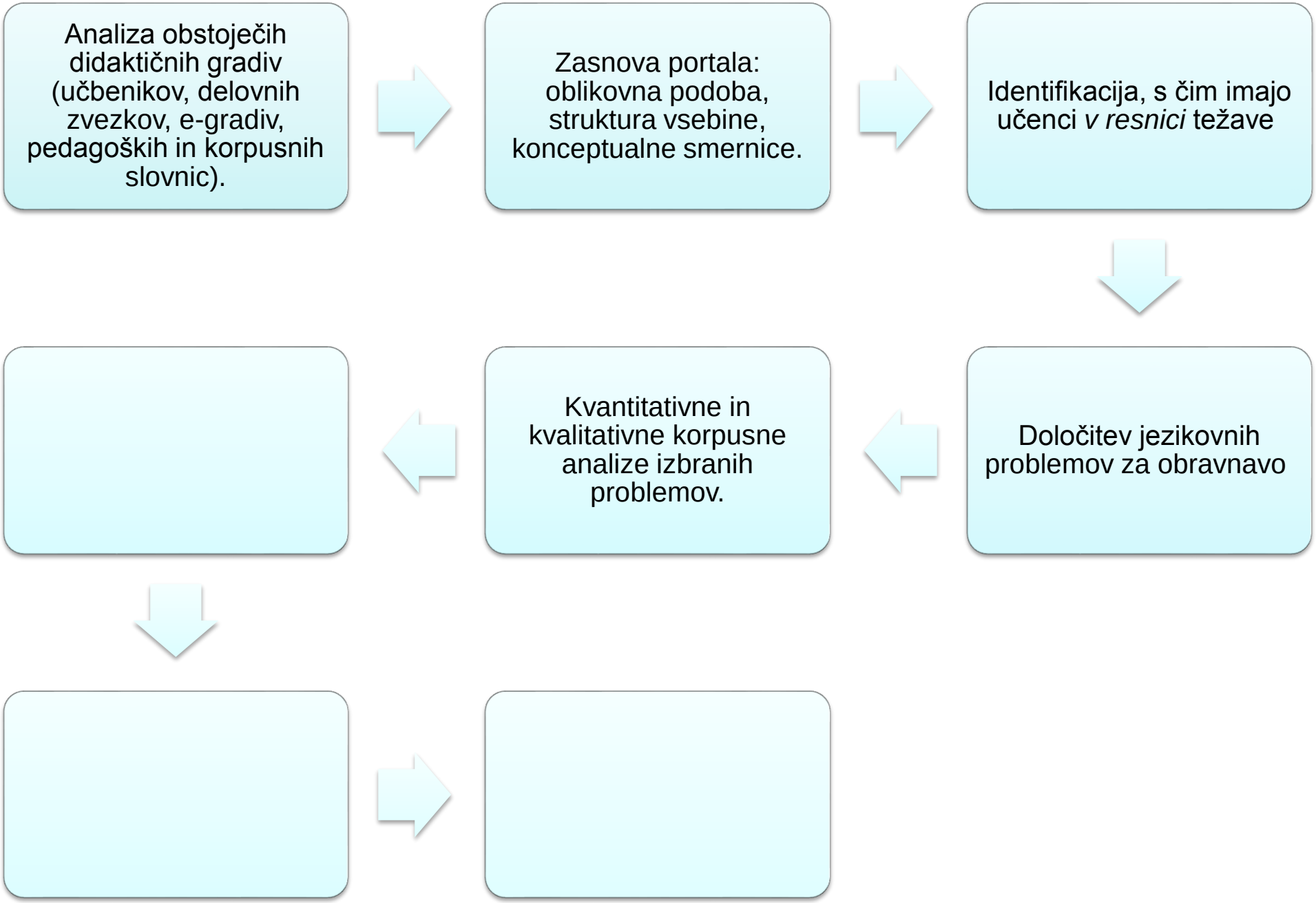
Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).
Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.
Identifikacija, s čim imajo učenci *v resnici* težave
Določitev jezikovnih problemov za obravnavo
Kvantitativne in kvalitativne korpusne analize izbranih problemov.

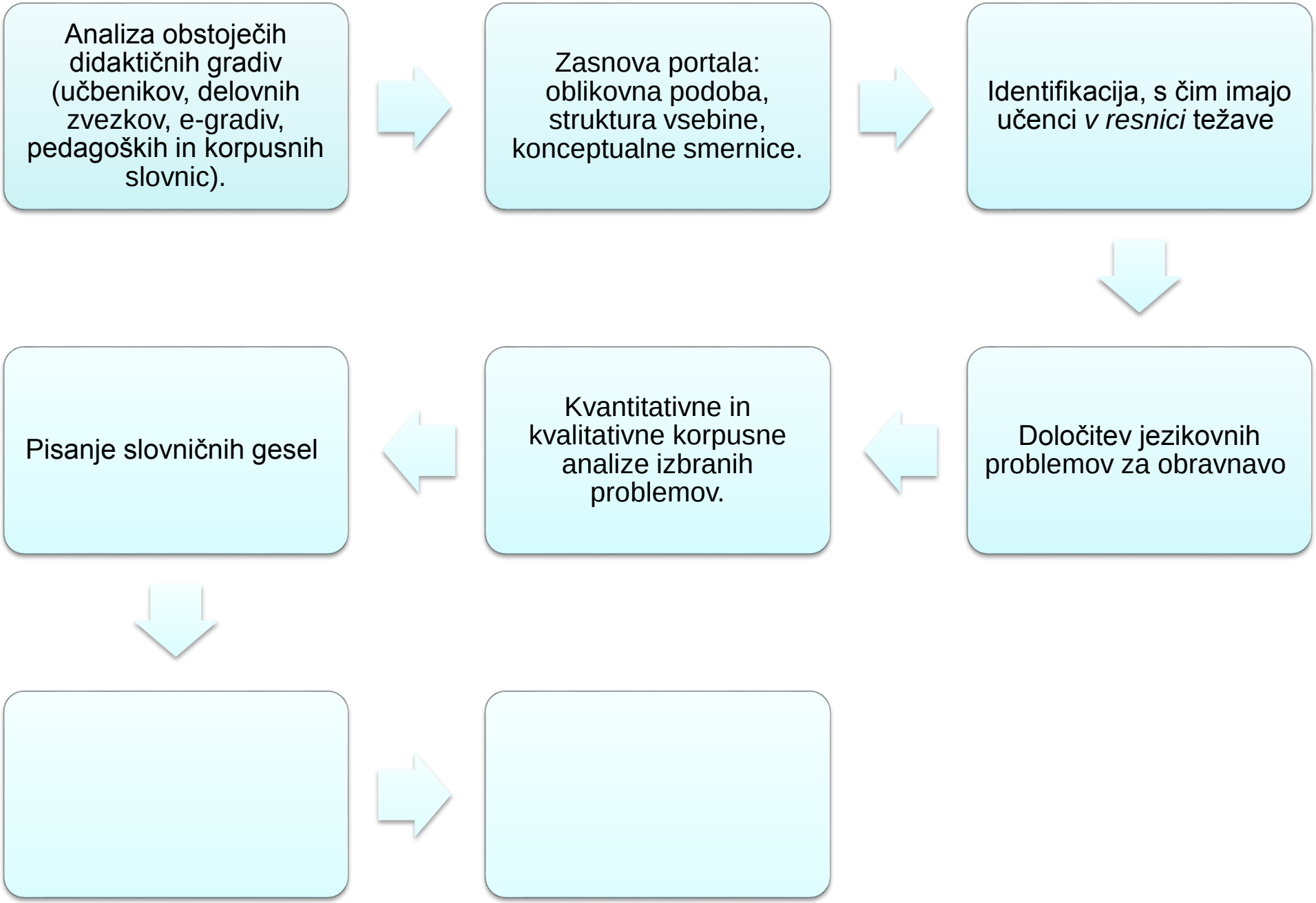
Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).
Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.
Identifikacija, s čim imajo učenci *v resnici* težave
Določitev jezikovnih problemov za obravnavo
Kvantitativne in kvalitativne korpusne analize izbranih problemov.
Pisanje slovničnih gesel

Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).

Pisanje slovničnih gesel

Priprava posebne predloge v PPT z opredeljenimi stalnimi in opcijskimi rubrikami

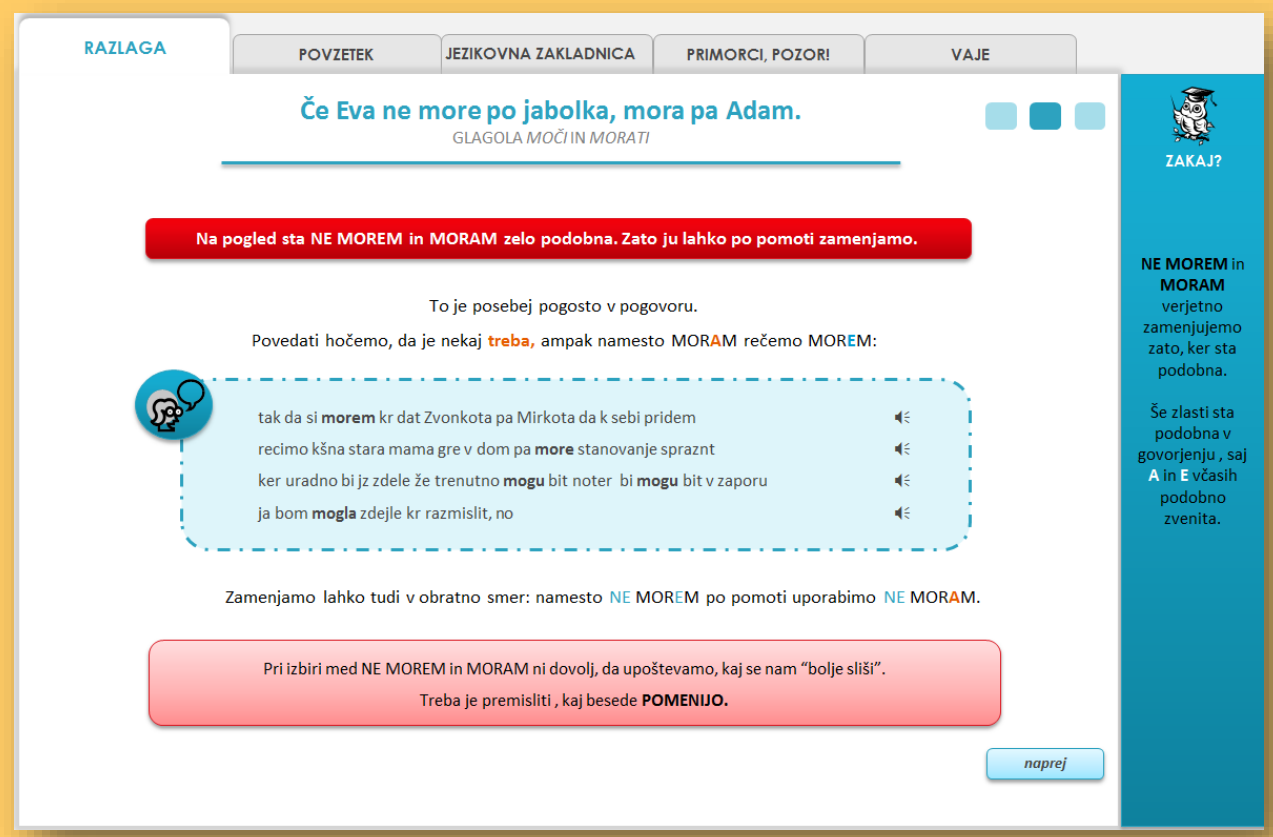

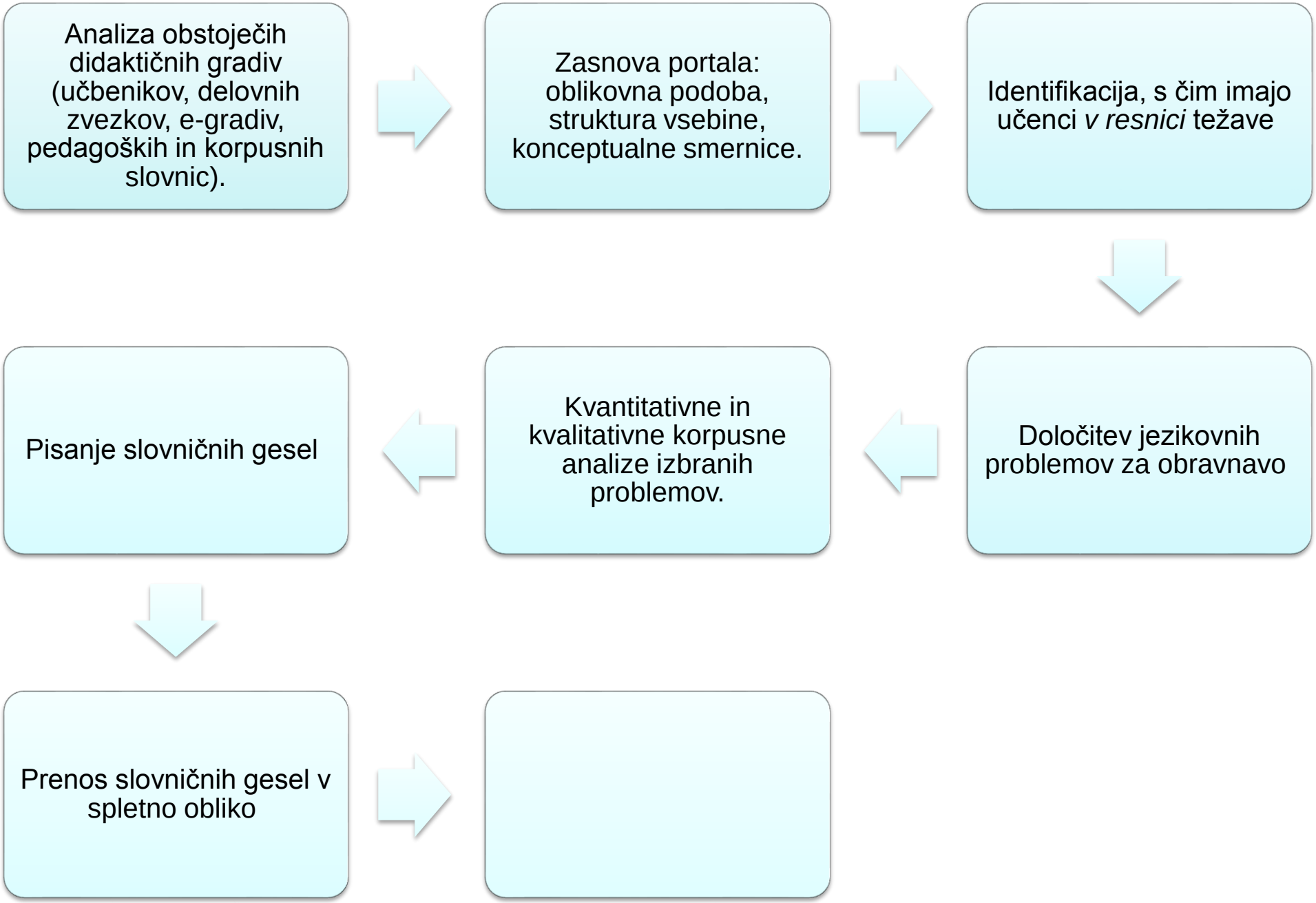
Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).
Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.
Identifikacija, s čim imajo učenci *v resnici* težave
Določitev jezikovnih problemov za obravnavo
Kvantitativne in kvalitativne korpusne analize izbranih problemov.
Pisanje slovničnih gesel
Prenos slovničnih gesel v spletno obliko

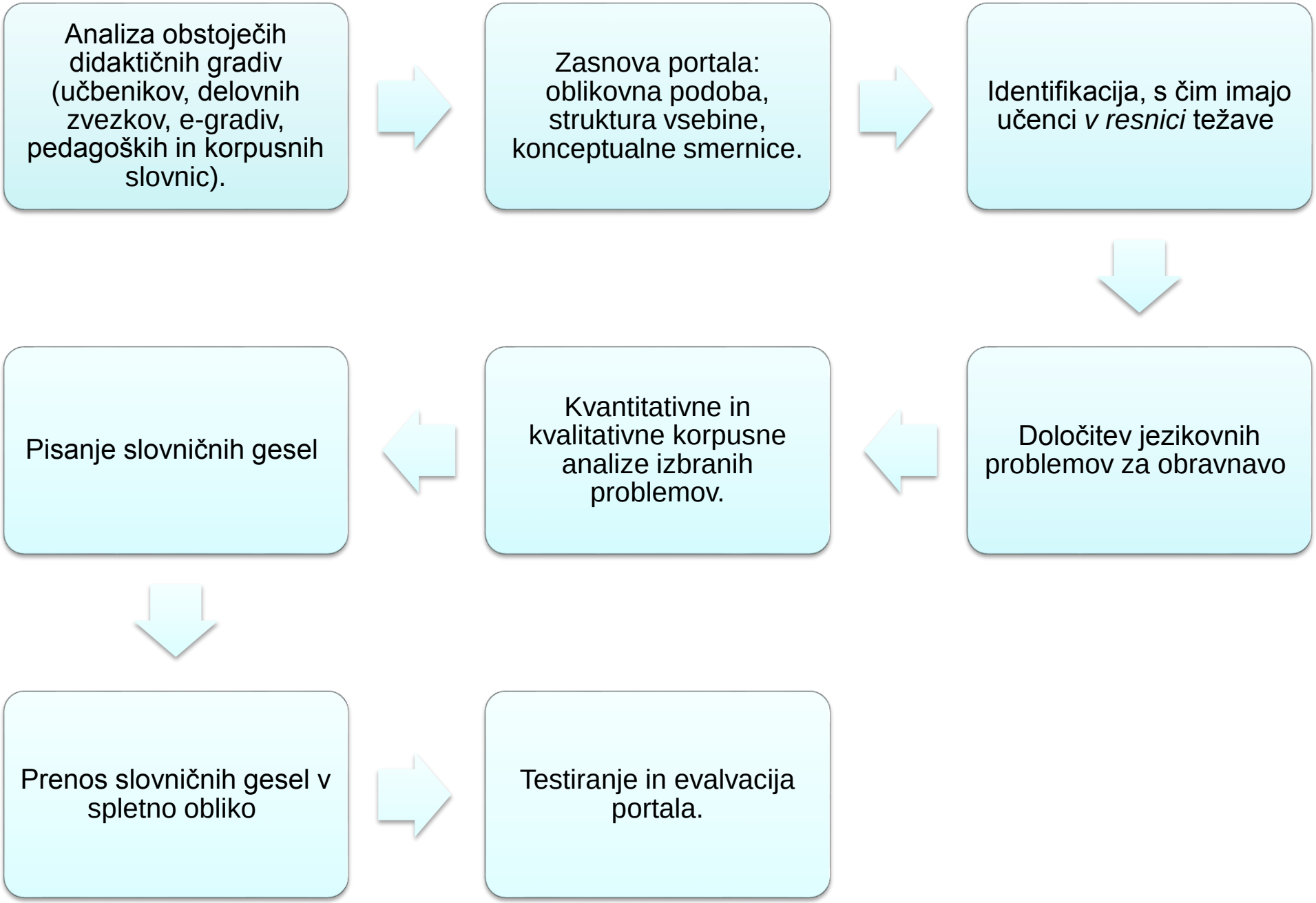
Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).
Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.
Identifikacija, s čim imajo učenci *v resnici* težave
Določitev jezikovnih problemov za obravnavo
Kvantitativne in kvalitativne korpusne analize izbranih problemov.
Pisanje slovničnih gesel
Prenos slovničnih gesel v spletno obliko
Testiranje in evalvacija portala.

Analiza obstoječih didaktičnih gradiv (učbenikov, delovnih zvezkov, e-gradiv, pedagoških in korpusnih slovnic).
Zasnova portala: oblikovna podoba, struktura vsebine, konceptualne smernice.
Identifikacija, s čim imajo učenci *v resnici* težave
Pisanje slovničnih ge
problemov.
itev jezikovnih
ov za obravnavo
http://slovnica.slovenscina.eu
Prenos slovničnih gesel v spletno obliko
Testiranje in evalvacija portala.

Kako naprej?

- Povratna informacija učencev in učiteljev (projekt JTUI ipd.)
- Povečanje števila gesel
- Povezljivost/združevanje z ostalimi sorodnimi viri in e-gradivi
- Šolski pravopis?